

Delt bosted for barn etter samlivsbrudd

Nye utviklingstrekk og kjennetegn

TALL

SOM FORTELLER

Kenneth Aarskaug Wiik

RAPPORTER / REPORTS

2022/53

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 16. desember 2022

ISBN 978-82-587-1634-8 (trykt)

ISBN 978-82-587-1635-5

ISSN 0806-2056 (trykt)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten tar for seg nyere utviklingstrekk og generelle kjennetegn ved praktisering av delt bosted i 2020, altså at foreldrene deler den daglige omsorgen for felles barn etter samlivsbrudd. Rapporten tar utgangspunkt i *Undersøkelsen om samvær og bosted 2020*, den siste av i alt fire spørreundersøkelser om denne tematikken som hittil er samlet inn av Statistisk sentralbyrå på oppdrag for Barne- og familiedepartementet.

De tidligere undersøkelsene, hvorav den siste ble samlet inn i 2012, viste at det har vært en kraftig økning i delt bosted for barn etter samlivsbrudd siden begynnelsen av 2000-tallet. Hvor vanlig er delt bosted for barn etter samlivsbrudd i 2020, og er det fortsatt sosioøkonomiske og demografiske forskjeller i bostedsordninger for barn etter foreldrebrudd? Hvor lenge er foreldrene sammen med barna av gangen, er de fornøyde med bostedsordningen, og har barna vært med å bestemme hvem de skal bo hos?

Arbeidet med denne rapporten ble finansiert av Barne- og familiedepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 2. desember 2022

Linda Nøstbakken

Sammendrag

Denne rapporten tar for seg nyere utviklingstrekk og generelle kjennetegn ved praktisering av delt bosted i 2020. Rapporten tar utgangspunkt i spørreundersøkelsen *Samvær og bosted 2020*, og det fokuseres på foreldre som tidligere har vært samboere eller gift.

Rapporten bekrefter at 43 prosent av foreldrene som tidligere har bodd sammen har delt bosted, altså at barnet bor vekselvis hos begge foreldrene og at foreldrene deler den daglige omsorgen for barnet. Dette er en kraftig økning fra forrige Undersøkelse om samvær og bidrag gjennomført i 2012, da 25 prosent av foreldrene hadde delt bosted. Andelen barn som bor fast med mor har sunket tilsvarende, fra 62 prosent i 2012 til 49 prosent i 2020. Andelen barn fra oppløste familier som bor hos far er fortsatt lav (7 prosent).

Det er betydelige sosioøkonomiske og demografiske forskjeller mellom foreldre som velger delt bosted og foreldre som velger å ha barnet bosatt hos enten mor eller far. Av de viktigste funnene er:

- Foreldre med de aller laveste husholdningsinntektene har sjeldnere delt bosted enn foreldre med midlere og høyere inntekter. Foreldre som oppgir at de i løpet av det siste året har hatt problemer med å betale løpende utgifter har sjeldnere delt bosted enn foreldre som ikke har hatt betalingsproblemer.
- Foreldre med høyere utdanning har oftere delt bosted enn foreldre med lavere utdanning.
- Foreldre som på intervjudidspunktet var yrkesaktive har oftere delt bosted enn foreldre som ikke var yrkesaktive.
- Seks av ti foreldrepar hadde vært samboere, mens fire av ti hadde vært gift. Det var ingen forskjeller i tilbøyeligheten for delt bosted mellom de som hadde vært samboere og gift.
- Foreldre som har bodd sammen lengre har oftere delt bosted enn de som var i samliv av kortere varighet.
- Foreldre med den beste helsen er noe mer tilbøyelige til å ha delt bosted enn foreldre med en mindre god helse. Denne sammenhengen er imidlertid aller tydeligst blant fedrene.
- Foreldre som delte arbeidet med barnet likt mens de bodde sammen har oftere delt bosted enn foreldre som ikke delte dette arbeidet likt.
- Foreldrene med det laveste konfliktnivået har oftere delt bosted enn foreldre med et høyere konfliktnivå.

Delt-bostedsforeldre er i gjennomsnitt sammen med barna sine 50 prosent av tiden og det er vanligst at foreldrene er sammen med barnet en uke av gangen. Samlet sett tegner rapporten et bilde der delt-bostedsforeldrene er mer fornøyd med bostedsordningen og samværsmengden enn andre foreldre.

Nær ni av ti barn som var 12 år eller eldre da foreldrene skilte lag hadde hatt medbestemmelse i hvem de skulle bo hos og foreldrenes valg av bostedsordning, ifølge foreldrene. Det var få om ingen forskjeller i barnas medbestemmelse mellom de som har delt bosted og de som ikke har det.

Delt-bostedsbarn har oftere enn andre barn fra oppløste familier en fot plantet i barndomshjemmet. Syv av ti barn med delt bosted har tilgang til barndomshjemmet ved at en av foreldrene fortsatt bor der, mot halvparten av barna som bor fast hos en av foreldrene.

De fleste barna har sitt eget rom hos minst én av foreldrene. Å ha sitt eget rom i begge foreldrehjemmene er imidlertid aller mest utbredt blant delt-bostedsbarna. Åtte av ti delt-bostedsbarn har dobbelt opp med rom, sammenliknet med rundt seks av ti barn som bor fast hos den ene forelderens. Blant barn som var 12 år eller eldre hadde ni av ti delt-bostedsbarn eget rom hos begge foreldrene.

Abstract

This report investigates recent developments and general characteristics of the practice of shared residence in 2020. The report is based on the survey *Contact Arrangements and Residential Arrangements 2020*, and it focuses on parents who have previously been cohabiting or married.

Results confirm that 43 per cent of the parents have shared residence, up from 25 per cent in 2012. The proportion of children who live permanently with their mother has decreased accordingly, from 62 per cent in 2012 to 49 per cent in 2020. The proportion of children from broken families who live with their father is still low (7 per cent).

There are significant socio-economic and demographic differences between parents who choose shared residence and parents who choose to have the child live with either the mother or the father. Among the most important findings are:

- Parents with the lowest household incomes less often have shared residence than those with higher incomes. Parents who state that they have had problems paying expenses less often have shared residence than parents who have not had payment problems.
- Higher educated parents more often practice shared residence than those with lower education.
- Parents who were employed at the time of the interview more often have shared residence than parents who were not employed.
- Six out of ten of the surveyed parental couples had been cohabiting, while four out of ten had been married. There were no differences in shared residence across union types.
- Parents who have lived together longer more often have shared residence than those who had been in cohabiting and marital unions of shorter durations.
- Parents with the best health are somewhat more likely to have shared residence than parents with poorer health. However, this association is most evident among the fathers.
- Parents who shared the child work equally while living together more often have shared residence than parents who did not share this work equally.
- The parents with the lowest level of conflict more often have shared residence than parents with a higher level of interparental conflict.

Shared residence parents spend, on average, 50 percent of the time with their children and it is most common for the parents to be with the child one week at the time. Overall, shared-residence parents are more satisfied with the living arrangement and the amount of time spent together with the child than other parents.

According to the parents, almost nine out of ten children who were 12 years or older when their parents separated had had a say in who they were going to live with and the parents' choice of living arrangements. There were few if any differences in the children's co-determination across post-separation living arrangements.

Shared-residence children more often than other children from broken families have access to their childhood home. Seven out of ten children with shared residence have access to their childhood home because one of the parents still lives there, compared to half of the children who live permanently with one of the parents.

Most children have their own room in at least one of the parental homes. Having their own room in both parents' homes is, however, most widespread among the children with shared residence. Eight out of ten shared-residence children have two sets of rooms, compared with around six out of ten children who live permanently with one parent. Among children who were 12 years or older, nine out of ten shared-residential children had their own room in both parental homes.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning og bakgrunn	8
Om lovverket.....	10
1.1. Denne studien.....	10
1.2. Disposisjon	11
2. Datagrunnlag	12
2.1. Undersøkelsen om samvær og bosted 2020	12
2.2. Analyseutvalg	12
2.3. Barnets bosted.....	13
2.4. Samværsmengde	13
2.5. Foreldrenes tilfredshet med samværets omfang.....	14
2.6. Barnets perspektiv.....	14
2.7. Foreldrenes kjennetegn.....	15
3. Hvor mange og hvilke foreldre har delt bosted?	19
3.1. Bostedsordninger for barn blant alle foreldre	19
3.2. Endringer i bostedsordninger over tid blant foreldre som tidligere har bodd sammen.....	20
3.3. Foreldrenes utdanning og delt bosted	22
3.4. Inntekt, arbeidsmarkedsdeltakelse og delt bosted.....	26
3.5. Stefamilieformasjon	29
3.6. Geografiske forskjeller i delt bosted	31
3.7. Hvilken bostedsordning velger foreldre med innvandrerbakgrunn?.....	33
3.8. Bostedsordninger og øvrige demografiske kjennetegn	34
3.9. Delt bosted og reisetid mellom foreldrene	38
3.10. Fordeling av omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen	39
3.11. Konflikt mellom foreldrene	40
3.12. Respondentenes subjektive helse	42
3.13. Har foreldrene en avtale?.....	43
4. Bostedsordninger og samværsmengde	46
4.1. Antall dagers samvær per måned	46
4.2. Delt-bostedsforeldre har barnet 50 prosent av tiden	47
4.3. ... og har som regel barnet en uke av gangen	48
5. Er foreldrene fornøyde?	51
5.1. Foreldrenes fornøydhet med bostedsordningen.....	51
5.2. Er foreldrene fornøyde, eller ønsker de mer eller mindre samvær?.....	52
6. Barnas perspektiv	55
6.1. Var barnet med å bestemme hvem det skulle bo hos?.....	55
6.2. Påvirket barnet valg av bostedsordning?	56
6.3. En fot plantet i barndomshjemmet?	57
6.4. Har barnet eget rom?.....	60
7. Oppsummering av hovedfunn	63

Referanser	65
Vedlegg A: Tabeller	67
Figurregister	80
Tabellregister	82
Tallgrunnlag til figurer	85

1. Innledning og bakgrunn

Årlig oppløses i underkant av 20 000 ekteskap i Norge (SSB 2022a). Det store og økende antallet par som «bare» er samboere og flytter fra hverandre fanges imidlertid ikke opp i denne statistikken. Mer enn halvparten av alle barn som ble født i 2021 hadde samboende foreldre (SSB 2022b), og andelen barn i alderen 0 til 17 år som bor med samboende foreldre har økt mens andelen med gifte foreldre har sunket. I 2021 bodde henholdsvis 25 prosent og 52 prosent med samboende og gifte foreldre, sammenliknet med 15 og 62 prosent i 2001 (SSB 2022c).

Til tross for at barn fungerer som et lim for de fleste parforhold, og foreldrepar jevnt over er mer stabile enn par uten felles barn (Hart mfl. 2017), flytter en betydelig andel av norske foreldrepar fra hverandre før eller senere. Fra tidligere undersøkelser vet vi at samboerpar oftere ender i brudd enn gifte par, også når de har felles barn (Hart mfl. 2017; Goplen 2015). Det finnes imidlertid ingen offisiell statistikk over hvor mange barn som hvert år opplever at foreldrene flytter fra hverandre.

Ved inngangen til 2022 bodde 23 prosent av alle barn i alderen 0-17 år med kun én av foreldrene, hvorav åtte av ti med mor og to av ti med far (SSB 2022c). Denne statistikken sier kun hvor barn er registrert bosatt, og for å finne ut hvordan foreldrene organiserer bosted og omsorg for barna sine etter et samlivsbrudd, er vi avhengige av å spørre dem.

Når par med felles barn flytter fra hverandre, bor barna normalt enten fast med en av foreldrene eller vekselvis fast i begge foreldrehjem. Delt fast bosted innebærer at foreldrene må ta noen avgjørelser i fellesskap, som innenlands flytting, barnehage, SFO og fritidsaktiviteter. Hvis barnet har fast bosted hos én av foreldrene, kan denne forelderens ta disse avgjørelser alene. Hvordan dette praktiseres blant foreldre som opplever samlivsbrudd i Norge og hva slags konsekvenser det har, er tidligere dokumentert i flere rapporter basert på data fra Undersøkelsene om samvær og bidrag fra 2002, 2004 og 2012 (for en oversikt med resultater fra alle tre undersøkelsene og prosjektet, se Lyngstad mfl. 2014). Disse undersøkelsene viste at andelen som velger delt bosted, altså at foreldrene deler den daglige omsorgen for barnet seg imellom og at barnet bor fast vekselvis hos hver av dem, økte fra åtte prosent i 2002 til om lag 25 prosent i 2012. Samtidig sank andelen hvor barnet bor fast hos mor fra 84 prosent i 2002 til 66 prosent i 2012, mens andelen hvor barnet bor fast hos far har ligget mer eller mindre stabilt på syv til åtte prosent.

En liknende utvikling finner vi også i andre land, selv om andelen som praktiserer delt bosted jevnt over er lavere enn i Norge. I Europa har delt bosted blitt stadig mer vanlig blant tidligere gifte og samboende foreldre, men det er få forskjeller i bostedsordninger mellom foreldre som har vært gift eller samboere (Zilincikova 2021). Basert på data fra 37 europeiske og nordamerikanske land fra perioden 2002 til 2010 fant Steinbach, Augustijn og Corkadi (2020) at andelen oppløste familier som har delt bosted var høyest i Sverige (21 prosent), etterfulgt av Belgia (12 prosent), Island (12 prosent), Danmark (10 prosent) og Canada (10 prosent). I mer enn to tredjedeler av landene var andelen med delt bosted lavere enn fem prosent. Det er imidlertid grunn til å anta at andelen med delt bosted også har økt i mange av disse landene. Ferske tall fra USA viser for eksempel at 34 prosent av foreldre der velger delt bosted etter samlivsbrudd (Meyer mfl. 2022). Det er dessuten noen forskjeller i definisjonen av delt bosted fra land til land. Ofte defineres delt bosted ut fra andelen tid barna tilbringer med hver av foreldrene (Smyth 2017; Steinbach 2019).

Økningen i delt bosted i Norge må ses i sammenheng med endringer i lovverket som trekker i retning av en likere deling av foreldreskapet blant foreldre som bor hver for seg, både praktisk og økonomisk (se boks om lovverket, hovedinnhold hentet fra Kitterød mfl. 2015). Tidligere studier peker også på at økningen henger sammen med et mer likedelt foreldreskap og økende involvering av fedre i den daglige omsorgen for barn fra fødselen av (Kitterød og Wiik 2017).

Et gjennomgående funn i litteraturen er at foreldre som velger delt bosted ofte har hatt høyere inntekt og utdanning (Cancian mfl. 2014; Lidén og Kitterød 2019), og at forholdet foreldrene imellom har vært preget av mindre konflikter og bedre samarbeid enn blant de som har andre bostedsordninger (Bauserman 2012; Johansen mfl. 2022; Wiik mfl. 2015). Kitterød, Liden, Lyngstad og Wiik (2016) fant at det i perioden 2004 til 2012 hadde vært en generell økning i bruken av delt bosted, også blant foreldre med høyt konfliktnivå, små barn og færre sosioøkonomiske ressurser.

Gitt at mange foreldrepar oppløses, er det betimelig å undersøke hvilke konsekvenser dette kan ha for barn. Hvor mye tid barn tilbringer med begge foreldrene etter et samlivsbrudd er et viktig tema å studere fordi det er positive sammenhenger mellom likedeling av omsorgen for barn etter samlivsbrudd og flere utfall for barn, som deres utdanning og psykiske helse (f.eks. Johansen mfl. 2022; Nielsen 2014; Steinbach 2019, 2020). Seleksjonen av foreldrepar med høyere sosioøkonomisk status og lavere konfliktnivå inn i delt bosted kan forklare noe av disse sammenhengene. Likevel finner flere studier at barn med delt bosted kommer bedre ut på ulike utfall enn barn som bor med en av foreldrene, også etter kontroll for foreldrenes konfliktnivå og sosioøkonomiske kjennetegn. For eksempel finner en fersk gjennomgang av 40 nordiske studier at barn og unge som hadde delt bosted skåret noe bedre på psykisk helse sammenlignet med de som bodde mest eller kun med én forelder, (Johansen mfl. 2022). I Norge gjør barn med delt bosted det jevnt over bedre på skolen, også når det tas hensyn til at disse barna har foreldre med høyere utdanning og inntekt enn barn som bor med en av foreldrene (Nilsen mfl. 2022), mens svenske barn i delt bostedsordninger opplever lavere stressnivåer enn barn som bor hos en av foreldrene etter samlivsbruddet (Turunen 2017). Flere studier viser at delt bosted kan være gunstig også for foreldrene, og da særlig for fedre som tidligere så mindre til barna etter et samlivsbrudd (Steinbach 2019).

Få nyere norske studier har til nå spurt barna om deres erfaringer med bosted etter samlivsbrudd. Lidén og Kitterød (2019) gjennomførte en kvalitativ studie av barn og unge i alderen 9 til 19 år om deres erfaringer med delt bosted. De fant de at barna ønsket fleksibilitet og mulighet til å endre bo-ordning, men at det for mange, og da særlig de yngste, var vanskelig å ta opp slike spørsmål med foreldrene. Selv om de fleste barna ikke hadde endret boordning etter samlivsbruddet, hadde noen av de eldre barna endret ordningen ved å bo lenger hos hver av foreldrene, eller mer hos den ene. Dette begrunnet de med praktiske hensyn og ønske om mer ro i en hektisk hverdag. Flere av barna som deltok i denne studien understreket også betydningen av at en av foreldrene beholdt barndomshjemmet, noe som ofte innebærer kontinuitet og et ankerfeste i en turbulent familiesituasjon.

Om lovverket

På 2000-tallet er det i Norge kommet flere regelendringer som trekker i retning av en likere deling av foreldreskapet blant foreldre som bor hver for seg, både praktisk og økonomisk. Siden 2002 har det eksistert regler som sier at begge foreldrene skal være med å dekke barnets reisekostnader, slik at det blir lettere for *samværsforeldre* (forelderen som ikke bor med barnet. *Bostedsforelder* er forelderen som bor med barnet) å ha kontakt med barna sine. Også en omlegging av reglene for beregning av barnebidrag i 2003 oppmuntret til mer kontakt mellom samværsforeldre og barn, blant annet ved at mye samvær gir lavere bidrag (Ot.prp. nr. 43, 2000-2001). Reisekostnader ved samvær skal i utgangspunktet deles mellom foreldrene etter størrelsen på inntekten deres (Ot.prp. nr. 43, 2000-2001). I 2010 ble barnelovens definisjon av vanlig samværsrett utvidet. Vanlig samvær innebærer nå rett til å være sammen med barnet én ettermiddag per uke med overnatting, annenhver helg, til sammen tre uker i sommerferien, og annenhver høst-, jule-, vinter- og påskeferie. Før 2010 inngikk kun ettermiddagssamvær på ukedagene, og sommerferiesamværet var to uker. I 2010 ble foreldrene videre pålagt varslingsplikt ved flytting (Ot.prp. nr. 104, 2008-2009). Samtidig fikk domstolene en snever adgang til å idømme delt bosted mot den ene eller begge foreldres vilje. Foreldrene kan fortsatt fritt avtale delt bosted dersom de mener det er best for barna.

I endringen av Barnelovens paragraf 31 i 2013 ble det understreket at barn som har fylt syv år, og yngre barn som er i stand til det, skal få informasjon og mulighet til å si sin mening før det tas beslutninger som omhandler dem, blant annet om foreldreansvar, bosted og samvær. Når barnet har fylt 12 år skal det legges stor vekt på hva barnet mener.

Selv om lovverket stimulerer til likedeling av omsorgen for barn blant foreldre som lever atskilt, er det også regler som kan gjøre det vanskelig for en del foreldre å velge delt bosted (St.meld. nr. 29, 2002-2003). Det finnes flere ytelser rettet mot enslige forsørgere, blant annet overgangsstønad, stønad til barnetilsyn, utdanningsstønad og rett til barnebidrag. I tillegg får enslige forsørgere en viss skattelette. Fram til 2013 ble de skattet i klasse 2. I 2013 ble dette erstattet med et særfradrag, men dette gjelder kun for de med utvidet barnetrygd. Ved delt bosted regnes ingen av foreldrene som enslige forsørgere, og dermed faller flere av disse ytelsene bort.

Foreldre med delt fast bosted har imidlertid rett på utvidet barnetrygd, som er barnetrygd for ett barn mer enn det man bor med. Utvidet barnetrygd kan deles mellom foreldrene ved delt fast bosted og krever en gyldig meklingsattest. Dersom utvidet barnetrygd er delt, kan i tillegg særfradraget for enslige forsørgere deles med halv sats til hver av foreldrene. Særfradraget for enslige forsørgere faller bort med virkning fra 1. mars 2023 og legges i stedet til den utvidete barnetrygden.

Ordningen med mekling ved samlivsbrudd skal hjelpe foreldre til å komme fram til en skriftlig avtale om foreldreansvar, barnets bosted og samvær etter samlivsbrudd, og sikre et godt samarbeid mellom foreldrene med vekt på barnets beste. Lenge var mekling obligatorisk kun for gifte foreldre, men i 2007 ble ordningen utvidet til også å gjelde samboere med barn under 16 år. Begrunnelsen var at alle barn skulle ha samme rettigheter uavhengig av foreldrenes samlivsstatus (Ot.prp. nr. 103, 2004-2005). I 2006 fikk fedre automatisk del i foreldreansvaret for barn dersom de bor sammen med barnets mor ved fødsel. Tidligere måtte samboende fedre aktivt meddele at de ville ha foreldreansvar. Fra 1.1.2020 får begge foreldre automatisk del i foreldreansvaret. Dette gjelder både barn som har gifte foreldre, barn som har samboende foreldre og barn som har foreldre som ikke bor sammen.

1.1. Denne studien

Denne rapporten beskriver nyere utviklingstrekk og generelle kjennetegn ved praktisering av delt bosted i 2020. Rapporten tar utgangspunkt i spørreundersøkelsen Samvær og bosted 2020, og det fokuseres på foreldre som tidligere har vært samboere eller gift (86 prosent av det totale utvalget, hvorav 59 prosent hadde vært samboere). Innledningsvis vises andelene med ulike bo-ordninger for alle foreldre uavhengig av om de har bodd sammen eller ikke. Følgende spørsmål søkes besvart:

- Hvor stor andel av foreldrene velger delt bosted og hvor lenge er foreldrene sammen med barna hver gang?
- Er det sosioøkonomiske og demografiske forskjeller mellom de som har valgt delt bosted sammenliknet med foreldre i andre bostedsordninger som tidligere har bodd sammen?
- Hvor fornøyde er foreldrene med bostedsordningen, og ønsker de mer eller mindre samvær?

- Har foreldrene en avtale og hvordan kom foreldrene fram til ordningen?
- I hvilken grad har barna hatt innflytelse på hvem de bor hos?
- Hvor mange bor fortsatt i barndomshjemmet og har barna med delt bosted eget rom hos begge foreldrene?

1.2. Disposisjon

Kapittel 2 beskriver datagrunnlaget og gjennomgår operasjonaliseringen av bostedsordninger og andre sentrale variable, samt foreldrenes ulike bakgrunnskjennetegn. I kapittel 3 ser jeg nærmere på hvilke bostedsordninger foreldre velger og endringer over tid. Deretter går jeg gjennom sosioøkonomiske forskjeller i valg av bostedsordning etter samlivsbrudd, samt forskjeller i bostedsordninger etter demografiske bakgrunnskjennetegn.

Kapittel 4 ser nærmere på mengde samvær i de ulike bo-ordningene. Kapittel 5 fokuserer på i hvor stor grad foreldrene er fornøyde med bostedsordningene. Igjen står forskjeller etter bostedsordning sentralt. I et siste resultatkapittel ser jeg på barnas medbestemmelse og ståsted. Ettersom Undersøkelsene om samvær og bosted 2020 ble gjennomført blant foreldre, og ikke blant barn, har jeg ikke informasjon om hva barna selv synes om ulike bostedsordninger. Undersøkelsen inneholder imidlertid spørsmål om i hvilken grad barna har hatt innflytelse på valg av bosted. Til slutt undersøker jeg om en av foreldrene fortsatt bor i hjemmet de hadde sammen da de flyttet fra hverandre og om barna har et eget rom i ett, begge eller ingen av foreldrehjemmene.

Rapportens hovedfunn oppsummeres i kapittel 7.

2. Datagrunnlag

2.1. Undersøkelsen om samvær og bosted 2020

Statistisk sentralbyrå (SSB) har tidligere gjennomført tre undersøkelser om samvær og bosted blant foreldre som ikke bor sammen i 2002, 2004 og 2012. Alle er gjennomført med finansiering fra Barne- og familiedepartementet (BFD). Undersøkelsen om Samvær og bosted 2020 bygger på undersøkelsen fra 2012 og kartlegger hvordan foreldre som ikke bor sammen ordner omsorgen for felles barn under 18 år, enten etter et samlivsbrudd eller at foreldrene aldri har bodd sammen. Utvalget omfattet foreldre som var registrert bosatt sammen med barn under 18 år (*bostedsforeldre*), men som ikke var registrert bosatt sammen med den andre forelderen (*samværsforeldre*). Undersøkelsen tar utgangspunkt i det yngste barnet som foreldrene har sammen.

Opplysningene ble hovedsakelig samlet inn gjennom telefonintervjuer (86,5 prosent), men noen intervjuer ble også gjennomført via et selvadministrert web-skjema (13,5 prosent). Intervjuene ble gjennomført i siste kvartal 2020. I tillegg til intervjudata er det koblet på registeropplysninger, blant annet om respondentenes inntekt, utdanning (for begge foreldrene) og innvandrerbakgrunn.

Av et bruttoutvalg på 4 576 foreldre til barn under 18 år som ifølge registeropplysninger ikke bodde sammen, svarte 2 995 på spørsmålet om bostedsordning for det yngste barnet i foreldrerelasjonen. 54 av disse oppgav at de faktisk bodde sammen på intervjutidspunktet, og er dermed ikke i undersøkelsens målgruppe. Dette gir et nettoutvalg for undersøkelsen på 2 941 foreldre, eller en svarandel på 64 prosent. Frafallet var noe høyere blant yngre personer, de med små barn (under 5 år), de med lavere utdanning, samt menn (Lagerstrøm, 2022). Alle andeler som presenteres i denne rapporten er derfor vektet for å ta høyde for eventuelle skjevheter i frafallet på disse variablene. Antall observasjoner er imidlertid ikke vektet. En sammenligning av variablene med og uten vekter viser at bruken av vekter i liten grad påvirker resultatene (i størrelsesorden 0-1 prosentpoeng). Unntaket er utdanning og respondentenes alder, der vektingen gir høyere andeler yngre og lavere utdannede personer.

2.2. Analyseutvalg

Med unntak av et innledende kapittel der jeg ser på bostedsordninger for alle foreldre, fokuserer rapporten på foreldre som tidligere har bodd sammen, enten som samboere eller gift. Dette er en kvalitativt forskjellig gruppe enn foreldre som aldri har bodd sammen, og som vi skal se, er det også noen forskjeller mellom disse to gruppene i hvordan de organiserer barnets bosted. Foreldre som har bodd sammen har dessuten erfaring med å samarbeide om arbeidet med barna, men har samtidig opplevd et samlivsbrudd, som kan øke konfliktnivået og påvirke samarbeidet om barna negativt. Gruppen av foreldre som tidligere har bodd sammen, er også på langt nær den største. Som vist i tabell 3.1, hadde 2 527 foreldre, eller 86 prosent av nettoutvalget, bodd sammen.

Ettersom en del av de uttrukne personene av ulike grunner ikke deltok i undersøkelsene, har vi i mange tilfeller ikke opplysninger fra begge foreldrene. I denne rapporten benytter jeg derfor svar fra alle foreldrene uavhengig av om den andre forelderen deltok eller ikke, og jeg sammenlikner svarene til grupper av foreldre som ikke bor sammen, ikke foreldrepar.

Jeg viser svar fra alle foreldre sett under ett, men i noen tilfeller ser jeg også på svar fra mødre og fedre hver for seg. Hovedgrunnen til dette er at mødre og fedre i noen tilfeller har ulik oppfatning av hvilken boordning barnet har og hvor mye samværsforelderen er sammen med barnet. Generelt oppgir fedre oftere enn mødre at barnet har delt bosted eller bor hos far (Lyngstad, Kitterød og Nymoen 2014). I hovedsak rapporteres likevel svar fra mødre og fedre under ett for å forenkle framstillingen der disse kjønnsforskjellene i rapporteringen av barns bosted ikke er et hovedpoeng.

Det er heller ikke opplagt hvem av foreldrenes svar som skal tillegges størst vekt. Et gjennomsnitt av mødres og fedres svar fanger sannsynligvis virkeligheten best. Resultater fra separate analyser av svar fra mødre og fedre vises i rapportens vedlegg. I alle multivariate analyser kontrolleres det for kjønn eller jeg presenterer resultater fra separate modeller for fedre og mødre.

2.3. Barnets bosted

Det yngste barnets bosted ble kartlagt gjennom følgende spørsmål: *Hvem bor barnet fast sammen med nå, dvs. hvem har den daglige omsorgen? Er det 1) deg, 2) den andre forelderen, 3) begge to eller 4) andre?* Siden svært få foreldre oppgav at barnet var bosatt hos andre, og ingen av foreldrene som tidligere har bodd sammen svarte at barnet bodde hos andre, er dette siste svaralternativet kun inkludert i rapportens innledende del.

Ved å kombinere fedres og mødres svar på spørsmålet om barnets bosted, laget jeg videre en variabel med disse verdiene: 1) bor hos mor, 2) bor hos far, 3) delt bosted. I flere analyser skilles det kun mellom om barnet har: 1) delt bosted og 2) barnet bor hos en av foreldrene.

Spørsmålet om bostedsordning ble fulgt av en forklarende tekst: *Den av foreldrene som barnet bor **fast sammen** med, og dermed har den **daglige omsorgen** for barnet, kan bl.a. bestemme hvor i landet barnet skal bo, om barnet skal være i barnehage. Den av foreldrene barnet bor fast hos, må også ha foreldreansvar. Den andre forelderen har anledning til å uttale seg før en eventuell flytting. Hvis barnet har delt bosted, tas avgjørelsen om flytting, barnehage o.l. i fellesskap.*

Barn kan ha delt bosted i juridisk forstand uten at det tilbringer nøyaktig halvparten av tiden hos hver av foreldrene. Barnet kan også bo omtrent like mye hos hver forelder uten at det har delt bosted i juridisk forstand. Tidligere analyser tyder imidlertid på at barn med delt bosted bor omtrent halvparten av tiden hos hver av foreldrene (Kitterød og Lyngstad 2014). Den definisjonen av delt bosted som benyttes i undersøkelsene om samvær og bosted, er forholdsvis snever sammenlignet med den som benyttes i studier i en del andre land. Samværsforeldre kan ha omfattende samvær med barna uten at foreldrene har inngått en avtale om delt bosted. I mange internasjonale analyser defineres delt bosted ut fra mengden samvær mellom barn og foreldre som ikke bor fast sammen (Smyth 2017).

I Folkeregisteret kan barn kun være registrert bosatt på én adresse, enten hos mor eller far. Som nevnt, er det ikke nødvendigvis samsvar mellom barnets registrerte adresse, og hva foreldrene oppgir som barnets bosted på spørsmålet over. Et barn kan være registrert bosatt hos far, men bo mest hos mor, eller omvendt. Andelen barn med delt bosted kan altså ikke leses ut av Statistisk sentralbyrås registerbaserte statistikk for barn og unge. Denne viser blant annet at andelen av norske barn som bor med mor har sunket fra rundt 20 prosent tidlig på 2000-tallet til 18 prosent i 2022. Tilsvarende har det vært en svak økning i andelen barn som bor med far, fra 3 til 5 prosent (SSB 2022c). Trolig reflekterer dette en økning i andelen barn med delt bosted, og at mange foreldre med to eller flere barn har halvparten av barna registrert bosatt hos seg.

2.4. Samværsmengde

Følgende spørsmål fanger mengden samvær med det yngste barnet i foreldrerelasjonen i løpet av en måned: *Hvor mange dager tilbringer du faktisk sammen med (barn navn) i løpet av en vanlig måned? Med vanlig måned mener vi en måned uten ferier eller andre lengre besøksperioder i forbindelse med jul påske og lignende. En halv dag skal telle som en hel dag.* Bostedsforeldre ble spurt om hvor mange dager den andre forelderen tilbringer med barnet i løpet av en vanlig måned, så for denne gruppen ble det månedlige samværet målt ved å subtrahere svaret med gjennomsnittlig antall dager i en måned (30). Spørsmålet om samværsmengde ble kun stilt til foreldre som oppga at de eller den

andre forelderen hadde vært sammen med barnet i løpet av de siste 12 månedene.¹ I tillegg til denne kontinuerlige variabelen med verdier fra 0 til 30, har jeg laget en gruppert variabel for antall dagers samvær per måned med følgende kategorier: 1) under 10 dager, 2) 10-14 dager, 3) 15-19 dager og 4) 20 dager eller mer.

Jeg har også laget en kontinuerlig variabel som måler prosentandelen tid foreldrene tilbringer med barna sine hver måned med verdier fra 0 til 100.

Foreldre med delt bosted ble i tillegg spurt om hvordan ordningen praktiseres og hvor lenge det yngste barnet bor hos dem av gangen. Nesten alle (99,6% av delt-bosted foreldrene) svarte at barnet flytter mellom dem.² Jeg laget derfor en variabel som skiller mellom om barnet bor med foreldrene: 1) under en uke av gangen, 2) omtrent en uke eller 3) mellom en og to uker av gangen.³

2.5. Foreldrenes tilfredshet med samværets omfang

For å belyse foreldrenes tilfredshet med samværets omfang, har jeg benyttet følgende spørsmål:

Foreldrene med delt bosted ble spurt om *hvor fornøyd de er med dagens ordning med delt bosted*. Samværsforeldre fikk dette spørsmålet: *Ønsker du mer, eller mindre samvær med barnet enn du har i dag, eller er du fornøyd med omfanget slik det er?* Svaralternativene for begge foreldregruppene var: 1) fornøyd med dagens ordning, 2) ønsker å tilbringe mer tid sammen med barnet og 3) ønsker å tilbringe mindre tid sammen med barnet.

Spørsmålet til bostedsforeldrene hadde en noe annen ordlyd: *Ønsker du at den andre forelderen skal ha mer, eller mindre samvær med barnet enn han/hun har i dag, eller er du fornøyd med omfanget slik det er?* Svaralternativene var: 1) fornøyd med dagens ordning, 2) ønsker at den andre forelderen skal ha mer samvær eller 3) ønsker at den andre forelderen skal ha mindre samvær.

Basert på disse spørsmålene laget jeg variabelen tilfredshet med mengde tid med barnet. Variabelen har disse verdiene: 1) fornøyd med dagens ordning, 2) ønsker å tilbringe mer tid med barnet og 3) ønsker mindre tid med barnet.

I rapporten skiller det også mellom foreldre som var: 1) fornøyd og de som 0) ikke var fornøyd.

2.6. Barnets perspektiv

Selv om kun foreldre deltok i denne undersøkelsen, inneholder den noen spørsmål som kan belyse barnas perspektiv. Følgende spørsmål, stilt til foreldrene, blir benyttet:

Basert på respondentenes svar spørsmålet om bostedsordning, fikk de dette spørsmålet: *I hvilken grad var barnet med på å bestemme at han/hun skulle bo hos deg / den andre forelderen / begge foreldrene / andre?* Spørsmålet hadde disse svaralternativene: 1) i stor grad, 2) i noen grad eller 3) Ikke i det hele tatt. Det skiller i hovedsak mellom barn som hadde 1) stor/noe grad av medbestemmelse og 0) ikke medbestemmelse i det hele tatt.

¹ 239 av de 2 336 foreldrene som fikk spørsmålet om samværsmengde hadde ikke svart på dette spørsmålet om hvor mye de eller den andre forelderen var sammen med barnet. Dette gjaldt 74 samværsforeldre (13 prosent) og 172 bostedsforeldre (20 prosent). Kun 2 prosent av foreldrene med delt bosted hadde ikke svart på spørsmålet om samværsmengde.

² Kun 3 respondenter (0,3%) svarte at barnet bor fast og at foreldrene flytter inn og ut, mens 0,2% (2 respondenter) svarte at de ordner dette på «andre måter».

³ 30 respondenter (3 prosent) svarte at barnet bodde mer enn to uker hos dem av gangen. Siden disse er for få til å behandle som en egen gruppe, har jeg valgt å plassere dem i gruppe 3). I tillegg svarte 32 respondenter «annet» på dette spørsmålet. Disse holdes utenfor analysene av dette spørsmålet eller behandles som en egen gruppe.

Respondenter som svarte at bostedsordningen ble fastsatt privat eller under mekling fikk også et spørsmål om *i hvilken grad barnet selv fikk være med å påvirke bostedsordningen* foreldrene hadde valgt. Igjen var svaralternativene 1) i stor grad, 2) i noen grad og 3) ikke i det hele tatt.⁴

Siden små barn sjelden er i stand til å danne seg en egen mening om bostedsordning og samvær, fokuserer jeg her hovedsakelig på svar fra foreldre hvis yngste barn er syv år eller eldre. I analysene av barns medbestemmelse i valg av bostedsordning tok jeg utgangspunkt i det yngste barnets alder da foreldrene flyttet fra hverandre.

For å belyse barnets perspektiv, ses det også kort på barnets nåværende bosituasjon. For det første brukes et spørsmål om barnet har sitt eget rom. Det skilles mellom: 1) ja, hos begge foreldrene, 2) ja, hos respondenten, 3) ja, hos den andre forelderen og 4) nei. I rapporten skilles det også mellom om barnet har eget rom hos 1) begge foreldrene og 0) hos den ene/ingen av foreldrene.

Til sist undersøker rapporten om barnet fortsatt har en fot plantet i barndomshjemmet. Denne variabelen er laget ved først å ta utgangspunkt i et spørsmål om en av foreldrene beholdt den felles boligen da forholdet deres tok slutt. De som svarte at de selv eller den andre forelderen beholdt boligen, fikk så et oppfølgingsspørsmål om en av dem fortsatt bodde i denne boligen. Dette spørsmålet hadde følgende svaralternativer: 1) ja, jeg bor her i dag, 2) ja, den andre forelderen bor der i dag, 3) ja, begge bor i denne boligen og 4) nei, ingen av oss bor der nå. Deretter laget jeg en indikatorvariabel som får verdien 1) dersom intervjupersonen eller den andre forelderen fortsatt bor i denne boligen og 0) dersom ingen av foreldrene bor der.⁵

2.7. Foreldrenes kjennetegn

I rapporten grupperes foreldrene etter følgende kjennetegn:

Sosioøkonomiske kjennetegn

Intervjupersonens utdanning

Opplysninger om høyeste fullførte utdanning, målt som standard antall år det tar å fullføre en gitt utdanning, er hentet fra Statisk sentralbyrås utdanningsregister. Jeg skiller mellom: 1) grunnskole, 2) videregående skole og 3) Universitet/høgskole.

Den andre forelderens utdanning

Opplysninger om den andre forelderens høyeste fullførte utdanning, målt som standard antall år det tar å fullføre en gitt utdanning, er hentet fra Statisk sentralbyrås utdanningsregister. Jeg skiller mellom ekspartnere som har fullført 1) grunnskole, 2) videregående skole eller 3) universitet/høgskole.

Inntekt

Opplysninger om inntekt er koblet til intervjudataene fra Statistisk sentralbyrås registre.

Først brukes husholdningens inntekt etter skatt per forbruksenhet i 2019, målt etter EUs ekvivalensskala. Dette er summen av den nåværende husholdningens skattepliktige og skattefrie

⁴ Spørreskjemaet inneholdt også et spørsmål om *i hvilken grad barnet selv får være med å bestemme når han/hun faktisk skal være hos deg* (for bostedsforeldre: *den andre forelderen*). Dette spørsmålet ble stilt i forbindelse med spørsmål om samvær i ferier og høytider, og har et svært høyt antall ubesvart (N=1 375, eller 54 prosent av foreldrene som hadde bodd sammen). Siden det lave antallet gyldige svar gjør det vanskelig å samtidig skille etter barnets alder og bostedsordninger, har jeg valgt å ikke bruke spørsmålet. Av de 1 152 foreldrene som hadde svart på dette spørsmålet oppga 50 prosent at barnet i svært stor grad bestemmer hvem av foreldrene det vil være hos. 25 prosent svarte til en viss grad, 13 prosent i liten grad og 12 prosent ikke i det hele tatt. Det var få forskjeller i svaret på dette spørsmålet etter bostedsordninger.

⁵ 5 foreldre svarte at begge fortsatt har boligen de bodde i. Når det gjelder hvor foreldrene bor, var det kun 2 foreldre med delt bosted som oppgav at de fortsatt bodde i boligen sammen.

inntekter, fratrukket skatt, fordelt på antall forbruksenheter i husholdningen. Antall forbruksenheter er beregnet ved bruk av EUs ekvivalensskala, der første voksne får vekt lik 1, neste voksne vekt lik 0,5, mens hvert barn får vekt lik 0,3. En husholdning på to voksne og to barn har dermed 2,1 forbruksenheter ifølge EU-skalaen (SSB, 2022d). Denne inntektsvariabelen ble gruppert i kvintiler basert på utvalget av foreldre som tidligere har bodd sammen, der femtedelen med lavest inntekt utgjør første kvintil, femtedelen med nest lavest inntekt utgjør annet kvintil og så videre.

I enkelt analyser brukes den samlede inntekten på tidspunktet da samlivsbruddet fant sted. Dette er foreldrenes individuelle samlede bruttoinntekt fra yrkesinntekter, kapitalinntekter og overføringer. Samlet inntekt brukes da undersøkelsen ikke inneholder opplysninger om husholdningsinntekt eller inntekt etter skatt for årene før 2004. Jeg har laget en variabel som fanger gjennomsnittet av inntektene i året samlivet tok slutt samt de to forutgående årene. Dette gjøres for å unngå eventuelle tilfeldige inntektsvariasjoner i denne perioden som følge av (planer om) samlivsbrudd. Dette inntektsmålet justeres så for inflasjon og oppgis i hele 10 000 2015-kroner. I noen analyser grupperes variabelen i kvintiler.

Selvopplevd økonomisk situasjon

For å belyse foreldrenes selvopplevde økonomiske situasjon på intervju tidspunktet benyttes et spørsmål om de i løpet av det siste året har hendt at husholdningen har hatt vansker med å klare de løpende utgiftene til mat, transport, bolig og liknende. Svaralternativene var: 1) ja, ofte 2) ja, av og til 3) ja, en sjelden gang og 4) nei, aldri. Respondenter som svarte 1) og 2) på dette spørsmålet fikk verdien 1 på denne variabelen, mens de resterende fikk 0.

Arbeidsmarkedsdeltakelse

For det første skiller jeg mellom respondenter som på intervju tidspunktet regnet seg selv hovedsakelig som: 1) yrkesaktive eller 0) ikke yrkesaktive (det vil si student/skoleelev, førtidspensjonist/arbeidsufør, hjemmearbeidende, arbeidsledig, alderspensjonist eller annet). I enkelte analyser bruker jeg en variabel som måler om respondentene var yrkesaktive da samlivsbruddet fant sted, basert på et spørsmål med svaralternativene: 1) yrkesaktiv heltid, 2) yrkesaktiv deltid og 3) ikke yrkesaktiv. Her skiller det mellom respondenter som svarte at de var yrkesaktive på heltid (1) og 0) deltid/ ikke yrkesaktive.

Yrkesaktive respondenters samlede arbeidstid per uke ble fanget av følgende spørsmål: *Hvor mange timer per uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke og eventuelle biyrker?* Jeg har gruppert den originale numeriske variabelen slik: 1) 1-36 timer, 2) 37-39 timer, 3) 40-44 timer, 4) 45 timer eller mer per uke og 5) uoppgitt.

Videre ble yrkesaktive respondenter stilt følgende spørsmål: *Må du møte på arbeid til et fast tidspunkt, har du regulert fleksitid, eller kan du avpasse møtetidspunktet i forhold til dagens oppgaver?* Variabelen har disse verdiene: 1) fleksibel arbeidstid og 2) fast oppmøtetidspunkt.

Demografiske kjennetegn

Intervjupersonens alder

Opplysningene om alder ved utgangen av året er hentet fra folkeregisteret. Jeg benytter følgende kategorier: 1) 18-34 år, 2) 35-39 år, 3) 40-44 år og 4) 45 år +

Intervjupersonens samlivsstatus ved brudd

Respondentene ble spurt om de bodde sammen med barnets andre foreldre ved yngste barns fødsel, og hvis ikke, om de hadde bodd sammen senere. Deretter ble de som hadde bodd sammen, spurt om de var gift eller samboende da de flyttet fra hverandre. På grunnlag av dette grupperes foreldrene etter samlivsstatus ved bruddet: 1) gift med barnets andre forelder, 2) samboer med barnets andre forelder og 3) har aldri bodd sammen.

De fleste analysene i denne rapporten gjelder kun for den som har vært 1) gift eller 2) samboende med barnets andre forelder.

Samlivets varighet

Basert på foreldrenes opplysninger om når samlivet startet og sluttet, har jeg laget en variabel for samlivets varighet. For respondenter som ikke har oppgitt når samlivet med den andre forelderen begynte (n=118) eller tok slutt (n=52), har jeg valgt å benytte gjennomsnittsverdiene for hver foreldregruppe. Variabelen har følgende kategorier: 1) 0-4 år, 2) 5-7 år, 3) 8-10 år og 4) 11 år +

År for samlivsbruddet

Denne variabelen er basert på intervjuopplysninger om når partene flyttet fra hverandre. For respondenter som ikke har oppgitt når samlivet med den andre forelderen tok slutt (n=52), har jeg valgt å benytte gjennomsnittsverdien for hver foreldregruppe. Det skiller mellom samlivsbrudd som fant sted i følgende tre perioder: 1) 1995-2010, 2) 2011-2015 og 3) 2016-2020.

Tid siden brudd

I noen av rapportens analyser ser jeg også på hvor lang tid som har gått siden samlivsbruddet. Denne variabelen tar utgangspunkt i et spørsmål om når samlivet tok slutt, og manglende opplysninger om dette (n=52) ble imputert som forklart over. Variabelen har følgende verdier: 1) under 3 år, 2) 3-4 år, 3) 5-6 år, 4) 7-8 år, 5) 9-10 år og 6) 11 år +

Stefamilieformasjon

Jeg skiller mellom foreldre som på intervjutidspunktet var 1) gift, 2) samboende og 3) enslige. Denne variabelen kombineres med opplysninger om hvorvidt respondenten har ett eller flere felles barn med nåværende partner (1= ja, 0=nei). Jeg får da en variabel med følgende tre verdier: 1) enslig, 2) i samliv, ingen felles barn med nåværende partner og 3) i samliv og har et eller flere felles barn med nåværende partner.

Reisetid mellom foreldrene

Denne variabelen er basert på spørsmålet: *Hvor lang reisetid er det mellom ditt bosted og stedet der andre forelder bor, når du regner reisetiden en vei?* Svaralternativene var: 1) gangavstand, 2) reisetid på ½ time eller mindre, 3) mer enn ½ time, men ikke så mye som 2 ½ time og 4) mer enn 2 ½ time.

Antall barn i foreldrerelasjonen

Denne variabelen er gruppert slik: 1) ett barn, 2) to barn og 3) tre barn +

Det yngste barnets alder

Variabelen har følgende gruppering: 1) 0-5 år, 2) 6-8 år, 3) 9-11 år, 4) 12-14 år og 5) 15-17 år

Størrelse nåværende husholdning

Denne variabelen er laget ved å spørre respondentene om antall personer i nåværende husholdning, inkludert eventuelle barn med delt bosted. Det skiller mellom: 1) en person, 2) to personer, 3) tre personer, 4) fire personer og 5) fem personer eller flere.

Landsdel

Videre skiller det mellom følgende landsdeler respondentene var bosatt i: 1) Oslo og Viken, 2) Innlandet, 3) Agder og Sør-Østlandet, 4) Vestlandet, 5) Trøndelag og 6) Nord-Norge.

Innvandrerbakgrunn

I rapporten skiller det mellom respondenter som har innvandrerbakgrunn (1) og de som ikke har det (0). Innvandrerbakgrunn er definert som utenlandskfødte personer med to utenlandskfødte

foreldre (innvandringskategori B) eller norskfødte med to utenlandskfødte foreldre (innvandringskategori C).⁶

Øvrige kjennetegn

Grad av konflikt mellom foreldrene

Følgende spørsmål ble stilt: *I hvilken grad vil du si at forholdet mellom deg selv og den andre forelderen er konfliktfylt?* Svaralternativene var: 1) i stor grad, 2) til en viss grad, 3) i liten grad og 4) ikke i det hele tatt. Det skiller i hovedsak mellom foreldre med: 1) i stor/ til en viss grad av konflikt og 0) i liten grad/ ikke i det hele tatt.

Type avtale

Foreldrene fikk først et spørsmål om de og den andre forelderen *har en skriftlig eller muntlig avtale som regulerer samværet mellom andre forelder og barnet*, og jeg skiller mellom de som har (1) og ikke har en slik avtale (0). For å skille mellom foreldre med ulike typer avtaler om bostedsordninger, brukte jeg så et spørsmål om *Hvordan ble ordningen med delt bosted/ samværsordningen/ bostedsordningen fastsatt?* Svaralternativene var: 1) privat mellom dere, 2) under mekling, 3) etter rettsforlik og 4) ved dom.

Fordeling av omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen

Tidligere analyser har pekt på at økt likedeling av foreldreskapet mens barn er små kan være en viktig forklaring på økt bruk av delt bosted etter samlivsbrudd (Kitterød og Wiik 207). Her måles dette ved å utnytte følgende spørsmål: *Hvordan fordelte du og andre forelder arbeidet med barnet da dere bodde sammen?* Svaralternativene var: 1) du gjorde mest, 2) begge deltok like mye og 3) den andre forelderen gjorde mest. I rapporten skiller det også mellom foreldre som deltok like mye i arbeidet med det yngste barnet (1) og andre (0).

Respondentens subjektive helse

Respondentenes subjektive helse ble fanget ved hjelp av dette spørsmålet: *Vil du si at din helse nå stort sett er:* 1) utmerket, 2) meget god, 3) god, 4) nokså god og 5) dårlig. Respondenter med utmerket og meget god helse fikk verdien 1 på denne variabelen, mens de med andre verdier fikk verdien 0.

⁶ Jeg valgte å slå sammen disse to gruppene siden kun 0,9 prosent (n=25) av alle foreldrene som deltok i denne studien var født i Norge av to utenlandskfødte foreldre. Blant foreldre som tidligere hadde bodd sammen med den andre forelderen var tilsvarende andel 0,8 prosent (n=20).

3. Hvor mange og hvilke foreldre har delt bosted?

3.1. Bostedsordninger for barn blant alle foreldre

I tabell 3.1 vises først barnets bostedsordning for alle foreldre, uavhengig av om de har vært samboere eller gift. I alt 39 prosent av alle foreldrene svarte at de har delt bosted for barnet, mens 54 prosent bor hos mor og syv prosent bor hos far. Kun 10 respondenter oppga at barnet bodde fast hos andre.

Ser vi kun på svar fra foreldre som tidligere har vært samboere eller gift med barnets andre forelder, oppga 43 prosent at de praktiserer delt bosted. 49 prosent av disse foreldre svarte at barnet bor fast hos mor, mens syv prosent svarte at det bor hos far. Av foreldre som ikke har delt bosted, oppgir 87 prosent at barnet bor hos mor mens 13 prosent har barnet fast bosatt hos far (vedleggstabell A1).

Kun én av ti (11 prosent) av foreldrene som ikke har bodd sammen med barnets andre forelder har delt bosted. En langt større andel av disse foreldrene som ikke har bodd sammen rapporterer at barnet bor fast hos mor (80 prosent) enn foreldre som har bodd sammen (49 prosent). I resten av rapporten ser jeg kun på foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.

Tabell 3.1 Hvem bor barnet fast med, det vil si hvem har den daglige omsorgen? Svar fra foreldre som har bodd sammen og foreldre som ikke har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted								I alt	
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Bor hos andre			
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle foreldre										
Svar fra alle	1 156	39	1 573	54	202	7	10	0	2 941	100
Svar fra fedre	616	43	662	48	135	10	5	0	1 418	100
Svar fra mødre	540	35	911	60	67	5	5	0	1 523	100
Har bodd sammen										
Svar fra alle	1 109	43	1 240	49	178	7	.	0	2 527	100
Svar fra fedre	593	47	517	43	119	10	.	0	1 229	100
Svar fra mødre	516	39	723	57	59	5	.	0	1 298	100
Har ikke bodd sammen										
Svar fra alle	47	11	333	80	24	6	10	2	414	100
Svar fra fedre	23	12	145	77	16	9	5	3	189	100
Svar fra mødre	24	11	188	84	8	4	5	2	225	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Videre bekrefter tabell 3.1 at mødre jevnt over oftere enn fedre rapporterer at barnet bos hos dem, og sjeldnere at barnet har delt bosted, og vice versa blant fedre. Dette gjelder uavhengig av om foreldrene har bodd sammen eller ikke, men denne kjønnsforskjellen i rapporteringen av barnets bosted er aller tydeligst blant foreldrene som tidligere har vært samboere eller gifte. Her svarer henholdsvis 47 prosent av fedrene og 39 prosent av mødrene at barnet har delt bosted. Videre svarte 43 prosent av fedrene at barnet bor fast hos mor, mot 57 prosent av mødrene. Tilsvarende ser vi av tabell 3.1 at dobbelt så mange fedre (10 prosent) som mødre (5 prosent) svarte at barnet bor fast hos far. Dette mønsteret er bekreftet i alle tidligere studier basert på undersøkelsene om samvær og bidrag/ bosted (Se for eksempel Kitterød og Lyngstad (2014) og Kitterød mfl. (2016)). Det er imidlertid ikke klart hvilket av foreldrenes svar som skal tillegges størst vekt. Med få unntak fokuseres det i resten av rapporten hovedsakelig på svar fra mødre og fedre under ett, eller det skilles mellom foreldre som har delt bosted og de som har barnet fast bosatt hos en av foreldrene.

Som vist i tabell 3.2 har det vært en kraftig økning i delt bosted siden den første undersøkelsen om samvær og bidrag ble gjennomført i 2002. Ser vi først på svar fra alle foreldre, har andelen med delt bosted økt fra 8 prosent i 2002 til 26 prosent i 2012 og 39 prosent i 2020. Tilsvarende har andelen som bor fast hos mor sunket fra 84 prosent i 2002 til 54 prosent i 2020. Andelen som bor hos far har holdt seg på et lavt nivå gjennom hele denne perioden, og ligger i alle undersøkelsene på syv (2002 og 2020) og åtte (2004 og 2012) prosent.

Foreldre som tidligere har bodd sammen praktiserer langt oftere delt bosted enn de som ikke har bodd sammen, og dette gjelder i alle fire undersøkelsene gjennomført i perioden 2002 til 2020. Nærmere bestemt ser vi av tabell 3.2 at andelen med delt bosted i denne gruppen økte fra ni prosent i 2002 til 29 prosent i 2012 og så til 43 prosent i 2020. Også i gruppen av foreldre som tidligere har bodd sammen har økningen i delt bosted først og fremst gått på bekostning av andelen som bor hos mor (ned fra 82 prosent i 2002 til 49 prosent i 2020), mens andelen som bor hos far har holdt seg jevnt lav (7 til 9 prosent).

Tabell 3.2 Hvem bor barnet fast med, det vil si hvem har den daglige omsorgen? Svar fra alle foreldre og foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Prosent

	Barnets bosted				I alt	Antall
	Delt bosted	Bor hos mor	Bor hos far	Bor hos andre		
Alle foreldre						
2002	8	84	7	0	100	2 106
2004	10	82	8	0	100	2 399
2012	26	66	8	0	100	2 362
2020	39	54	7	0	100	2 941
Foreldrene har bodd sammen						
2002	9	82	8	0	100	1 790
2004	12	80	9	0	100	2 095
2012	29	62	9	0	100	2 078
2020	43	49	7	0	100	2 527

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Tall for 2002, 2004 og 2012 er basert på Undersøkelsene om samvær og bidrag/bosted, hentet fra Kitterød, Lyngstad, Lidén og Wiik (2015). Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

3.2. Endringer i bostedsordninger over tid blant foreldre som tidligere har bodd sammen

Undersøkelsen om samvær og bosted 2020 inneholder ingen spørsmål om når bostedsordningen ble fastsatt. Siden det er rimelig å anta at de fleste foreldre bestemmer bostedsordning for barna i perioden rundt samlivsbruddet, kan året foreldrene flyttet fra hverandre også brukes som et alternativt mål på endringer i bostedsordninger for barna over tid. Noen av foreldrene kan imidlertid ha endret bostedsordning en eller flere ganger siden bruddet fant sted. I så fall fanger denne periodevariabelen ikke eventuelle endringer over tid. Mye tyder imidlertid på at barnas bo-ordninger i det store og hele er stabile etter et samlivsbrudd. I 2012 oppga rundt én av ti foreldre at barnet hadde skiftet bo-ordning minst én gang siden bruddet (Lyngstad mfl., 2014). Funnene til Lidén og Kitterød (2019) viser også høy grad av stabilitet i bostedsordninger etter samlivsbruddet.

Tabell 3.3 bekrefter at det har vært en klar økning i andelen foreldre som velger delt bosted for barna etter samlivsbruddet, også når det måles på denne alternative måten. 31 prosent av foreldrene som deltok i 2020-undersøkelsen som oppga at de flyttet fra den andre forelderens i 2010 eller tidligere hadde delt bosted, sammenliknet med 44 prosent av de som flyttet fra hverandre i perioden 2011 til 2015. Hele 53 prosent av foreldrene som flyttet fra hverandre mellom 2016 og 2020 hadde valgt delt bosted.

Samtidig ser vi av tabell 3.3 at andelen som oppgir at barnet bor hos mor sank fra hele 60 prosent av de som flyttet fra den andre forelderens før 2011 til 42 prosent for de som oppløste samlivene i

den siste perioden. Også andelen som oppgav at barnet bor fast hos far sank i denne perioden, fra ni prosent av samlivene som ble oppløst før 2011 til fem prosent av foreldreparene som ble oppløst i årene 2016 til 2020. Vedleggstabell A1 bekrefter at andelen av foreldrene uten delt bosted som har barnet bosatt hos mor eller far ikke har endret seg vesentlig i perioden samlivsbruddene fant sted.

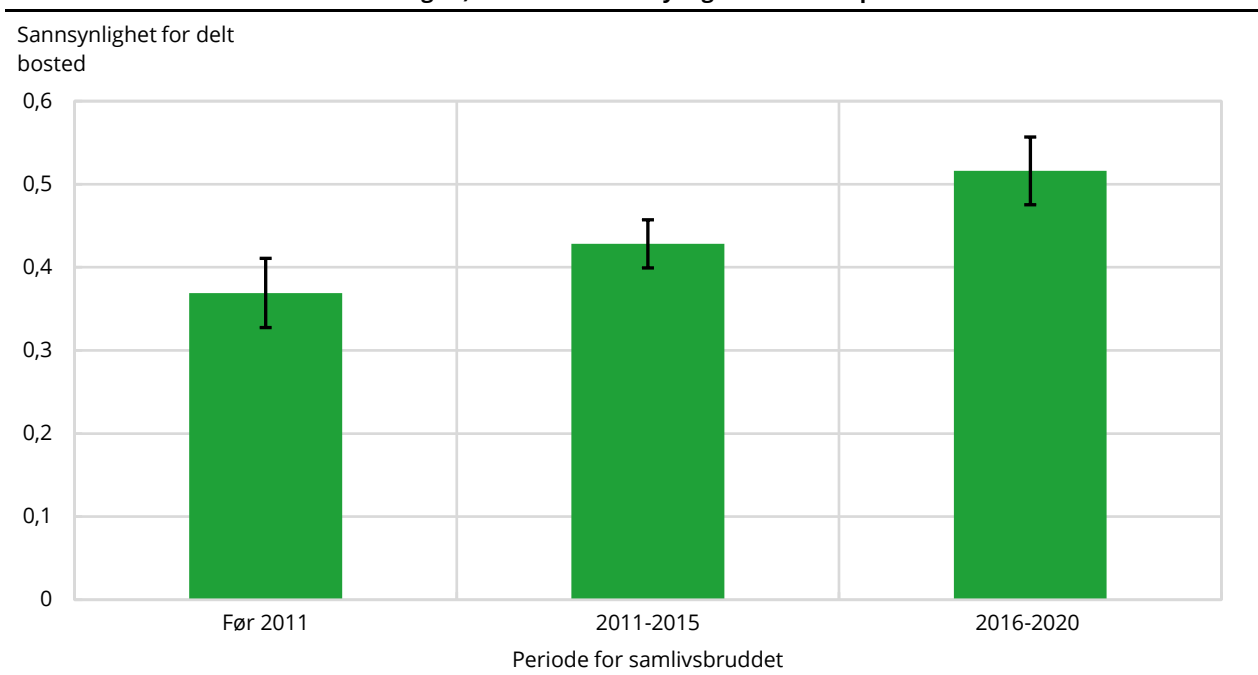
Tabell 3.3 Hvem bor barnet fast med, det vil si hvem har den daglige omsorgen? Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Etter året samlivet tok slutt, gruppert i tre perioder. Antall og prosent

Bostedsordning	Perioden samlivet tok slutt					
	Før 2011		2011-2015		2016-2020	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Delt bosted	232	31	443	44	434	53
Bor hos mor	442	60	468	48	330	42
Bor hos far	64	9	74	8	40	5
I alt	738	100	985	100	804	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Figur 3.1 viser resultater fra en multivariat analyse der det samtidig tas høyde for foreldrenes øvrige kjennetegn som også henger sammen med deres valg av bostedsordning (egen og den andre forelderens utdanning, husholdningsinntekt, arbeidsmarkedsdeltakelse, kjønn, alder, barnets alder, antall barn, type og varighet av samlivet med den andre forelder, nåværende familiesituasjon, landsdel, innvandrerbakgrunn, foreldrekonflikt, likedeling av omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen og subjektiv helse). I denne figuren vises predikerte sannsynligheter for at foreldrene velger delt bosted (1), sammenliknet med at barnet bor fast hos en av foreldrene (0). Figuren er basert på den logistiske regresjonsmodellen for alle foreldrene som presenteres i vedleggstabell A13.

Figur 3.1 Sammenheng mellom perioden bruddet fant sted og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellen figuren er basert på vises i tabell A13.

Også når vi sammenlikner foreldre som er like på de andre kjennetegnene som er inkludert i modellen, som deres utdanningsnivå, inntekt, antall barn og samlivets varighet før bruddet, har det

vært en statistisk signifikant økning i sannsynligheten for at foreldrene velger delt bosted sammenliknet med at barnet bor fast hos en av foreldrene. Nærmere bestemt bekrefter figur 3.1 at foreldrene som skilte lag i den siste perioden (2016-2020) hadde høyere sannsynlighet for å velge delt bosted enn de som skilte seg eller oppløste samboerskapet i 2015 eller tidligere. Forskjellen i sannsynligheten for delt bosted mellom de som flyttet fra hverandre i de to tidligste periodene var imidlertid ikke statistisk signifikant. Resultatene forblir de samme uavhengig av om det kontrolleres for respondentenes inntekt og yrkesdeltakelse i perioden bruddet fant sted eller på intervju tidspunktet (se vedleggstabell A10).

Som vist i vedleggstabell A12, gjaldt økningen i delt bosted også i separate analyser av fedre og mødre. Blant fedre ser vi imidlertid at det kun er en statistisk signifikant forskjell ($p < 0.5$) i sjansen for delt bosted mellom den tidligste (før 2011) og den nyeste perioden (2016-2020).

I en alternativ regresjonsmodell sammenliknes delt bosted med at barnet enten bor fast hos far eller hos mor (referansekategori). Resultatene fra denne multinomiske modellen bekrefter at det har vært en økning i delt bosted sammenliknet med at barnet bor hos mor. Det var imidlertid ingen statistisk signifikante endringer over tid i sjansen for at barnet bor fast hos far sammenliknet med bosted hos mor (se vedleggstabell A15).

3.3. Foreldrenes utdanning og delt bosted

Tidligere studier bekrefter at delt bosted oftere velges av foreldre med høyere utdanning. Som vist i tabell 3.4 gjelder dette fortsatt. Nærmere bestemt hadde 42 prosent av foreldrene med delt bosted fullført en universitets- eller høgskoleutdanning, sammenliknet med 30 prosent av foreldrene som oppga at barnet bodde fast hos mor eller far. Tilsvarende var andelen grunnskoleutdannede høyest hos foreldrene som svarte at barnet bodde fast hos den ene forelder (28 prosent) og lavest blant delt-bostedsforeldrene (17 prosent). Om lag fire av ti foreldre hadde videregående utdanning, uavhengig av barnets bosted.

Tabell 3.4 Foreldrenes utdanning og bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Respondentens utdanningsnivå						
Grunnskole	153	17	336	28	489	23
Videregående skole	455	40	591	39	1 046	39
Universitet/høgskole	491	42	466	30	957	36
Uoppgitt	10	1	25	2	35	2
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Den andre forelderens utdanning						
Grunnskole	165	15	374	28	539	22
Videregående skole	434	39	604	42	1 038	41
Universitet/høgskole	502	45	407	28	909	35
Uoppgitt	8	1	33	2	41	2
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Foreldrepærens utdanning						
Begge har grunnskole eller ingen utdanning	49	5	160	14	209	10
En av foreldrene videregående	164	16	324	24	488	21
Begge foreldrene videregående	205	18	261	17	466	18
En av foreldrene universitet/høgskole	389	35	473	32	862	33
Begge foreldrene universitet/høgskole	302	26	200	13	502	19
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Et tilsvarende mønster ser vi for den andre forelderens utdanningsnivå. Tabell 3.4 bekrefter at 45 prosent av respondentene med delt bosted hadde en universitetsutdannet ekspartner, mens 15 prosent var grunnskoleutdannet og 39 prosent hadde fullført en videregående utdanning. Blant foreldrene som ikke hadde delt bosted hadde 28 prosent en grunnskoleutdannet ekspartner og like mange en ekspartner med universitetsutdanning. 42 prosent av respondenter med fast bosted for barnet hos en av foreldrene hadde en ekspartner med videregående utdanning.

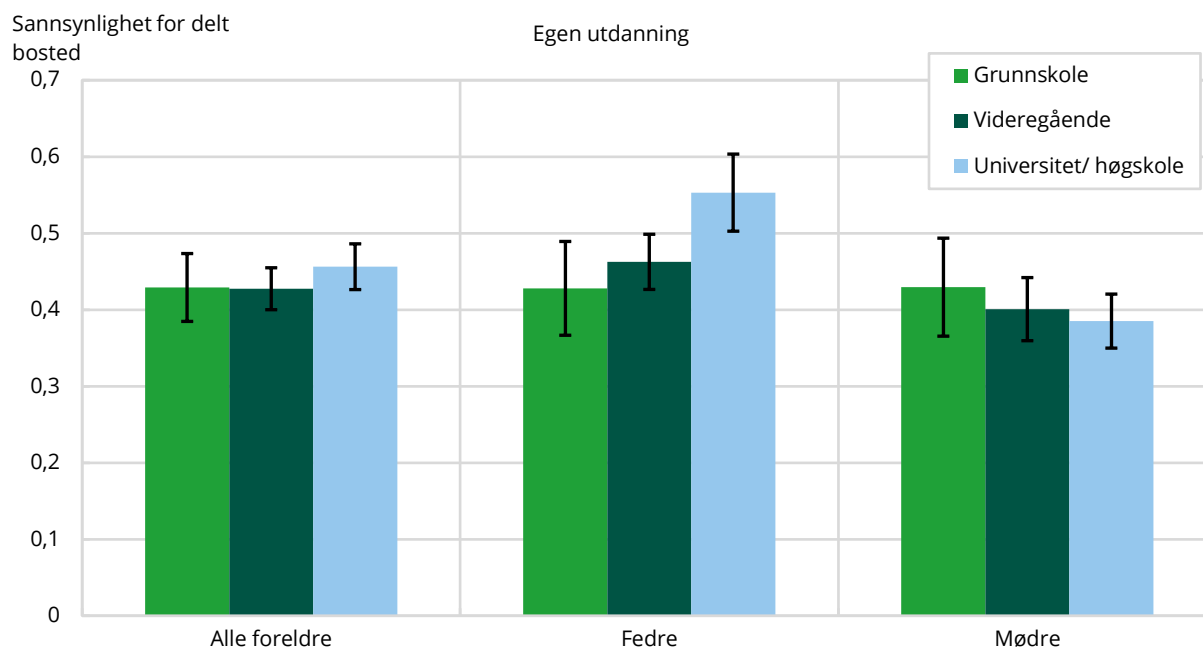
Respondentenes eget samt deres ekspartners utdanningsnivå etter bostedsordninger, der det samtidig skiller mellom om barnet bor hos mor eller hos far, vises i vedleggstabell A2. Denne tabellen bekrefter at andelen foreldre med en universitetsutdanning var høyere blant foreldre som oppga at barnet bor hos mor (32 prosent) enn blant dem som oppga at barnet bor hos far (22 prosent). Av vedleggstabell A1 ser vi videre at 35 prosent av foreldrene som svarte at barnet bor hos far er grunnskoleutdannet, mot 27 prosent av foreldre hvis barn bor hos mor. Når det gjelder den andre forelderens utdanning, var andelen med en videregående utdannet ekspartner særlig høy hos foreldre som oppgav at barnet hadde fast bosted hos mor, mens en høyere andel av de som svarte at barnet bor hos far hadde en grunnskoleutdannet ekspartner (37 prosent).

Dette mønsteret reflekterer trolig kjønnsforskjeller i rapporteringen av bostedsordninger og det generelt høyere utdanningsnivået hos kvinner. Separate bivariate analyser av fedrenes og mødrenes utdanning og bostedsordninger vises i vedleggstabell A3, og bekrefter at fedrene som deltok i undersøkelsen jevnt over er lavere utdannet enn mødrene. Videre har bostedsmødre (barnet bor hos dem) oftere en høyere utdanning (41 prosent) og er sjeldnere grunnskoleutdannet (24 prosent) enn samværs mødre (barnet bor hos far, henholdsvis 19 og 48 prosent). Videre ser vi at delt-bostedfedre sjeldnere er universitetsutdannet (35 prosent) enn delt-bosted mødre (51 prosent). Det er ingen nevneverdige forskjeller i utdanningsnivået til bostedsfedre og samværsfedre.

Ved å kombinere begge foreldrenes utdanningsnivå har jeg også laget en variabel for foreldrepares utdanning. Ser vi først på foreldrene med delt bosted, hadde fem prosent av foreldreparene grunnskoleutdanning, mens 16 prosent av parene hadde en forelder med videregående utdanning. 18 prosent av parene med delt bosted bestod av to foreldre med videregående utdanning, i 35 prosent av parene hadde en av foreldrene en universitetsutdanning, mens 26 prosent av delt-bostedsparene bestod av to foreldre med en høyere utdanning. En lavere andel av foreldreparene som hadde barnet bosatt hos en av foreldre bestod av to universitetsutdannede foreldre (13 prosent), mens en langt høyere andel av disse parene bestod av to grunnskoleutdannede foreldre (14 prosent), sammenliknet med foreldrene som praktiserer delt bosted for det yngste barnet.

Figur 3.2 viser resultater for respondentenes utdanning fra tre logistiske regresjonsanalyser av delt bosted kontra fast bosted hos en av foreldrene, der det kontrolleres for respondentenes øvrige kjennetegn. I denne figuren presenteres resultatene som predikerte sannsynligheter for delt bosted (se vedleggstabell A13 for alle resultater fra disse modellene samt vedleggstabell A15 for en alternativ multinomisk modell der «bor hos mor» er referansekategori). I modellen for alle foreldre er det ingen statistisk signifikante ($p \geq 0.05$) forskjeller mellom foreldre med ulike utdanningsnivåer og sannsynligheten for å ha delt bosted. I den separate modellen for fedre ser vi derimot at universitetsutdannede fedre hadde en signifikant høyere sannsynlighet for delt bosted sammenliknet med lavere utdannede fedre (ikke overlappende konfidensintervaller), kontrollert for øvrige inkluderte kjennetegn. Blant mødre var det ingen statistisk signifikante forskjeller etter utdanningsnivå.

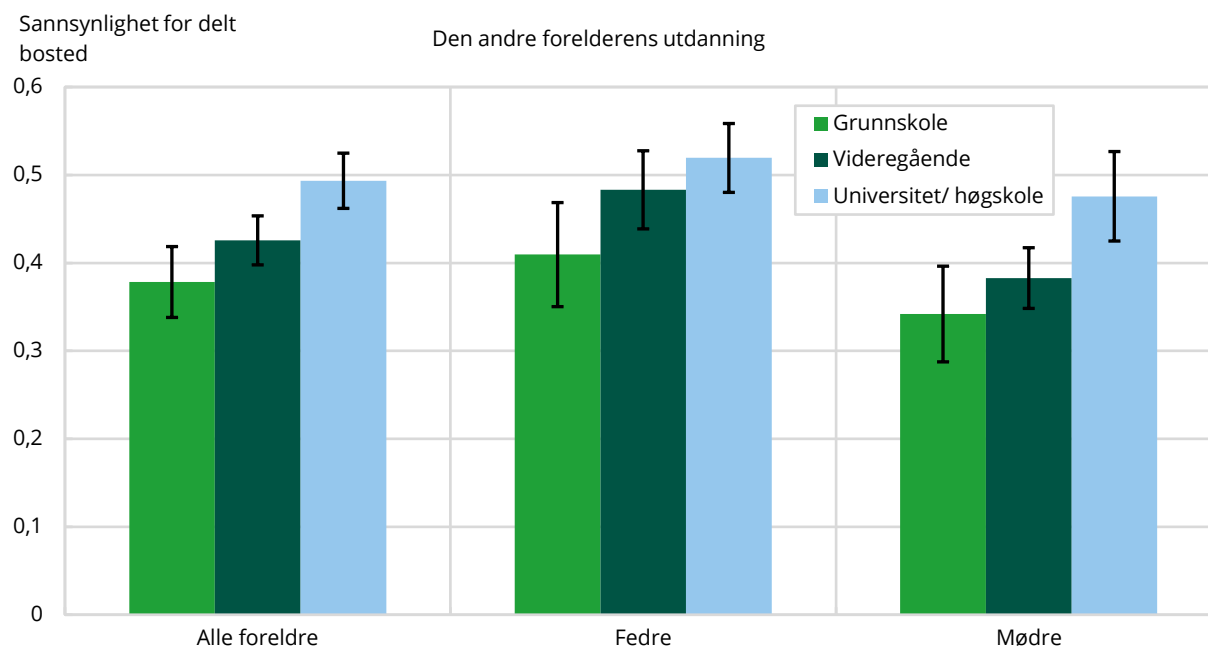
Figur 3.2 Sammenheng mellom egen utdanning og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellene figuren er basert på vises i tabell A10 og A11.

Multivariate resultater for sammenhengen mellom den andre forelderens utdanningsnivå og delt bosted presenteres i figur 3.3. Igjen presenteres resultater fra en felles modell for alle foreldrene, samt separate modeller for fedre og mødre (modellene figuren er basert på vises i vedleggstabell A10 og A11). Ser vi først på modellen for alle foreldre til venstre i figur 3.3, bekrefter den at respondenter hvis den andre forelder var universitetsutdannet hadde høyere sannsynlighet for delt bosted enn fast bosted hos en av foreldrene sammenliknet med respondenter hvis ekspartners utdanning var lavere. Et tilsvarende mønster finner jeg i separate modeller for fedre og mødre, men forskjellen i sannsynligheten for delt bosted mellom de med en høyt utdannet og en lavere utdannet ekspartner er kun statistisk signifikant på 5-prosentnivået blant mødre. Med andre ord har kvinner med en høyere utdannet mann større sannsynlighet for å velge delt bosted for barnet etter samlivsbruddet, sammenliknet med kvinner med lavere utdannede eks partnere, kontrollert for de øvrige variablene som er inkludert i modellen.

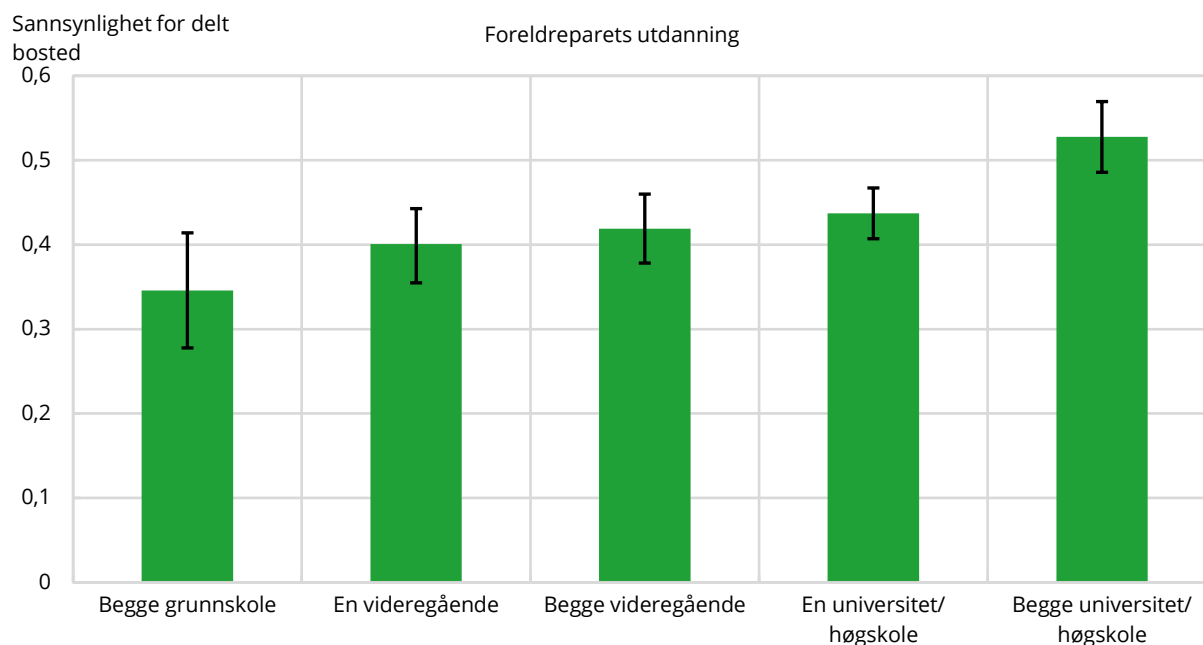
Figur 3.3 Sammenheng mellom den andre forelderens utdanning og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellene figuren er basert på vises i tabell A10 og A11.

Regresjonsresultater for sammenhengen mellom foreldrepærens utdanning og sannsynligheten for delt bosted snarere enn fast bosted hos en av foreldrene er presentert i figur 3.4. Resultatene i denne figuren bekrefter at foreldrepar der begge er universitets- eller høyskoleutdannet har statistisk signifikant ($p < 0.05$) høyere sannsynlighet for å praktisere delt bosted enn fast bosted hos en av foreldrene sammenliknet med ekspaer der en eller begge har lavere utdanning, kontrollert for foreldrenes kjønn, alder, antall barn, barnets alder, og øvrige sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn som er inkludert i modellen.

Figur 3.4 Sammenheng mellom foreldreparets utdanning og delt bosted (bør hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Figuren er basert på logistisk modell av delt bosted (1=ja, 0=bor hos en av foreldrene). Kontrollert for kjønn, respondentens alder, periode samlivsbrudd, husholdningsinntekt, yrkesaktivitet, nåværende familiesituasjon, samlivstype brudd, samlivets varighet, landsdel, innvandringsbakgrunn, det yngste barnets alder, antall barn, likestilt omsorg for barnet mens foreldrene bodde sammen, konfliktnivå og subjektiv helse.

3.4. Inntekt, arbeidsmarkedsdeltakelse og delt bosted

Foreldrenes husholdningsinntekt per forbruksenhet, deres subjektive økonomiske situasjon og arbeidsmarkedsdeltakelse presenteres etter bostedsordning i tabell 3.5. Fordelingen på disse variablene der det skiller mellom fast bosted hos mor eller far vises i vedleggstabell A2, mens separate tabeller for fedre og mødre vises i vedleggstabell A3.

Tabell 3.5 bekrefter at det er betydelige forskjeller i husholdningsinntekten mellom foreldre som praktiserer delt bosted og de som har fast bosted hos en av foreldrene. Det er særlig forskjeller i andelen som befinner seg helt nederst og øverst i inntektsfordelingen: 13 prosent av delt-bostedsforeldrene har husholdningsinntekter i 1. kvintil sammenliknet med 27 prosent av foreldrene som oppgir fast bosted hos en av foreldrene. Og, 26 prosent av delt-bostedsforeldrene befinner seg i øverste inntektskvintil, mot 15 prosent av foreldrene hvis barn har fast bosted hos en av foreldrene.

I vedleggstabell A4 presenteres resultater for en alternative inntektsvariabel, gjennomsnittet av respondentenes samlede inntekt i bruddåret samt to år før bruddet fant sted. Denne variabelen er justert for inflasjon og oppgis i faste 2015-kroner. Også målt på denne måten har delt-bostedsforeldrene høyere inntekt enn foreldre hvis barnet er fast bosatt hos mor eller far. Median samlet inntekt var 460 000 2015-kroner for delt-bostedsforeldre, mot 370 000 kroner blant foreldre som oppga fast bosted hos en av foreldrene.

Videre bekrefter tabell 3.5 at en av fem (21 prosent) foreldre som har barnet bosatt hos en av foreldrene oppgir at de i løpet av det siste året ofte eller av og til har hatt problemer med å betale løpende utgifter til mat, transport, bolig og liknende. Blant foreldre med delt bosted er andelen som ofte eller av og til har hatt slike betalingsproblemer 11 prosent.

I alt var 82 prosent av foreldrene yrkesaktive på intervju tidspunktet, mens 16 prosent ikke var yrkesaktive (arbeidsledige, studenter, arbeidsuføre med mer). To prosent av respondentene hadde ikke svart på spørsmålet om yrkesaktivitet. I tråd med funnene over, var mer enn ni av ti delt-bostedsforeldre (91 prosent) yrkesaktive, sammenliknet med tre av fire (74 prosent) av foreldre hvis yngste barn var bosatt hos den ene forelderen.

En lavere andel av foreldrene var yrkesaktive da samlivsbruddet skjedde (74 prosent). Men, igjen er det slik at delt-bostedsforeldre oftere var yrkesaktive (84 prosent) enn foreldrene som oppga fast bosted hos mor eller far (67 prosent). Til sist ser vi av tabell 3.5 at blant de yrkesaktive, jobber delt bosted-foreldre jevnt over flere timer per uke enn andre foreldre. Og, mens 52 prosent av de yrkesaktive foreldrene med delt bosted hadde fleksibel arbeidstid, gjaldt dette kun 42 prosent av foreldrene hvis yngste barn var bosatt hos en av foreldrene.

Tabell 3.5 Foreldrenes inntekt, subjektive økonomiske situasjon og arbeidsmarkedsdeltakelse og delt bosted. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Husholdningsinntekt, EU-ekvivalensskala. 2019						
1. kvintil	133	13	373	27	506	21
2. kvintil	210	19	294	20	504	20
3. kvintil	224	20	282	20	506	20
4. kvintil	248	22	257	18	505	20
5. kvintil	294	26	212	15	506	20
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Subjektiv økonomisk situasjon						
Ofte/ av og til betalingsproblemer	122	11	294	21	416	17
Sjelden/ aldri hatt betalingsproblemer	968	87	1 079	76	2 047	80
Uoppgitt	19	2	45	3	64	3
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Yrkesaktiv på intervju tidspunkt						
Yrkesaktiv på intervju tidspunkt	1 017	91	1 069	74	2 086	82
Ikke yrkesaktiv på intervju tidspunkt	77	7	314	23	391	16
uoppgitt	15	1	35	3	50	2
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Yrkesaktiv ved brudd						
Yrkesaktiv ved brudd	932	84	965	67	1 897	74
Ikke yrkesaktiv ved brudd	172	16	441	32	613	25
uoppgitt	5	0	12	1	17	1
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Arbeidstid per uke, yrkesaktive						
1-36 timer	119	12	190	18	309	15
37-39 timer	498	49	481	44	979	47
40-44 timer	223	22	201	19	424	20
45+ timer	161	16	162	15	323	16
Uoppgitt	16	2	35	3	51	3
I alt	1 017	100	1 069	100	2 086	100
Fleksibel arbeidstid, yrkesaktive						
Har fleksibel arbeidstid	533	52	450	42	985	47
Har fast arbeidstid	473	47	593	56	1 067	52
Uoppgitt	11	1	26	2	37	2
I alt	1 017	100	1 069	100	2 086	100

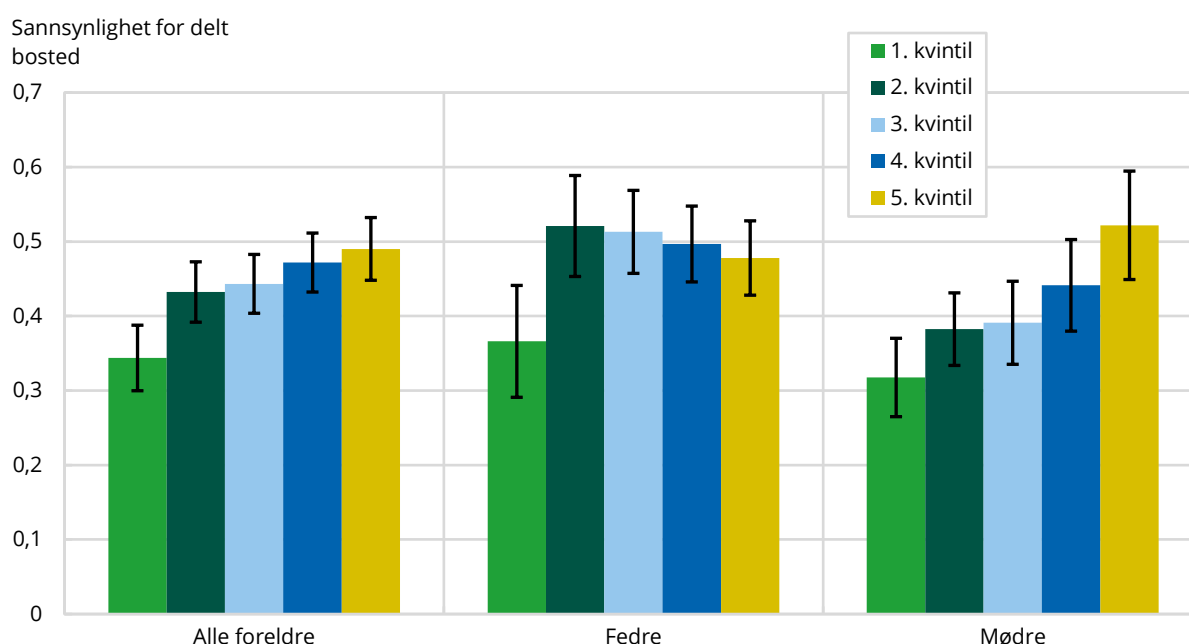
Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

I figur 3.5 presenteres resultater fra tre logistiske regresjonsmodeller av delt bosted (=1) kontra at barnet har fast bosted hos en av foreldrene (=0), en modell for alle foreldre samt separate modeller

for fedre og mødre (for alle modellresultater se vedleggstabell A10 (modell 1) og A11). Igjen presenteres resultatene som predikerte sannsynligheter for at foreldrene har delt bosted.

Fra modellen for alle foreldrene til venstre i figur 3.5 ser vi at det går et klart skille mellom foreldre som har lavest husholdningsinntekt (1. kvintil) og sannsynligheten for delt bosted: foreldrene som har en netto husholdningsinntekt per forbruksenhet i første inntektskvintil har signifikant lavere sannsynlighet for å praktisere delt bosted for det yngste barnet sammenliknet med foreldre i 2., 3., 4. og 5. kvintiler, kontrollert for de andre inkluderte variablene. Et liknende mønster ser vi i den separate modellen for fedre, men her er ikke forskjellen i sannsynligheten for delt bosted mellom 1. og 5. kvintil statistisk signifikant på 5-prosentnivået (overlappende konfidensintervaller). Blant kvinner, derimot, har de i 4. og 5. kvintil signifikant høyere sannsynlighet for å ha delt bosted enn kvinner i 1. inntektskvintil, kontrollert for deres øvrige inkluderte kjennetegn.

Figur 3.5 Sammenheng mellom husholdningsinntekt og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Resultater fra modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellene figuren er basert på vises i tabell A10 og A11.

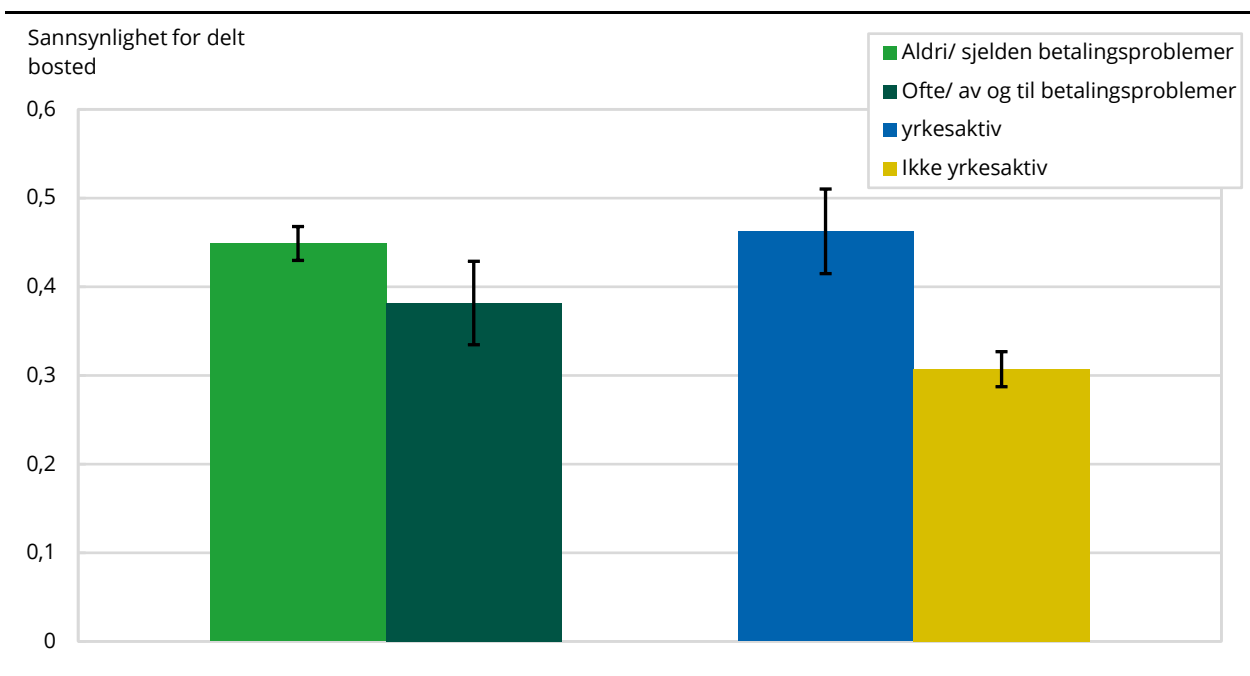
Resultater fra en alternativ logistisk regresjonsmodell, der gjennomsnittet av foreldrenes samlede inntekt i bruddåret og to år før er inkludert, vises i vedleggstabell A10 (modell 3). Resultatene fra denne modellen er i all hovedsak like de vi får når husholdningsinntekt per forbruksenhet i 2019 brukes (i modellen for alle foreldrene under ett). Nok en alternativ regresjonsanalyse presenteres i vedleggstabell A15, der respondentenes tilbøyelighet for å ha delt bosted eller at barnet bor fast hos far holdes opp mot at barnet bor fast hos mor (referansekategori). Også resultatene fra denne multinomiske modellen bekrefter mønsteret i figur 3.5, altså at foreldrene helt nederst i inntektsfordelingen har lavere sjanse for å ha delt bosted sammenliknet med at barnet bor fast hos mor, enn de med høyere husholdningsinntekt. I denne alternative modellen finner jeg videre at foreldre som befinner seg i første inntektskvintil er mer tilbøyelige til å oppgi fast bosted hos far relativt til hos mor, sammenliknet med foreldre som er i tredje inntektskvintil. Gitt det lave antallet som oppgir at det yngste barnet har fast bosted hos far, er denne forskjellen imidlertid kun statistisk signifikant på 10-prosentnivået.

Som vist i tabell 3.5 var foreldrene med delt bosted oftere i arbeid, og de rapporterte sjeldnere å ha problemer med å betale husholdningens løpende utgifter, enn foreldre hvis yngste barn bor fast

hos en av foreldrene. I figur 3.6 vises sammenhengene mellom betalingsproblemer og yrkesaktivitet og sannsynligheten for å ha delt bosted, kontrollert for kjønn, antall barn, egen og partners utdanningsnivå, yrkesdeltakelse samt øvrige sosiodemografiske kjennetegn (se vedleggstabell A10, modell 2 for alle modellresultater). Denne figuren bekrefter at foreldre som i løpet av det siste året sjelden eller aldri har hatt problemer med å betale de løpende utgiftene til mat, transport, bolig og liknende har signifikant høyere sannsynlighet for å ha delt bosted enn foreldre som rapporterer at de har hatt betalingsproblemer.

Videre bekrefter resultatene i figur 3.6 at den positive sammenhengen mellom yrkesaktivitet og delt bosted vedvarer når det tas høyde for de øvrige observerte kjennetegnene ved respondentene. Med andre ord, yrkesaktive respondenter har høyere sannsynlighet for delt bosted kontra at barnet bor fast hos en av foreldre, sammenliknet med respondenter som ikke var yrkesaktive på intervju tidspunktet.

Figur 3.6 Sammenhenger mellom betalingsproblemer, yrkesaktivitet og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellen figuren er basert på vises i tabell A10.

3.5. Stefamilieformasjon

Foreldrenes samlivsstatus på intervju tidspunktet og eventuelle stefamiliedannelser etter bostedsordninger presenteres i tabell 3.6. I alt oppga 36 prosent av respondentene at de var i et samliv på intervju tidspunktet, hvorav 24 prosent var samboere og 12 prosent var gift. Det er få forskjeller mellom foreldre i ulike bostedsordninger og andelene som er i et samboerskap: rundt en av fire delt-bostedsforeldre og foreldre hvis barnet bor hos mor eller far svarte at de hadde en samboer. Imidlertid var en noe høyere andel av foreldrene som oppgir at barnet bor hos mor (15 prosent) eller hos far (14 prosent) gift, sammenliknet med foreldre som har delt bosted (10 prosent).

Separate svar fra fedre og mødre bekrefter at det var få kjønnsforskjeller i nåværende samlivsstatus. Imidlertid var en noe høyere andel av foreldrene som oppgav at barnet bor hos den andre forelder gift. Dette gjaldt 16 prosent av fedre og 17 prosent av mødre. Henholdsvis 13 og 12 prosent av fedrene og mødrene hvis yngste barn var bosatt hos dem selv var gift.

Tabell 3.6 Nåværende samlivsstatus og stefamilieformasjon. Etter bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted							
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle foreldre								
Samlivsstatus								
Enslig	718	65	784	63	109	61	1 611	64
Samboer	275	25	289	23	43	24	607	24
Gift	116	10	167	14	26	15	309	12
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Stefamilieformasjon								
Enslig	718	65	784	63	109	61	1 611	64
I samliv, ingen felles barn med partner	263	24	248	20	50	28	561	22
I samliv, ett eller flere barn med partner	128	12	208	17	19	11	355	14
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Fedre								
Samlivsstatus								
Enslig	389	66	305	59	76	64	770	63
Samboer	141	24	130	25	27	23	298	24
Gift	63	11	82	16	16	13	161	13
I alt	593	100	517	100	119	100	1 229	100
Stefamilieformasjon								
Enslig	389	65	305	59	76	64	770	62
I samliv, ingen felles barn med partner	137	23	119	23	30	25	286	23
I samliv, ett eller flere barn med partner	67	12	93	18	13	11	173	14
I alt	593	100	517	100	119	100	1 229	100
Mødre								
Samlivsstatus								
Enslig	329	64	479	66	33	56	841	65
Samboer	134	26	159	22	16	27	309	24
Gift	53	10	85	12	10	17	148	11
I alt	516	100	723	100	59	100	1 298	100
Stefamilieformasjon								
Enslig	329	64	479	66	33	55	841	65
I samliv, ingen felles barn med partner	126	24	129	18	20	35	275	21
I samliv, ett eller flere barn med partner	61	12	115	16	6	10	182	14
I alt	516	100	723	100	59	100	1 298	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

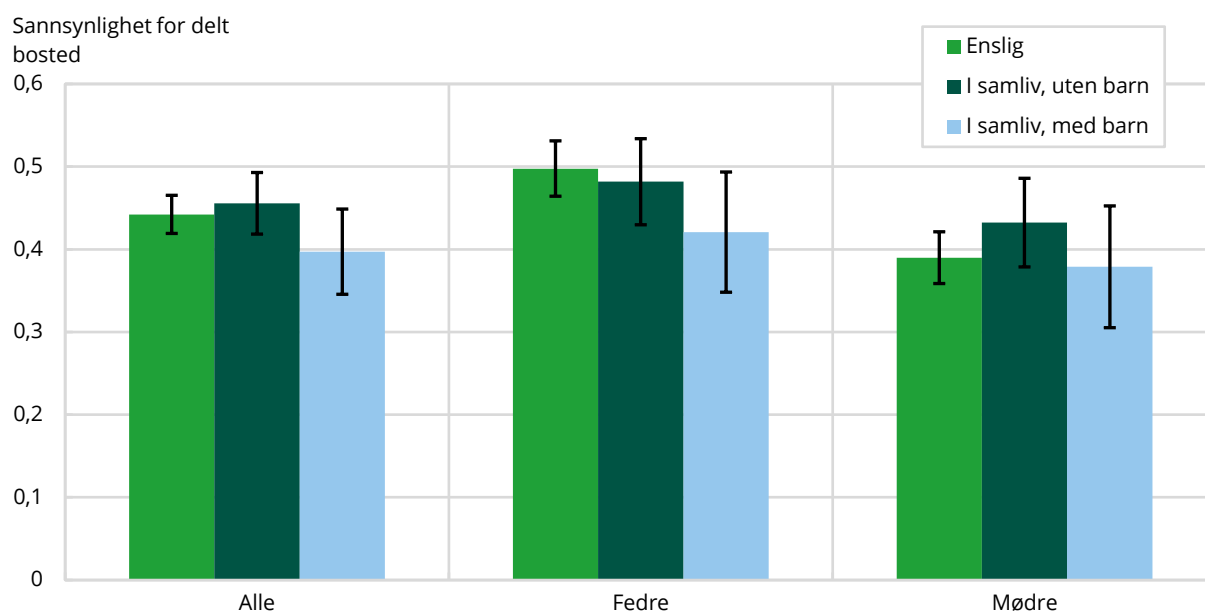
Videre bekrefter tabell 3.6 at 22 prosent av foreldrene var samboere eller gift, men at de ikke hadde fått barn med sin nåværende partner. 14 prosent av foreldrene var i et samliv og hadde et eller flere felles barn med sin nåværende partner.

Separate svar fra fedre og mødre viser at rundt en av fire fedre og mødre med delt bosted var i et «barnløst samliv». Tilsvarende andeler blant fedre var 23 prosent (barnet bor hos mor) og 25 prosent (barnet bor hos far). Blant mødrene, derimot, var 35 prosent av de som oppga at barnet bodde hos far i et nytt samliv uten felles barn med nåværende partner, mot 18 prosent av mødrene som hadde barnet boende hos seg. Til siste ser vi av tabell 3.6 at det var få forskjeller mellom fedre og mødre i andelen som hadde dannet nye familier med barn. Merk imidlertid at antallet som har barnet bosatt hos far og som samtidig er i nytt samliv med barn, er svært lavt (totalt 19 respondenter, 13 fedre og 6 mødre).

Multivariate analyser av sammenhengen mellom stefamilieformasjon og sannsynligheten for delt bosted vises i figur 3.7 (for alle modellresultater se vedleggstabell A13). Det var ingen statistisk

signifikante forskjeller i delt bosted mellom foreldre som var enslige og de som hadde dannet nye familier, kontrollert for de øvrige inkluderte variablene. Heller ikke i en alternativ multinomisk modell der «bor hos mor» er referansekategori (se vedleggstabell A15), var forskjellene mellom foreldrenes familiesituasjon og delt bosted statistisk signifikant på 5-prosentnivået. Foreldre som hadde etablert seg i et nytt samliv, og som ikke hadde felles barn med den nye partneren, hadde imidlertid noe større sjanse enn enslige foreldre for å ha det yngste barnet bosatt hos far snarere enn hos mor, kontrollert for de øvrige kjennetegnene i modellen. Igjen var denne forskjellen kun statistisk signifikant på 10-prosentnivået grunnet det lave antallet barn som bor fast hos far.

Figur 3.7 Sammenheng mellom nåværende familiesituasjon og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellen figuren er basert på vises i tabell A12.

3.6. Geografiske forskjeller i delt bosted

Tabell 3.7 bekrefter at delt bosted var mest utbredt blant foreldre som på intervju tidspunktet var bosatt i landsdelene Innlandet (48 prosent), Trøndelag (46 prosent), Oslo og Viken (45 prosent) og Vestlandet (44 prosent). 39 prosent av foreldrene som var bosatt i Nord-Norge hadde delt bosted for det yngste barnet. Lavest andel med delt bosted finner vi i landsdelen Agder og Sør-Østlandet, der 37 prosent av foreldrene hadde delt bosted.

Motsatt bekrefter tabell 3.7 at 53 prosent av foreldrene fra Agder og Sør-Østlandet og Nord-Norge hadde det yngste barnet fast bosatt hos mor. Tilsvarende andeler for Oslo og Viken og Trøndelag var 48 prosent, mens 47 prosent av trønderne hadde valgt å ha det yngste barnet fast bosatt hos mor.

Andelen som har det yngste barnet bosatt hos far er høyest i landsdelen Agder og Sør-Østlandet (10 prosent), etterfulgt av Oslo og Viken og Nord-Norge (begge 8 prosent). Seks prosent av foreldrene fra Innlandet, Vestlandet og Trøndelag har fast bosted hos far.

Tabell 3.7 Bostedsordninger etter landsdel. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

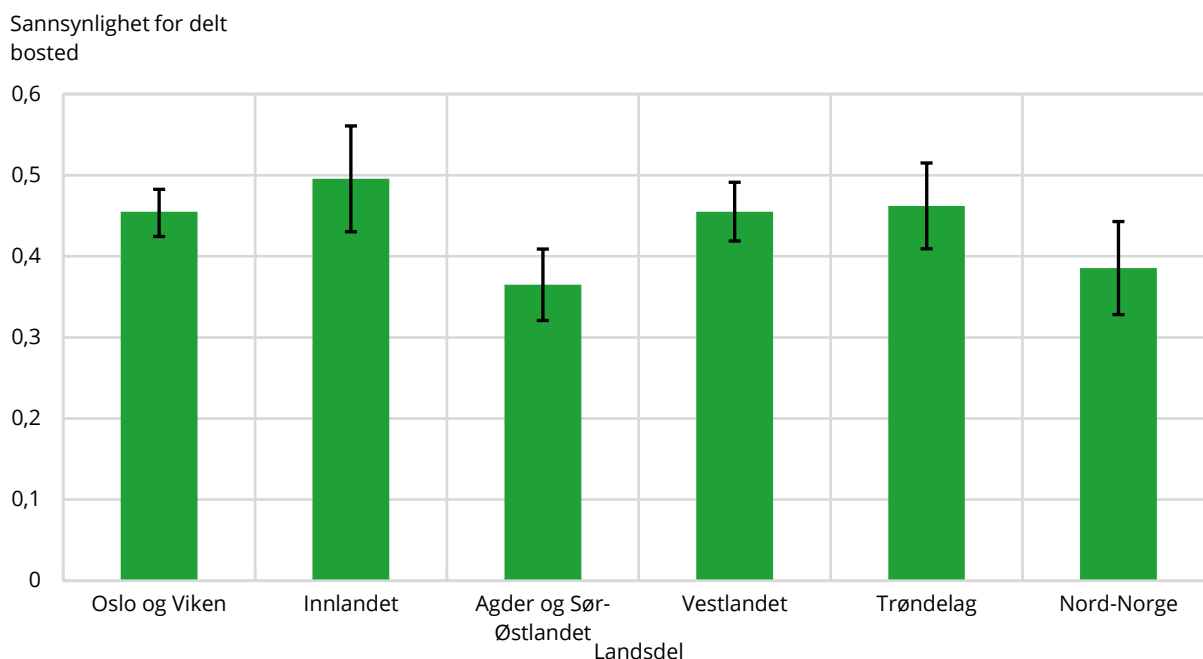
	Barnets bosted						I alt	
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far			
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Oslo og Viken	400	45	419	48	65	8	884	100
Innlandet	86	48	87	47	10	6	183	100
Agder og Sør-Østlandet	139	37	194	53	36	10	369	100
Vestlandet	268	44	294	50	33	6	595	100
Trøndelag	129	46	128	48	17	6	274	100
Nord-Norge	87	39	118	53	17	8	222	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Multivariate resultater for sammenhengen mellom foreldrenes landsdel og sannsynligheten for delt bosted er vist i figur 3.8, modellen figuren er basert på presenteres i vedleggstabell A13. Figuren bekrefter at det også er regionale forskjeller i delt bosted når vi samtidig tar hensyn til respondentenes andre inkluderte observerbare kjennetegn. Foreldre bosatt i landsdelen Agder og Sør-Østlandet har signifikant lavere sannsynlighet for delt bosted sammenliknet med foreldre bosatt i andre landsdeler bortsett fra Nord-Norge, kontrollert for forskjeller i utdanning, inntekt, barnets alder og øvrige kjennetegn. Som vist i vedleggstabell A13 (modell for alle foreldre), så var også nordlendinger 30 prosent mindre tilbøyelige til å ha delt bosted enn å ha det yngste barnet bosatt hos en av foreldrene, sammenliknet med respondenter bosatt i Oslo og Viken (referansekategori).

Separate analyser for fedre og mødre (vedleggstabell A13) bekrefter at både fedre og mødre bosatt i Agder og Sør-Østlandet hadde lavere sjanse for å ha delt bosted enn foreldre bosatt i Oslo og Viken. Blant kvinner var imidlertid denne sammenhengen kun statistisk signifikant på 10-prosentnivået. Kvinner bosatt i Nord-Norge var dessuten noe mindre tilbøyelige til å ha delt bosted enn kvinner bosatt i Oslo og Viken ($p < 0.10$), kontrollert for de andre inkluderte variablene.

Figur 3.8 Sammenheng mellom landsdel og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Regresjonsmodellen figuren er basert på vises i tabell A13.

3.7. Hvilken bostedsordning velger foreldre med innvandrerbakgrunn?

I alt 355 respondenter, eller 14 prosent av analyseutvalget, har innvandrerbakgrunn, det vil si at de enten selv innvandret til Norge eller ble født i Norge av to innvandrerforeldre. Som nevnt, har de aller fleste i dette underutvalget innvandret til Norge selv, mens kun i underkant av seks prosent av de med innvandrerbakgrunn var norskfødte med innvandrerforeldre.

Foreldre med innvandrerbakgrunn utgjør en for liten gruppe til å skille dem etter eget eller foreldrenes fødeland eller etter findelte verdensregioner. I stedet skiller jeg mellom de som selv innvandret fra/ foreldre innvandret fra land i EU/EØS, Nord-Amerika, Australia og New Zealand («EU/EØS etc.») og land i resten av verden («Asia, Afrika etc.»).

Som vist i tabell 3.8 så har 29 prosent av foreldrene med innvandrerbakgrunn delt bosted, sammenliknet med 46 prosent av de uten innvandrerbakgrunn. Foreldrene med innvandrerbakgrunn har oftere barnet bosatt hos mor (63 prosent) enn de uten innvandrerbakgrunn (47 prosent). At barnet bor fast hos far er lite utbredt både blant foreldre med (8 prosent) og uten (7 prosent) innvandrerbakgrunn.

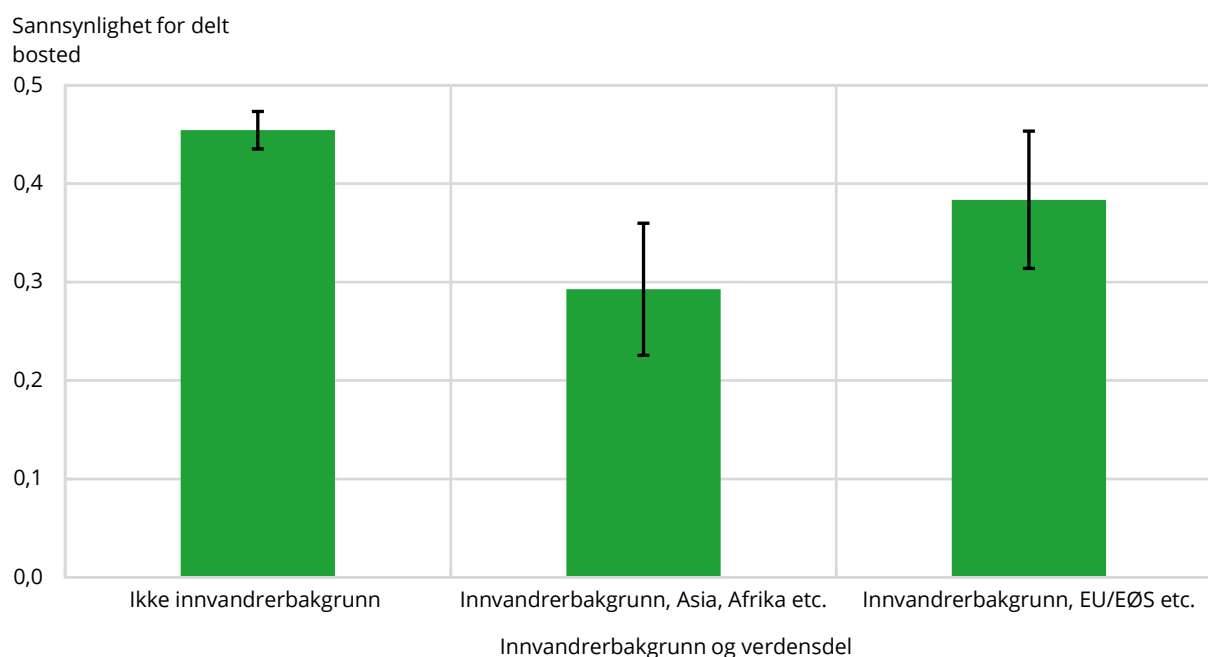
Tabell 3.8 Bostedsordninger for barn etter innvandrerbakgrunn og verdensdel. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted						I alt	
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far			
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Innvandrerbakgrunn								
Har innvandrerbakgrunn	105	29	222	63	28	8	355	100
Har ikke innvandrerbakgrunn	1 004	46	1 018	47	150	7	2 172	100
Verdensdel, personer med innvandrerbakgrunn								
EU/EØS etc.	63	37	91	55	13	9	167	100
Asia, Afrika etc.	42	22	131	70	15	8	188	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Blant foreldre med innvandrerbakgrunn var delt bosted mest vanlig blant de som hadde bakgrunn fra et land i EU/EØS, Nord-Amerika eller fra Australia eller Ny-Zealand (37 prosent). 22 prosent av foreldrene med opprinnelse i resten av verden hadde delt bosted. 55 prosent av foreldrene fra et land i EU/EØS etc. hadde fast bosted hos mor, sammenliknet med 70 prosent av innvandrerforeldrene med bakgrunn fra land i Asia, Afrika etc. Henholdsvis ni prosent (EU/EØS etc.) og åtte prosent (Asia, Afrika etc.) hadde det yngste barnet bosatt hos far.

Figur 3.9 Sammenheng mellom innvandrerbakgrunn og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. For modellresultater se tabell A13.

Innvandrerbefolkningen er svært heterogen og det er sosioøkonomiske forskjeller mellom de med og uten innvandrerbakgrunn. I figur 3.9 vises derfor resultater fra en logistisk regresjonsmodell av delt bosted (barnet bor hos en av foreldrene er referansekategori) kontrollert for sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn ved foreldrene (hele modellen er vist i vedleggstabell A13). Figuren bekrefter at foreldre med innvandrerbakgrunn fra et land i Asia, Afrika etc. har statistisk signifikant lavere sannsynlighet for delt bosted enn foreldre uten innvandrerbakgrunn, kontrollert for de andre inkluderte variablene i modellen. Også foreldre med innvandrerbakgrunn fra et land i EU/EØS etc. har lavere sannsynlighet for delt bosted enn foreldre uten innvandrerbakgrunn, men denne forskjellen er kun statistisk signifikant på 10-prosentnivået.

3.8. Bostedsordninger og øvrige demografiske kjennetegn

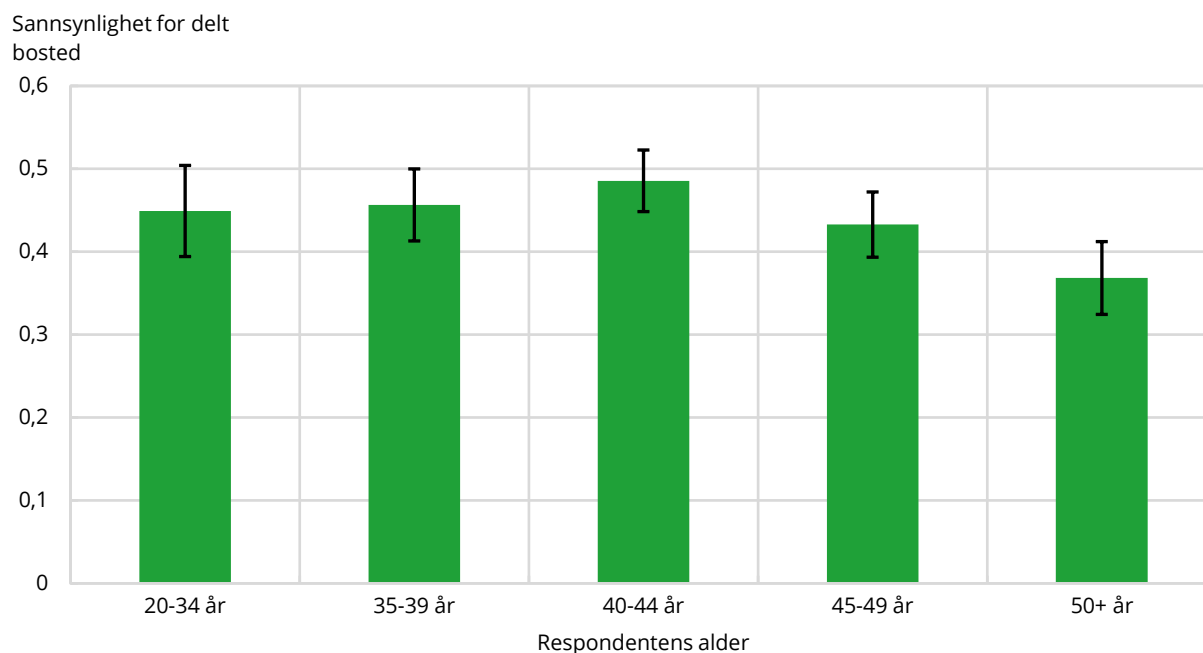
Foreldrenes øvrige demografiske kjennetegn er vist i tabell 3.9, mens bivariate sammenhenger mellom de demografiske kjennetegnene og den findelte bostedsordningen der det skiller mellom bosted hos mor og far vises i vedleggstabell A6. Demografiske kjennetegn for fedre og mødre presenteres i vedleggstabell A7.

I det følgende går jeg gjennom de viktigste gruppene av kjennetegn presentert i tabell 3.9 og diskuterer de tilhørende multivariate resultatene.

Foreldrenes alder

Tabell 3.9 bekrefter at en høyere andel delt-bostedsforeldre er i 40-årsalderen enn foreldre uten delt bosted. 51 prosent av delt-bostedsforeldrene var 40-49 år gamle på intervju tidspunktet, sammenliknet med 38 prosent av de som har fast bosted for barnet hos enten mor eller far. På den andre siden var foreldre hvis yngste barn bor hos en av dem oftere i aldersgruppen 20 til 34 år (24 prosent) enn foreldre med delt bosted (15 prosent). Det var ingen større forskjeller mellom de to foreldregruppene i andelene som var i siste halvdel av 30-årene (18 prosent delt bosted og 19 prosent barnet bor hos en av foreldrene) eller 50 år eller eldre (16 prosent av foreldre med delt bosted og 18 prosent av de med fast bosted for barnet hos mor eller far).

Figur 3.10 Sammenheng mellom foreldrenes alder og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. For modellresultater se tabell A13.

Resultater fra en multivariat analyse av sammenhengen mellom respondentenes alder og sannsynligheten for at de har delt bosted er vist i figur 3.10. I tråd med de bivarierte sammenhengene i tabell 3.9, var det få statistisk signifikant forskjeller mellom respondentenes alder og sannsynligheten for at de har delt bosted (fast bosted hos en av foreldrene er referansekategori), kontrollert for øvrige kjennetegn. Den eneste forskjellen som er statistisk signifikant på det konvensjonelle 5-prosentnivået er mellom respondenter i første halvdel av 40-årene og de som var 50 år eller eldre: de eldste respondentene hadde lavere sannsynlighet for delt bosted enn de i aldersgruppen 40-44 år, kontrollert for de andre variablene som er inkludert i modellen. Dersom et mindre strengt signifikansnivå legges til grunn, var også respondenter i alderen 35-39 år mer tilbøyelige til å ha delt bosted enn respondenter i alderen 50 år eller eldre ($p < 0.10$)

Tabell 3.9 Foreldrenes demografiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Respondentens alder						
20-34	153	15	304	24	457	19
35-39	191	18	263	19	454	19
40-44	287	26	283	18	570	22
45-49	283	25	285	20	568	22
50+	195	16	283	18	478	17
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Det yngste barnets alder, intervju						
0-5 år	102	10	181	14	283	12
6-8 år	215	20	205	15	420	17
9-11 år	246	22	308	22	554	22
12-14 år	301	27	342	24	643	25
15-17 år	245	21	382	25	627	24
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Antall barn						
1	235	22	360	26	595	24
2	562	50	578	40	1 140	45
3+	312	28	480	33	792	31
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Samlivstype ved brudd						
Samboere	603	55	870	63	1 054	59
Gift	506	45	548	37	1 479	41
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Samlivets varighet						
0-4 år	158	15	434	32	595	25
5-7 år	181	17	312	22	493	20
8-10 år	224	21	270	19	494	20
11+ år	546	48	402	27	940	36
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Tid siden bruddet						
2 år eller mindre	239	22	180	13	419	17
3-4 år	195	18	190	14	385	16
5-6 år	217	20	214	15	431	17
7-8 år	166	15	248	18	414	16
9-10 år	136	12	190	13	326	13
11+ år	156	14	396	27	552	21
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

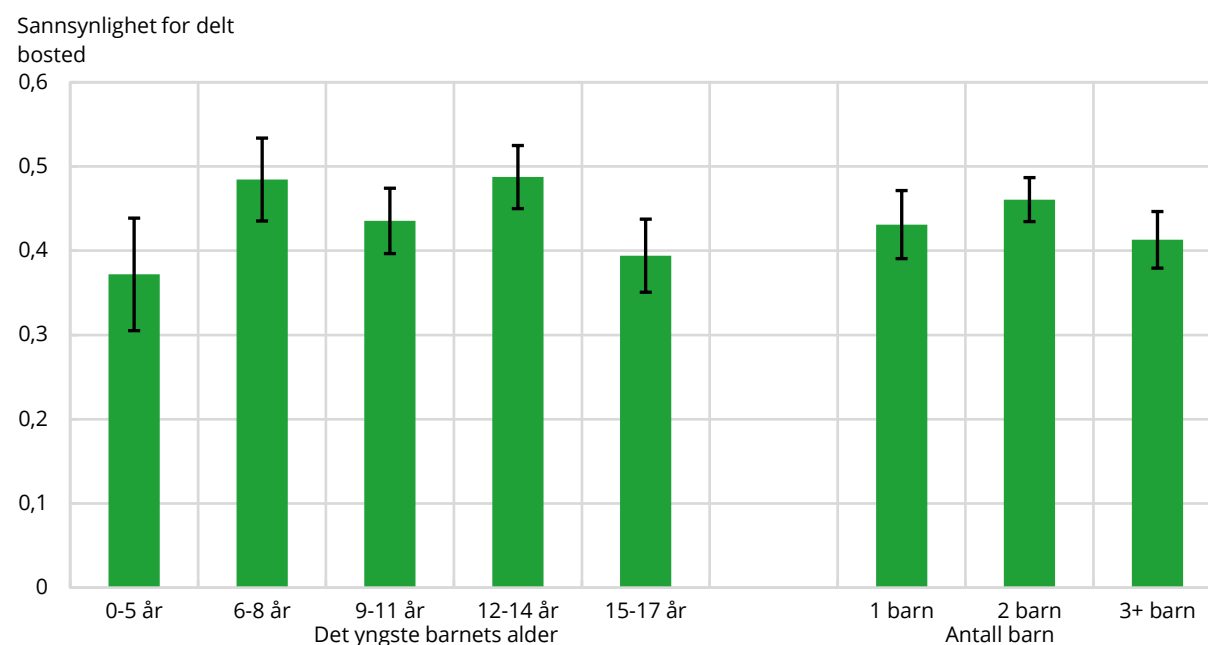
Barnets alder og antall barn

Hele 49 prosent av foreldreparenes yngste felles barn var i alderen 12 år eller eldre da undersøkelsen ble gjennomført, uavhengig av bostedsordning (tabell 3.9). Imidlertid ser vi av tabell 3.9 at en noe høyere andel av barna med fast bosted hos en av foreldre (25 prosent) var i den aller eldste aldersgruppen, 15-17 år, mot 21 prosent av de med delt bosted. 22 prosent av barna var 9-11 år gamle i begge foreldregruppene. Én av fem foreldrene med delt bosted hadde barn i alderen 6-8 år, mens ti prosent hadde barn som var 5 år og yngre. Tilsvarende andeler for foreldrene hvis yngste barn bodde fast hos mor eller far var 14 prosent (0-5 år) og 15 prosent (6-8 år).

Når det gjelder antall barn i foreldrerelasjonen, hadde 50 prosent av delt-bostedsforeldrene 2 barn, mot 40 prosent av de med fast bosted hos en av foreldrene. Foreldrene foreldre som ikke har delt bosted hadde oftere ett (26 prosent) eller tre eller flere barn (33 prosent). 22 prosent av foreldrene med delt bosted hadde ett barn, mens 28 prosent hadde tre eller flere barn.

Multivariate analyser av sammenhengene mellom det yngste barnets alder og delt bosted samt antall barn og delt bosted vises i figur 3.11 (alle modellresultater vises i vedleggstabell A13). Først ser vi at foreldre med de yngste (0-5 år) og eldste (15-17 år) barna hadde en statistisk signifikant lavere sannsynlighet for delt bosted enn foreldre med barn i alders gruppene 6-8 år og 12-14 år, kontrollert for øvrige inkluderte kjennetegn. Når det gjelder sammenhengen mellom antall barn og sannsynligheten for delt bosted, var det ingen statistisk signifikante forskjeller.

Figur 3.11 Sammenhenger mellom det yngste barnets alder, antall barn og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. For modellresultater se tabell A13.

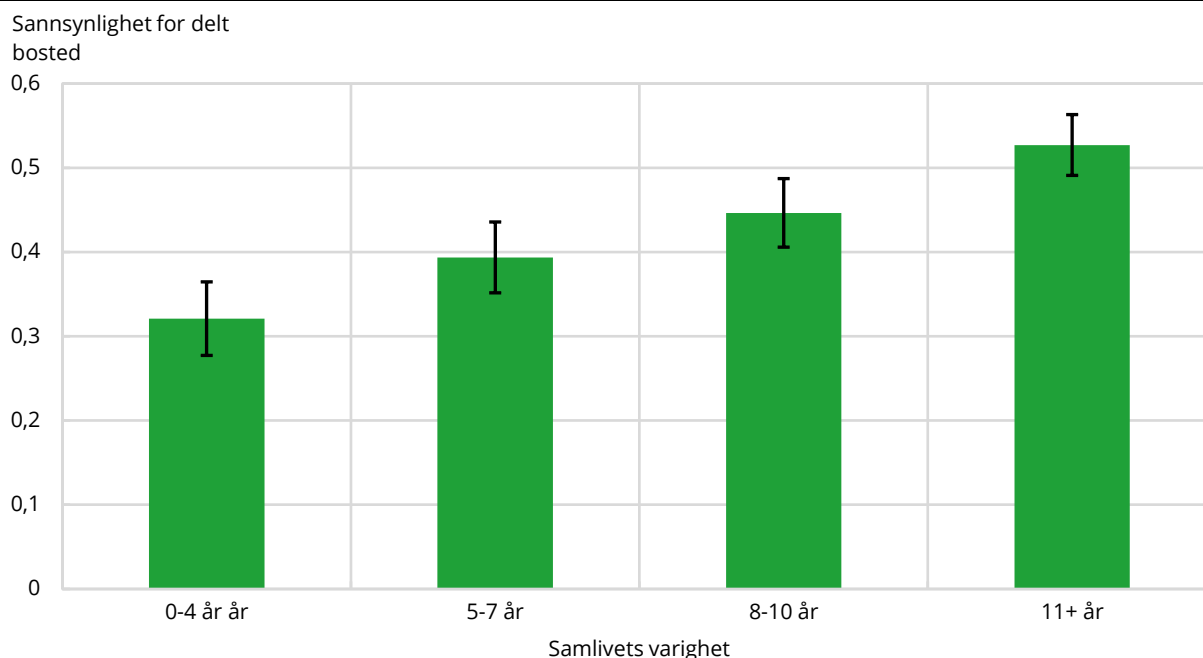
Samlivstype og samlivets varighet

Flertallet av foreldrene var samboere da de flyttet fra hverandre. Nærmere bestemt var 59 prosent samboere mens 41 prosent var gift mens de bodde sammen (tabell 3.9). En noe høyere andel av delt-bostedsforeldrene hadde vært gift (45 prosent) enn foreldre uten delt bosted (37 prosent). Som vist i vedleggstabell A12, var det imidlertid ingen statistisk signifikante forskjeller i samlivstype ved bruddet og foreldrenes tilbøyelighet for delt bosted kontra at barnet bor hos en av foreldrene. Dette gjelder også i separate modeller for fedre og mødre (vedleggstabell A13) eller i en alternativ multinomisk modell der «bor hos mor» er referansekategori (vedleggstabell A15). Disse funnene er i tråd med nyere internasjonal forskning (Zilincikova, 2021).

Det er imidlertid betydelige forskjeller i samlivens varighet etter bostedsordninger, og delt-bostedsforeldrene hadde vært samboere eller gift med barnets andre forelder lenger enn andre foreldre. Nærmere bestemt bekrefter tabell 3.9 at mer enn dobbelt så mange av respondentene med fast bosted for barnet hos en av foreldrene hadde bodd sammen med den andre forelderen under fem år (32 prosent), sammenliknet med delt-bostedsforeldrene (15 prosent). Og, blant delt-bostedsforeldrene hadde hele 48 prosent vært i samliv med en varighet på 11 år eller mer, mot 27 prosent av foreldrene med fast bosted for barnet hos mor eller far.

Figur 3.12 bekrefter at disse forskjellene i sannsynligheten for delt bosted etter samlivets varighet vedvarer etter kontroll for øvrige inkluderte sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn (se vedleggstabell A12 for alle modellresultater). Respondenter med de lengste samlivene hadde signifikant høyere sannsynlighet for delt bosted versus bosted hos en av foreldrene enn respondenter som hadde vært i samliv av kortere varighet.

Figur 3.12 Sammenheng mellom varighet av samlivet med den andre forelder og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Se tabell A13 for modellresultater.

3.9. Delt bosted og reisetid mellom foreldrene

Delt-bostedsforeldre bor betydelig nærmere den andre forelder enn foreldre som ikke har delt bosted. Som vist i tabell 3.10 bodde hele 46 prosent av delt-bostedsforeldrene i gangavstand til den andre forelder, mot 18 prosent av foreldrene uten delt bosted. Videre bekrefter tabell 3.10 at 47 prosent av foreldrene med delt bosted bodde en halv time eller mindre unna den andre forelder, men at det ikke var gangavstand. Tilsvarende andel blant foreldre med fast bosted for barnet hos mor eller far var 38 prosent. Kun fem prosent av delt-bostedsforeldrene bodde mer enn en halv time unna barnets andre forelder, sammenliknet med 36 prosent av foreldrene uten delt bosted.

Tabell 3.10 Hvor langt unne hverandre bor foreldrene? Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

Reisetid mellom foreldrene	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Gangavstand	520	46	261	18	781	30
½ time eller mindre, men ikke gangavstand	522	47	538	38	1 060	42
Mer enn ½ time, men mindre enn 2 ½ time	46	4	285	20	331	13
2 ½ time eller mer	6	1	219	16	225	9
Uoppgitt	15	1	115	8	130	5
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100

3.10. Fordeling av omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen

Tidligere studier peker på at et mer likedelt foreldreskap og økende involvering av fedre i den daglige omsorgen for barn fra fødselen av er en forklaring på at flere foreldre fordeler samvær og omsorg for barnet mer likt også etter samlivsbruddet (Kitterød og Wiik, 2017). Tabell 3.11 viser fordelingen på svar på spørsmålet om fordeling av arbeidet med omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen.

Tabell 3.11 Fordeling av arbeidet med barnet mens foreldrene bodde sammen, Foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle										
Begge gjorde like mye	641	58	468	38	86	48	554	40	1 195	48
Respondenten gjorde mest	347	31	611	48	74	42	685	48	1 032	40
Den andre gjorde mest	116	11	150	12	16	9	166	12	282	11
Uoppgitt	5	1	11	1	2	1	13	1	18	1
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100
Fedre										
Begge gjorde like mye	417	70	320	62	66	55	386	61	803	65
Respondenten gjorde mest	66	11	43	8	38	33	81	13	147	12
Den andre gjorde mest	106	18	149	29	13	11	162	25	268	22
Uoppgitt	4	1	5	1	2	2	7	1	11	1
I alt	593	100	517	100	119	100	636	100	1 229	100
Mødre										
Begge gjorde like mye	224	43	148	20	20	34	168	21	392	30
Respondenten gjorde mest	281	55	568	79	36	62	604	78	885	68
Den andre gjorde mest	10	2	1	0	3	5	4	0	14	1
Uoppgitt	1	0	6	1	0	0	6	1	7	1
I alt	516	100	723	100	59	100	782	100	1 298	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Tabell 3.11 bekrefter at delt-bostedsforeldre oftere fordelte arbeidet med barnet likt enn foreldre uten delt bosted. Nærmere bestemt svarte 58 prosent av foreldrene med delt bosted at de fordelte arbeidet med barnet likt, mot 38 prosent av foreldrene som oppga at barnet bor hos mor og 48 prosent av de med fast bosted hos far.

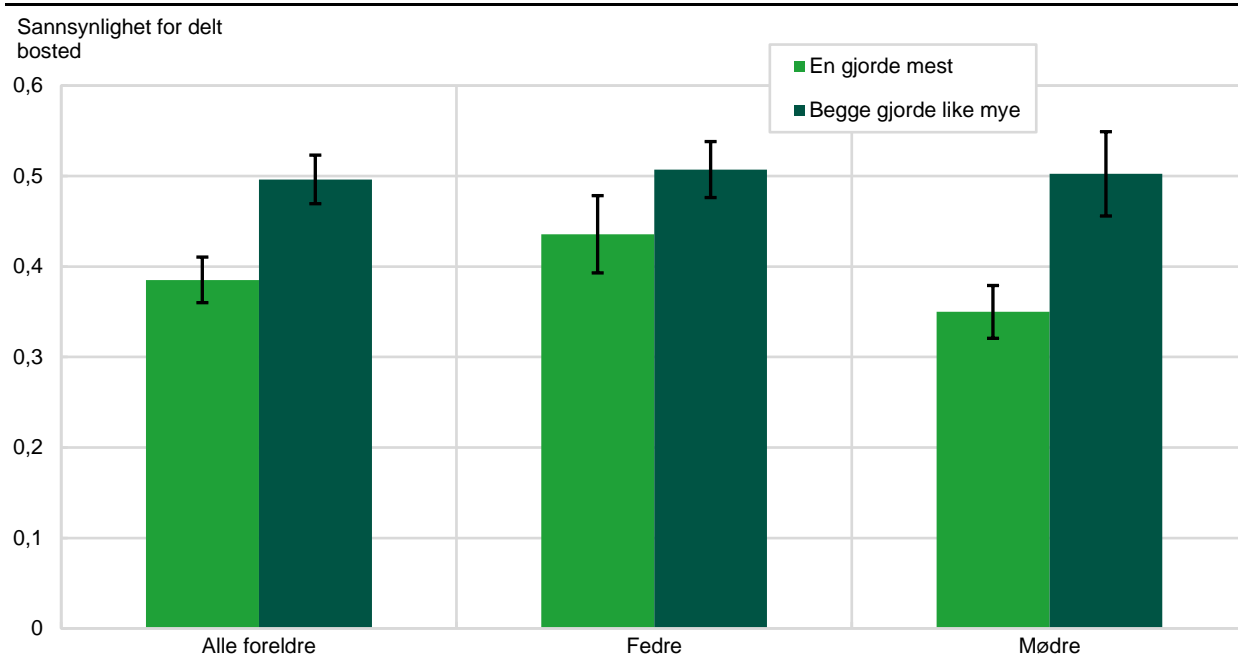
Separate svar fra fedre og mødre avslører en interessant kjønnsforskjell: Fedre (65 prosent) oppgir langt oftere likedeling av omsorgsarbeidet enn mødre (30 prosent). Dette gjelder for alle bostedsordninger. Imidlertid ser vi at delt-bostedsforeldre av begge kjønn (70 prosent av fedre og 43 prosent av mødre) oftere oppgir likedelt omsorg for barnet enn fedre (61 prosent) og særlig mødre (21 prosent) som ikke har delt bosted.

Resultater fra tre logistiske regresjonsmodeller av sammenhengen mellom likedeling av omsorgen for barnet før samlivsbruddet og sannsynligheten for delt bosted kontra fast bosted hos en av foreldrene presenteres i figur 3.13. Jeg viser en modell for alle foreldrene under ett og separate modeller for fedre og mødre (alle resultater for modellene vises i vedleggstabell A13). Merk at jeg i disse analysene skiller mellom foreldre som oppga at begge gjorde like mye (1) og de som svarte at en gjorde mest (0).

Figur 3.13 bekrefter at foreldre som delte omsorgsarbeidet likt mens de bodde sammen også har høyere sannsynlighet for å gjøre det etter samlivsbruddet. Nærmere bestemt bekrefter disse multivariate modellene at foreldre som delte omsorgsarbeidet likt hadde signifikant høyere

sannsynlighet for å praktisere delt bosted etter samlivsbruddet enn foreldre som ikke delte dette arbeidet likt seg imellom, kontrollert for foreldrenes øvrige sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn. Videre ser vi at denne forskjellen i sannsynligheten for delt bosted kontra fast bosted hos en av foreldrene var særlig stor blant mødre.

Figur 3.13 Sammenheng mellom fordelingen av omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Se tabell A13 for modellresultater.

3.11. Konflikt mellom foreldrene

Respondentene fikk et spørsmål om i hvilken grad forholdet til den andre forelder var konfliktfylt, på en skala fra «ikke i det hele tatt» til «i stor grad». Som vist i tabell 3.12 svarte en lavere andel av delt-bostedsforeldrene at forholdet til den andre forelder var svært konfliktfylt (8 prosent) enn foreldre med fast bosted for barnet hos mor (16 prosent) eller far (22 prosent). Andelene som svarte at forholdet ikke var konfliktfylt i det hele tatt var 48 prosent for delt bostedsforeldre, mot 34 prosent av foreldre med fast bosted for barnet hos mor og 38 prosent av de med bosted hos far.

Tabell 3.12 Bostedsordninger for barn og konfliktnivå mellom foreldrene. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Grad av konflikt										
I stor grad	83	8	202	16	38	22	240	17	323	13
Til en viss grad	150	13	184	15	34	19	218	15	368	15
I liten grad	327	29	342	27	39	22	381	26	708	28
Ikke i det hele tatt	529	48	476	38	61	34	537	38	1 066	42
Uoppgitt	20	2	36	3	6	4	42	3	62	3
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100
Stor/til en viss grad konflikt	233	21	386	35	72	33	458	34	691	28
I liten grad/ ikke i det hele tatt	856	79	818	65	100	67	918	66	1 774	72
I alt	1 089	100	1 204	100	172	100	1 376	100	2 465	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

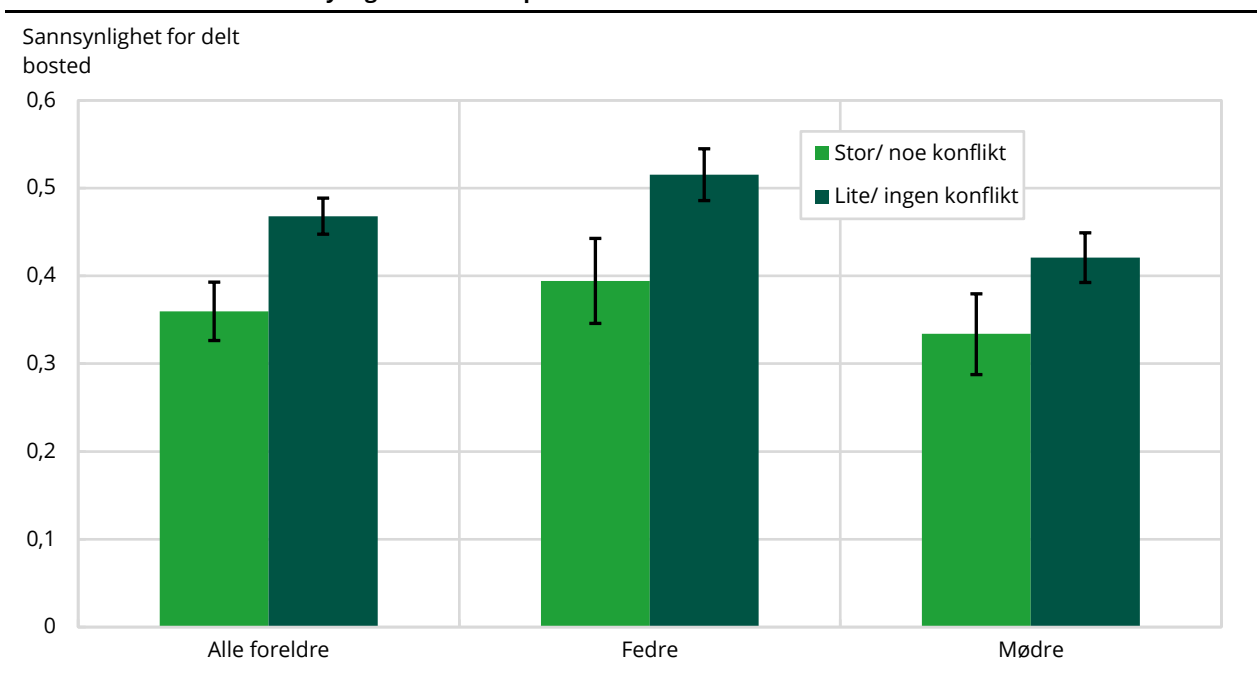
Settes skillet mellom foreldre med stor til en viss grad av konflikt på den ene siden og i liten grad eller ikke i det hele tatt på den andre, ser vi at én av fem (21 prosent) foreldre med delt bosted oppga at foreldreforholdet var preget av konflikt. Tilsvarende andeler for foreldre med fast bosted for barnet hos enten mor eller far var henholdsvis 35 og 33 prosent.

Disse funnene peker i retning av stabilitet eller en svak nedgang i foreldrekonflikt blant delt-bostedsforeldre sammenliknet med tidligere. I 2012 var én av fire (24 prosent) delt-bostedsforeldre i et konfliktfylt forhold med den andre forelderen, mens 36 prosent av foreldrene med fast bosted hos mor og 32 prosent av foreldrene med bosted hos far beskrev foreldreforholdet som konfliktfylt (se Wiik mfl. 2015).

Analyser der det skilles mellom om barnet bor hos respondenten eller den andre forelderen, samt separate svar fra fedre og mødre, er vist i vedleggstabell A7 og A8. Som vist, var det ingen forskjeller mellom fedre og mødre som oppga delt bosted for barna i andelene som karakteriserte foreldreforholdet som konfliktfylt: 22 prosent av både fedrene og mødrene brukte denne karakteristikken på forholdet til barnets andre forelder.

Figur 3.12 viser resultater fra multivariate analyser av sammenhengen mellom foreldrekonflikt og sannsynligheten for delt bosted kontra fast bosted hos en av foreldrene, der det samtidig tas høyde for foreldrenes øvrige kjennetegn. Figuren presenterer resultater fra en felles modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre (alle modellresultater er vist i vedleggstabell A13). Figuren tegner et klart bilde: Foreldre med et konfliktfylt forhold til barnets andre forelder har statistisk lavere sannsynlighet ($p < 0.05$) for delt bosted enn fast bosted hos en av foreldrene, sammenliknet med foreldre som oppgir et mindre konfliktfylt foreldreforhold. Dette gjelder for fedre så vel som mødre. Resultatet bekreftes også i en alternativ multinomisk modell der «bor hos mor» er referansekategori og «bor hos far» behandles som et konkurrerende utfall (se vedleggstabell A15).

Figur 3.14 Sammenheng mellom foreldrenes konfliktnivå og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Se tabell A13 for modellresultater.

3.12. Respondentenes subjektive helse

Bivariate sammenhenger mellom respondentenes subjektive helse og bostedsordninger for barna er vist i tabell 3.13. Tabellen bekrefter at foreldre med delt bosted jevnt over oppgir å ha bedre helse enn foreldre hvis det yngste barnet bor hos mor eller far. Til sammen oppgir 64 prosent av delt-bostedsforeldrene at de har utmerket eller meget god helse, mot 51 prosent av foreldre med bosted for barnet hos mor og 50 prosent av de med bosted for barnet hos far.

Tabell 3.13 Respondentenes subjektive helse. Etter bostedsordning. Foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

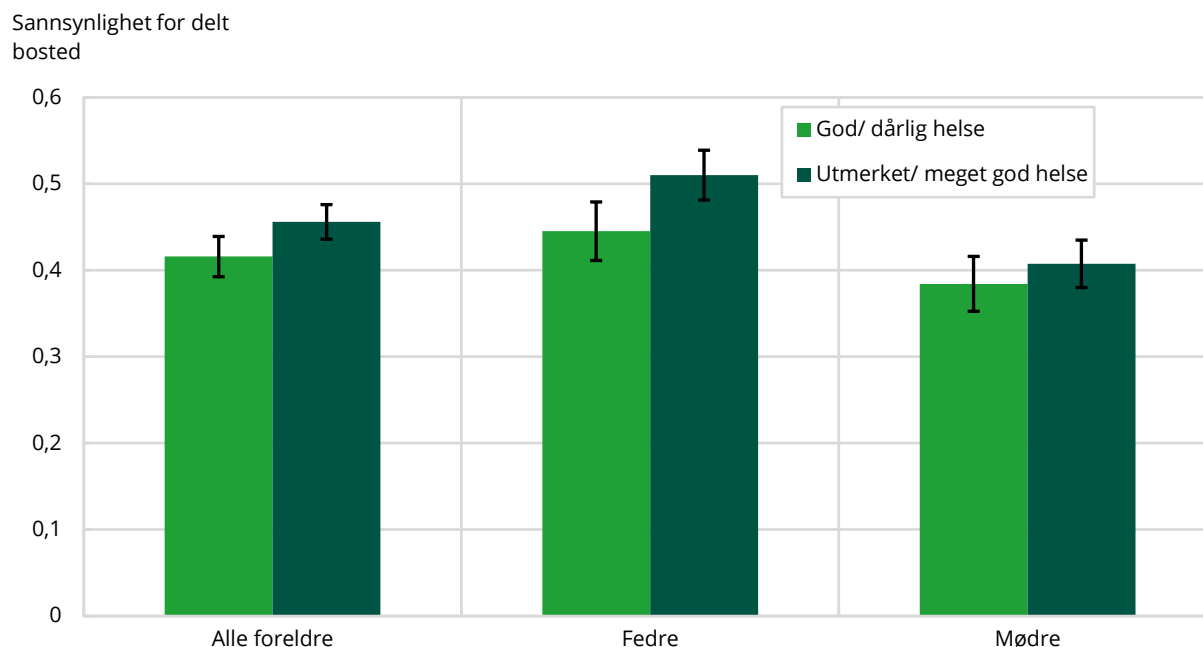
Respondentens helse er ...	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Utmerket	343	31	285	23	37	21	322	22	665	26
Meget god	359	32	332	27	49	28	381	27	740	29
God	240	22	296	24	41	22	337	24	577	23
Nokså god	110	10	185	15	30	17	215	15	325	13
Dårlig	36	3	108	9	16	9	124	9	160	6
Uoppgitt	21	2	34	3	5	3	39	3	60	2
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100
Utmerket/meget god helse	702	64	617	51	86	50	703	51	1 195	57
God/dårligere helse	386	36	589	49	87	50	676	49	1 332	43
I alt	1 088	100	1 206	100	173	100	1 379	100	2 467	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Multivariate resultater av sammenhengen mellom foreldrenes subjektive helse og sannsynligheten for delt bosted kontra fast bosted hos en av foreldrene presenteres i figur 3.15 (modellen figuren er basert på vises i vedleggstabell A13). Fra modellen for alle foreldre under ett ser vi at foreldrene

med utmerket eller meget god helse har noe høyere sannsynlighet for delt bosted enn foreldre med mindre god til dårlig helse ($p < 0.10$), kontrollert for foreldrenes øvrige sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn. Separate modeller for fedre og mødre bekrefter imidlertid at denne positive sammenhengen mellom god helse og delt bosted først og fremst gjelder for menn.

Figur 3.15 Sammenheng mellom selvrapportert helse og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Se tabell A13 for modellresultater.

3.13. Har foreldrene en avtale?

Kun seks prosent av delt-bostedsforeldrene svarte at de ikke hadde en muntlig eller skriftlig avtale som regulerer samværet med barnet, mot 17 prosent av foreldrene som ikke har delt bosted for barnet (tabell 3.14). Høyest andel uten avtale finner vi hos foreldre som svarer at barnet bor hos far (22 prosent), mens 16 prosent av de med fast bosted hos mor mangler en slik avtale.

Videre bekrefter tabell 3.14 at 48 prosent av delt-bostedsforeldrene hadde en avtale som de hadde inngått privat seg imellom. Tilsvarende andel for foreldre uten delt bosted var 33 prosent. En høyere andel av delt-bostedsforeldrene (44 prosent) enn foreldrene uten delt bosted (36 prosent) hadde fastsatt avtalen under meklingsprosess. Til sist bekrefter tabell 3.14 at svært få delt-bostedsforeldre fikk avtalen fastsatt ved rettsforlik (3 prosent) eller dom (1 prosent). Seks prosent av foreldre med fast bosted for barnet hos mor hadde en avtale inngått ved rettsforlik, mens fire prosent fastsatte avtalen etter en dom. Høyest andel som hadde en avtale fastsatt etter et rettsforlik eller en dom finner vi blant foreldre med fast bosted for barnet hos far. Tabell 3.14 bekrefter at dette gjaldt henholdsvis ni prosent (rettsforlik) og elleve prosent (ved dom) av disse foreldrene.

Tabell 3.14 Bostedsordninger for barn og type avtale. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Har ingen avtale	67	6	203	16	40	22	243	17	310	12
Bostedsordning fastsatt ...										
Privat	533	48	422	34	54	30	476	33	1 009	40
Under mekling	448	41	463	38	45	26	508	36	956	38
Ved rettsforlik	36	3	75	6	16	9	91	6	127	5
Dom	14	1	55	4	19	11	74	5	88	4
Uoppgitt	11	1	22	2	4	2	26	2	37	1
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Foreldre som ikke hadde inngått en skriftlig eller muntlig avtale som regulerer samværet med barnet, fikk et oppfølgingsspørsmål om hvorfor de ikke hadde inngått en slik avtale. Fordelingen på svaret på dette spørsmålet for foreldre med og uten delt bosted vises i tabell 3.15. Hele 78 prosent av delt-bostedsforeldrene uten en avtale svarte at de ikke hadde hatt behov for en slik avtale. Fem prosent hadde ikke rukket det ennå, mens ytterligere fem prosent ikke hadde kommet til enighet. Blant foreldrene uten delt bosted svarte 19 prosent at de ikke hadde kommet til enighet med den andre forelderens, mens 30 prosent ikke hadde hatt behov. Videre legger vi merke til at hele 46 prosent av foreldrene uten delt bosted svarte «annet» på dette spørsmålet om hvorfor de ikke hadde en avtale med den andre forelderens. Tilsvarende andel blant delt-bostedsforeldrene var elleve prosent.

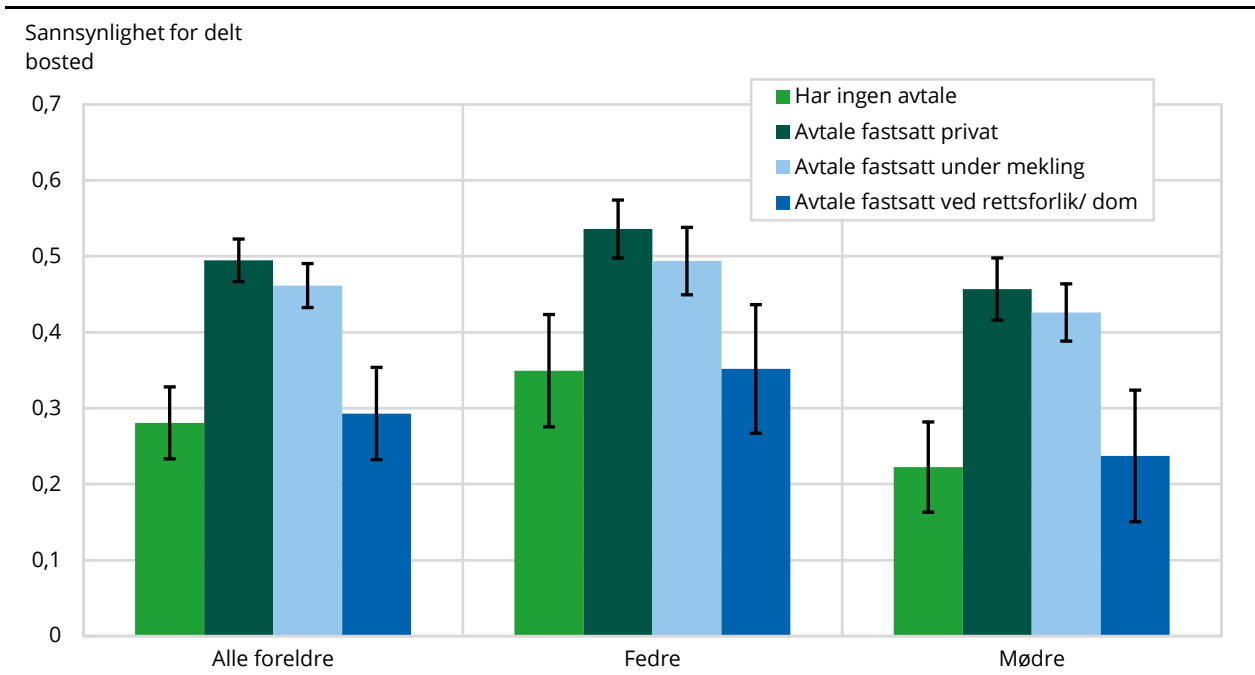
Tabell 3.15 Bostedsordninger for barn og grunner til at foreldrene ikke har en avtale. Svar fra foreldre som ikke har en skriftlig eller muntlig avtale som regulerer samværet med barnet. Foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Vi har ingen avtale fordi ...						
Ikke rukket ennå	3	5	4	2	7	2
Ikke kommet til enighet	4	5	43	19	47	16
Vi har ikke hatt behov	52	78	75	30	127	40
Annet	7	11	112	46	119	38
Uoppgitt	1	1	9	4	10	3
I alt	67	100	243	100	300	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Sammenhengen mellom avtalestype og sannsynligheten for delt kontra fast bosted hos en av foreldrene er presentert i figur 3.16. Igjen vises resultater fra en felles modell for alle foreldre under ett og separate modeller for mødre og fedre for å belyse eventuelle kjønnsforskjeller (alle modellresultater er vist i vedleggstabell A13). Denne figuren bekrefter at foreldre som har en privat avtale eller en avtale fastsatt under mekling har signifikant høyere sannsynlighet for delt bosted enn foreldre uten en avtale eller en avtale inngått ved rettsforlik eller dom, kontrollert for foreldrenes øvrige sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn. Figuren bekrefter videre at denne positive sammenhengen mellom å ha en privat avtale eller avtale fastsatt under mekling gjelder for både fedre og mødre.

Figur 3.16 Sammenheng mellom type avtale og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Se tabell A16 for modellresultater.

4. Bostedsordninger og samværsmengde

4.1. Antall dagers samvær per måned

Spørsmål om samværsmengde ble kun stilt til foreldre som faktisk hadde vært sammen med, eller til bostedsforeldre som oppga at den andre forelderen hadde vært sammen med, barnet i løpet av de siste 12 månedene. Som vist i tabell 4.1 svarte totalt 2 336 foreldre (92 prosent) at de eller den andre forelderen hadde vært sammen med barnet. 165 svarte nei, mens 26 respondenter ikke hadde svart på dette spørsmålet.

Tabell 4.1 Respondenten / den andre forelderen har vært sammen med barnet i løpet av de siste 12 månedene. Etter bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted							
	Delt bosted		Bor hos respondenten		Bor hos den andre forelderen		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Vært sammen med barnet i løpet av de siste 12 månedene								
Ja	1 099	99	721	86	516	89	2 336	92
Nei	1	0	110	13	54	10	165	7
Uoppgitt	7	1	11	1	6	1	26	1
I alt	1 109	100	842	100	576	100	2 527	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Foreldrenes samværsmengde etter bostedsordninger vises i tabell 4.2. Merk at 239, eller ti prosent, av de 2 336 foreldrene som fikk spørsmålet om samværsmengde ikke hadde svart på spørsmålet om hvor mye de eller den andre forelderen var sammen med barnet. Dette gjaldt 74 samværsforeldre (13 prosent) og 172 bostedsforeldre (20 prosent). Kun to prosent av foreldrene med delt bosted hadde ikke svart på spørsmålet om samværsmengde. Disse er holdt utenfor i tabell 4.2. Vedleggstabell B1 viser resultater der uoppgitte svar samt foreldre som oppga intet samvær i stedet er inkludert som egne kategorier.

Som vist i tabell 4.2, oppga nesten seks av ti (59 prosent) delt-bostedsforeldrene at de normalt er sammen med barnet mellom 15 og 19 dager per måned, mens én av fire (27 prosent) var sammen med barnet mellom 10 og 14 dager i en vanlig måned uten ferier eller andre lengre besøksperioder i forbindelse med jul påske og lignende. Svært få delt-bostedsforeldre var sammen med barnet under 10 dager (4 prosent), mens en noe høyere andel var sammen med barnet 20 dager eller mer (10 prosent).

Tabell 4.2 bekrefter videre at hvis det yngste barnet bodde hos en av foreldrene var 47 prosent av foreldrene sammen med barnet i 20 dager eller mer, mens 31 prosent svarte at barnet var hos dem under ti dager i en vanlig måned. Det var få forskjeller mellom foreldre som oppga at barnet bor hos mor eller far, men hvis barnet bodde fast hos far oppga respondentene sjeldnere lite samvær (under ti dager, 28 prosent) og noe oftere 20 dager eller mer samvær (51 prosent) enn hvis barnet var bosatt hos mor (henholdsvis 31 og 46 prosent). Det gjennomsnittlige antall dagers samvær per måned var 15,1 for foreldre med delt bosted, mot 16,1 dager dersom det yngste barnet bodde hos en av foreldrene. Resultater fra t-tester bekrefter at denne forskjellen i gjennomsnittlig samvær er statistisk signifikant ($p < 0.05$).

Bostedsforeldre (altså foreldre som bor fast med barnet) ble spurt om hvor mange dager den andre forelderen tilbringer med barnet i løpet av en vanlig måned. For å gjøre framstillingen lettere, har jeg målt det månedlige samværet for denne gruppen ved å subtrahere svaret med det gjennomsnittlige antall dager i en måned (30). Som vist i tabell 4,2, svarte hele 84 prosent av

bostedsforeldrene at de var sammen med barnet 20 dager eller mer per måned (altså at den andre forelderen var sammen med barnet ti dager eller mindre). Blant samværsforeldrene, altså de som oppga at barnet hadde fast bosted hos den andre forelderen, var tilsvarende andel to prosent, mens 66 prosent svarte at de så barnet under ti dager i en normal måned.

Tabell 4.2 Mengde samvær etter bostedsordning. Antall dagers samvær per måned. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Prosent

	< 10 dager	10-14 dager	15-19 dager	20+ dager	I alt	Antall	Gjennom- snitt	Standard- avvik	t-verdi
Bostedsordning									
Delt bosted	4	27	59	10	100	1 089	15,1	3,3	
Bor hos far	28	8	13	51	100	116	16,9	8,9	2,1*
Bor hos mor	31	12	11	46	100	892	16,0	8,5	3,0*
Bor hos en av foreldrene, alle	31	11	11	47	100	1 008	16,1	8,6	3,6*
Svar fra fedre									
Delt bosted	6	32	56	5	100	578	14,4	3,1	
Bor hos far	.	.	18	82	100	71	23,0	4,2	16,7*
Bor hos mor	66	24	8	2	100	403	8,1	4,4	-24,5*
Svar fra mødre									
Delt bosted	1	22	62	15	100	511	16,0	3,3	
Bor hos far	72	20	7	2	100	45	7,3	4,9	-11,7*
Bor hos mor	1	1	14	85	100	489	23,0	4,0	29,1*

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100. Tabellen inkluderer kun respondenter med gyldige svar på spørsmål om samværsmengde (N=2 097). Bostedsforeldre ble spurt om antall dagers samvær med den andre forelderen. For denne gruppen er antall dagers samvær per måned målt ved å subtrahere den andre forelderen samvær med 30 (gjennomsnittlig antall dager per måned). * Forskjell i gjennomsnittlig antall dagers samvær er statistisk signifikant fra delt bosted ($p < 0.05$, uavhengig t-test).

De separate svarene fra mødre og fedre i tabell 4.2 tyder på at mødre med delt bosted var noe mer sammen med barna enn delt-bostedsfedre. Mens 56 prosent av fedre med delt bosted oppga at de så barna mellom 15-19 dager og 5 prosent var sammen med barna i 20 dager eller mer, var tilsvarende andeler blant mødrene henholdsvis 62 og 15 prosent. I alt var altså 77 prosent av delt-bosteds mødrene sammen med barnet i mer enn to uker per måned, mot 61 prosent av delt-bosteds fedrene. Det gjennomsnittlige antallet dagers samvær for delt-bostedsfedre var 14,4 dager per måned, mot 16 dager blant mødre.

Bostedsfedre (82 prosent) og bosteds mødre (85 prosent) var oftest sammen med barnet i 20 dager eller mer. I snitt var både fedre og mødre som oppga at barna bodde hos dem sammen med barna 23 dager per måned. Samværsfedre (barnet bor hos mor, 66 prosent) og samværs mødre (barnet bor hos far, 72 prosent) var imidlertid oftest sammen med barna under ti dager i en vanlig måned. Gjennomsnittlig samvær per måned var 8,1 for fedre hvis yngste barn bodde hos mor, mot 7,3 for mødre som oppga at barnet bodde hos far.

Blant både kvinner og menn var disse forskjellene i gjennomsnittlig samvær per måned mellom de med delt bosted og øvrige bostedsordninger statistisk signifikante ($p < 0.05$).

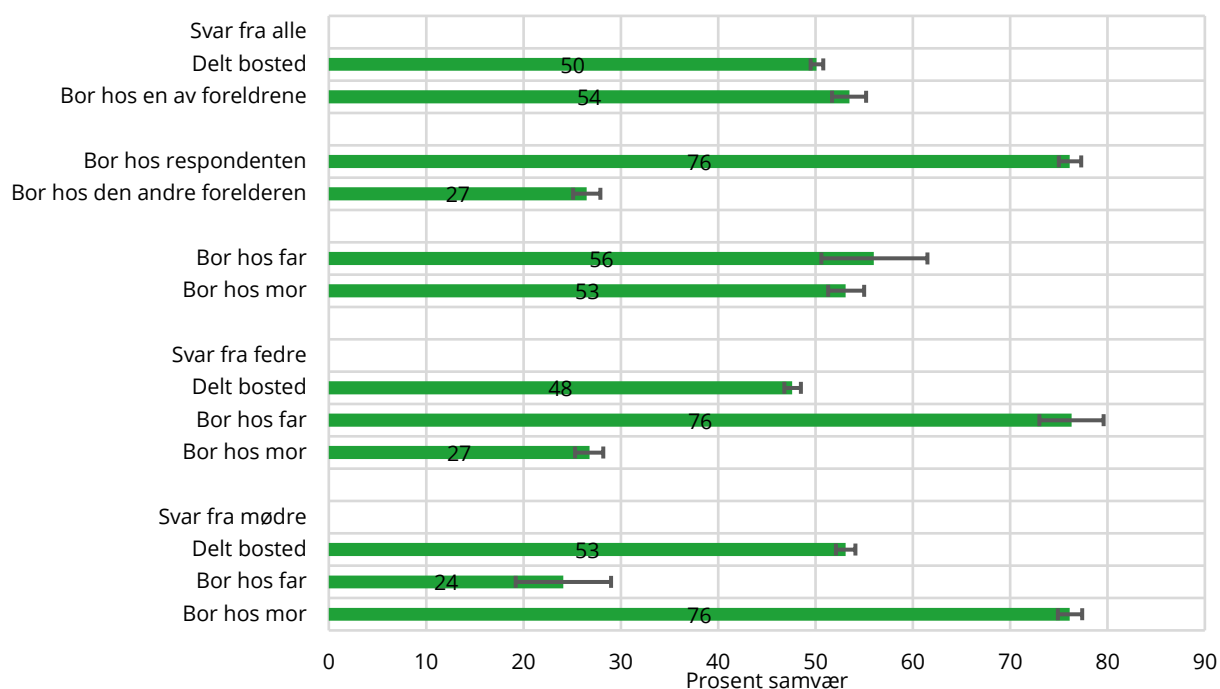
4.2. Delt-bostedsforeldre har barnet 50 prosent av tiden

Som vist i figur 4.1 var delt-bostedsforeldre i gjennomsnitt sammen med barnet 50 prosent av tiden. Foreldrene som oppga at barnet bodde hos en av foreldrene (enten dem selv eller den andre) så i gjennomsnitt barnet 54 prosent av tiden. Forskjellen mellom disse to gjennomsnittene er statistisk signifikant på 5-prosentnivået (ikke overlappende konfidensintervall).

Skilles det i stedet mellom om barnet bodde hos respondenten eller hos den andre forelderen bekrefter figur 4.1 at førstnevnte gruppe var sammen med barnet 76 prosent av tiden, mot 27 prosent blant samværsforeldrene. Forskjellen i gjennomsnittlig samværsandel blant alle foreldre som oppga at barnet bodde hos far (56 prosent) og mor (53) prosent var ikke statistisk signifikant (overlappende konfidensintervall)

Separate svar fra fedre og mødre bekrefter at delt-bostedsfedre hadde en samværsandel på 48 prosent, mot 53 prosent blant delt-bostedsmødre. Samværsandelen til bostedsfedre og bostedsmødre var begge på 76 prosent. Samværsfedre (barnet bor hos mor) hadde derimot en noe høyere samværsandel per måned (27 prosent) enn samværs mødre (24 prosent). Denne siste forskjellen i gjennomsnittlig samværsmengde per måned er imidlertid ikke statistisk signifikant (overlappende konfidensintervall).

Figur 4.1 Gjennomsnittlig andel samvær per måned. Etter bostedsordninger. Med 95 prosent konfidensintervall

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet. [Se figurdata 4.1 i vedlegg Tallgrunnlag for figurer.](#)

4.3. ... og har som regel barnet en uke av gangen

Som nevnt, oppga nesten alle (99,6 prosent) delt-bostedsforeldrene at barnet flytter mellom dem. Kun tre respondenter (0,3 prosent) svarte at barnet bor fast og at foreldrene flytter inn og ut av boligen, mens to respondenter (0,2 prosent) svarte at de ordnet dette på «annen måte». Tabell 4.3 viser fordelingen på delt-bostedsforeldrenes svar på spørsmålet om hvor mange dager barnet bor med dem av gangen.

69 prosent av foreldrene med delt bosted er sammen med barnet en uke av gangen. Dette gjelder både delt-bostedsfedre og -mødre. 17 prosent av foreldrene er sammen med barnet mellom en og to uker av gangen, mens elleve prosent er sammen med barnet i seks dager eller mindre av gangen.

Vi ser av tabell 4.3 at delt-bostedsmødre oppgir lengre samværsintervaller enn delt-bostedsfedre, og én av fire (21 prosent) mødre svarte at barnet var med dem over en uke av gangen mot 14 prosent av fedrene. Motsatt var 15 prosent av delt-bostedsfedrene sammen med barnet under en uke av gangen, mot seks prosent av mødrene. Denne kjønnsforskjeller er også illustrert i figur 4.2.

I tabell 4.3 skiller jeg videre antall dagers samvær av gangen etter det yngste barnets alder. Som vist øker samværsintervallet med barnets alder, og blant foreldre hvis yngste barn var i alderen 12 til 14 år og 15 til 17 år, svarte henholdsvis 20 og 28 prosent at de var sammen med barnet i inntil to uker av gangen, sammenliknet med 3 prosent blant foreldre til barn under skolealder. Foreldrene med de aller yngste barnet var oftere sammen med barnet i seks dager eller mindre av gangen (17 prosent) enn de med eldre barn. Lavest andel med det korteste samværsintervallet finner vi hos foreldre med barn i alderen 9 til 11 år (9 prosent) og 12-14 år (8 prosent).

Uansett er det vanligst at foreldrene med delt bosted har barnet en uke av gangen, uavhengig av barnets alder. Mens 78 prosent av foreldrene til de minste barna (0-5 år) svarte at de byttet på å ha barnet boende hos seg etter en uke, var tilsvarende andel for foreldre med barn i alderen 15 til 17 år 56 prosent.

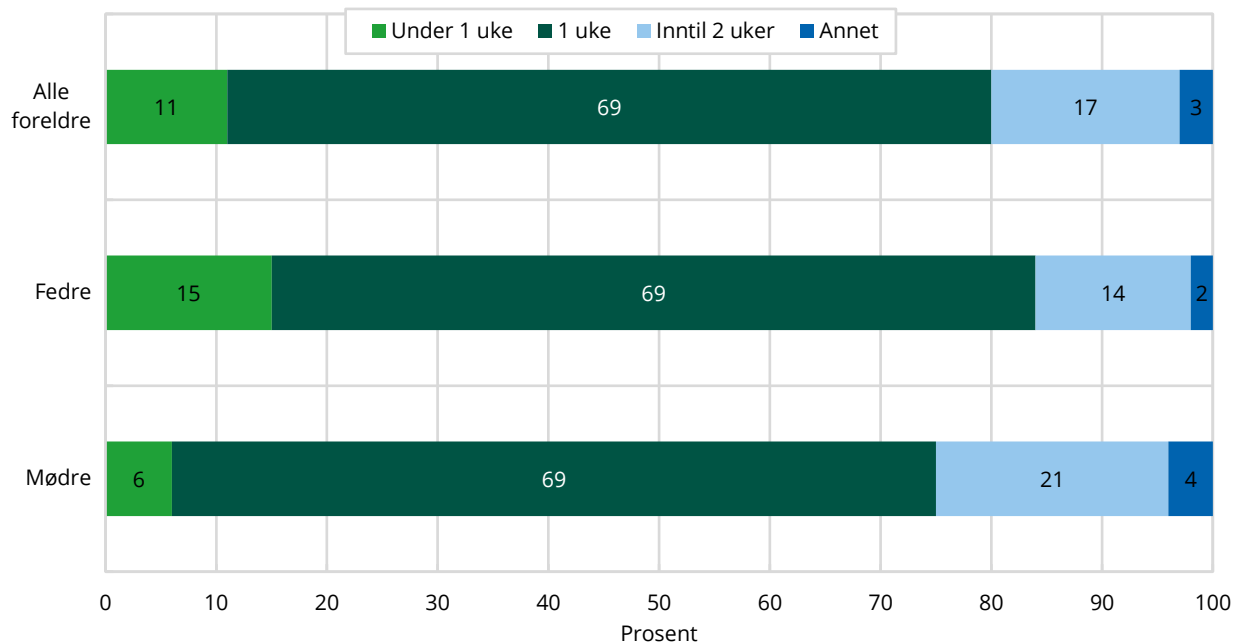
Tabell 4.3 Antall dager barnet bor med hver av foreldrene av gangen. Foreldre med delt bosted. Antall og prosent

	Under 1 uke		1 uke		Inntil 2 uker		Annet		I alt	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle foreldre	118	11	765	69	193	17	32	3	1 108	100
Fedre	86	15	411	69	84	14	12	2	593	100
Mødre	32	6	354	69	109	21	20	4	515	100
Barnets alder										
0-5 år	17	17	78	78	3	3	3	3	101	100
6-8 år	25	12	154	72	28	13	8	4	215	100
9-11 år	22	9	189	76	31	13	4	2	246	100
12-14 år	25	8	207	69	62	20	7	2	301	100
15-17 år	29	12	137	56	69	28	10	4	245	100
Antall barn										
1	28	12	174	74	24	10	8	3	234	100
2	48	9	402	72	96	17	16	3	562	100
3+	42	13	189	61	73	23	8	2	312	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Når det gjelder eventuelle forskjeller i samværsintervall etter antallet barn i foreldrerelasjonen, bekrefter tabell 4.3 at en høyere andel av foreldrene med tre eller flere barn (23 prosent) hadde barnet bosatt hos seg i inntil to uker, mot ti prosent av foreldre med ett barn og 17 prosent av foreldre med to barn. Prosentandelene med en ukes samvær av gangen var 74 (ett barn), 72 (to barn) og 61 (tre eller flere barn). Andelene som hadde barnet i seks dager eller mindre av gangen varierer mellom ni prosent for delt-bostedsforeldre med to barn og 13 prosent for de med tre eller flere barn.

Figur 4.2 Antall dager barnet bor med hver av foreldrene av gangen. Foreldre med delt bosted. Prosent

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet. [Se figurdatabeskrivelsen i vedlegg Tallgrunnlag for figurer.](#)

5. Er foreldrene fornøyde?

5.1. Foreldrenes fornøydhhet med bostedsordningen

Tabell 5.1 bekrefter at foreldrene er mest fornøyde med bostedsordningen hvis barnet har delt bosted eller bor fast hos dem. Tre av fire delt-bostedsforeldre (73 prosent) oppgir at de er svært fornøyde med bostedsordningen, sammenliknet med 57 prosent av foreldrene som har det yngste barnet bosatt hos mor og 62 prosent av de som har barnet bosatt hos far. Andelen som svarer at de til en viss grad er fornøyd er 19 prosent for delt-bostedsforeldre, 24 prosent for foreldre med bosted hos mor og 17 prosent blant de med bosted hos far. Motsatt er andelen som er mindre fornøyde eller misfornøyde høyest blant foreldrene hvis yngste barn bor hos en av foreldrene, det være seg hos mor (til sammen 17 prosent) eller hos far (til sammen 18 prosent).

Videre tegner tabell 5.1 et mønster der foreldrene er aller mest fornøyde med bostedsordningen hvis barnet bor hos dem, og minst fornøyde hvis barnet bor fast hos den andre forelder. 77 prosent av fedre som har barnet bosatt hos seg er svært fornøyde, samme andel som blant delt-bostedsfedre. Tilsvarende andel for bostedsmødre er 73 prosent. Motsatt var én av fem (20 prosent) samværsfedre (barnet bor hos mor) ikke fornøyd med bostedsordningen i det hele tatt, mot 34 prosent av samværs mødrene.

Tabell 5.1 Foreldrenes fornøydhhet med bo-ordningen. Etter bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted						Alle foreldre	
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far			
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle								
Fornøydhhet med bo-ordning								
I stor grad	816	73	719	57	111	62	1 646	65
Til en viss grad	212	19	296	24	30	17	538	21
I liten grad	49	4	85	7	10	6	144	6
Ikke i det hele tatt	25	2	115	10	22	12	162	7
Uoppgitt	7	1	25	2	5	3	37	1
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Fedre								
Fornøydhhet med bo-ordning								
I stor grad	460	77	189	37	92	77	741	60
Til en viss grad	95	16	152	29	17	14	264	22
I liten grad	20	3	66	12	4	4	90	7
Ikke i det hele tatt	11	2	99	20	2	2	112	9
Uoppgitt	7	1	11	2	4	3	22	2
I alt	1 109	100	517	100	119	100	1 229	100
Mødre								
Fornøydhhet med bo-ordning								
I stor grad	356	69	530	73	19	32	905	70
Til en viss grad	117	23	144	20	13	23	274	21
I liten grad	29	6	19	3	6	10	54	4
Ikke i det hele tatt	14	3	16	2	20	34	50	4
Uoppgitt	0	0	14	2	1	2	15	1
I alt	516	100	723	100	59	100	1 298	100

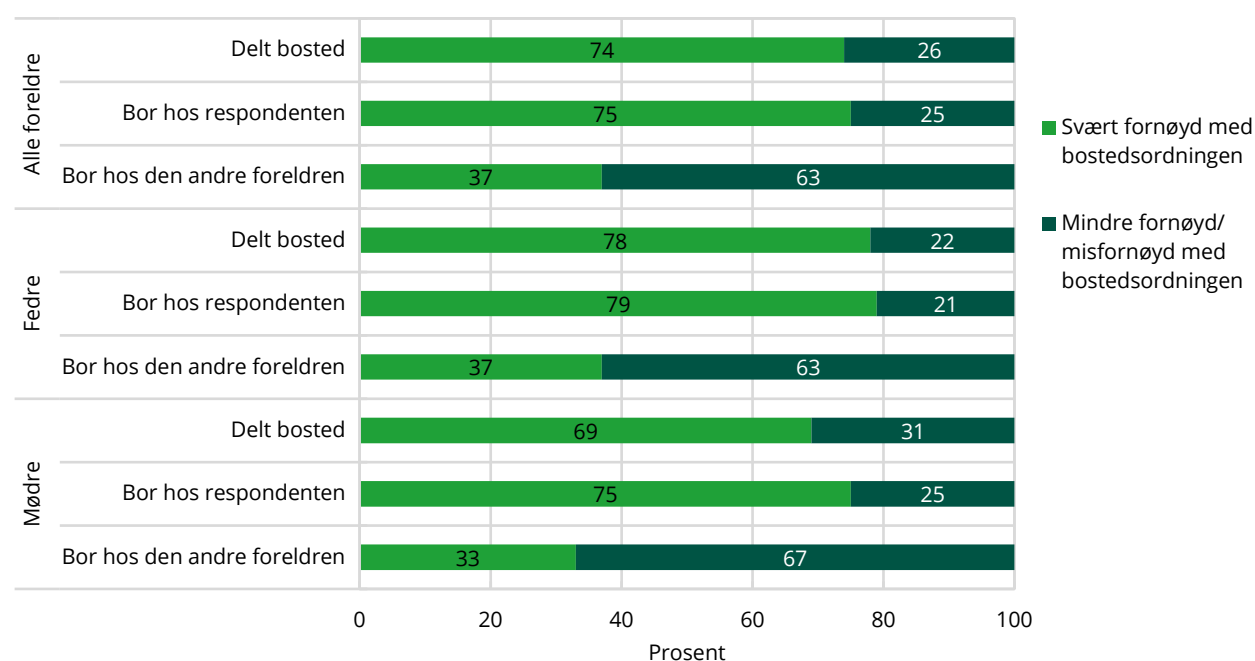
Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

I figur 5.1 brukes et grovere mål på fornøydhhet med bostedsordningen, og jeg skiller mellom foreldre som er svært fornøyde med bostedsordningen og de som er mindre fornøyde til misfornøyde (37 uoppgitte svar er holdt utenfor). I denne figuren skiller det mellom foreldre med

delt bosted og foreldre som har barnet bosatt hos seg eller den andre forelderen. Målt på denne måten er 74 prosent av foreldrene med delt bosted svært fornøyde mens 26 prosent er mindre fornøyde. En noe høyere andel av bostedsforeldrene (75 prosent) var svært fornøyde med bostedsordningen, mens 25 prosent var mindre fornøyde eller misfornøyde. Igjen ser vi at en lavere andel av samværsforeldrene er aller mest fornøyde (37 prosent) og oftere mindre fornøyde (63 prosent).

Delt-bostedsfedre (78 prosent) og bostedsfedre (79 prosent) er aller mest fornøyde med bostedsordningen, sammenliknet med 69 prosent av delt-bosteds mødre og 75 prosent av bosteds mødre. Den laveste andelen som svarer at de er svært fornøyd med bostedsordningen finner vi blant samværs mødre. Kun én av tre mødre i denne gruppen (33 prosent) svarte at de var svært fornøyd mens de resterende to tredjedelen var mindre fornøyde eller misfornøyde. Til sammenlikning var 37 prosent av samværsfedrene svært fornøyde med bostedsordningen.

Figur 5.1 Svært fornøyd eller mindre fornøyd/ misfornøyd med bostedsordningen. Etter bostedsordning. Prosent

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet. Se figurdata 5.1 i vedlegg Tallgrunnlag for figurer.

5.2. Er foreldrene fornøyde, eller ønsker de mer eller mindre samvær?

De fleste foreldrene er fornøyde med mengden samvær med barnet, men igjen er de aller mest fornøyd hvis barnet har delt bosted eller barnet bor fast hos dem. Som vist i tabell 5.2 var 64 prosent av foreldrene fornøyde med mengden samvær, 26 prosent ønsket mer samvær, mens syv prosent ønsket mindre samvær. Blant foreldrene med delt bosted var 77 prosent fornøyd med samværmengden, mens 21 prosent ønsker mer samvær. Svært få delt-bostedsforeldre ønsker mindre samvær med barnet (1 prosent).

Videre bekrefter tabell 5.2 at både mødre og fedre med delt bosted er mest fornøyde med mengden samvær med barnet (81 prosent av fedrene og 72 prosent av mødrene), tett etterfulgt av foreldrene som har barnet bosatt hos seg (69 prosent av fedrene og 67 prosent av mødrene).

Ikke overraskende er andelene som ønsker mer samvær med barnet høyest dersom barnet bor hos den andre forelderen, og minst blant foreldrene som har barnet bosatt hos seg. Dette gjelder

uavhengig av foreldrenes kjønn, og 63 prosent av samværsfedrene (barnet bor hos mor) og 67 prosent av samværs mødre (barnet bor fast hos far) ønsker mer samvær.

Tabell 5.2 Foreldrenes mening om mengde samvær med barnet. Etter bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

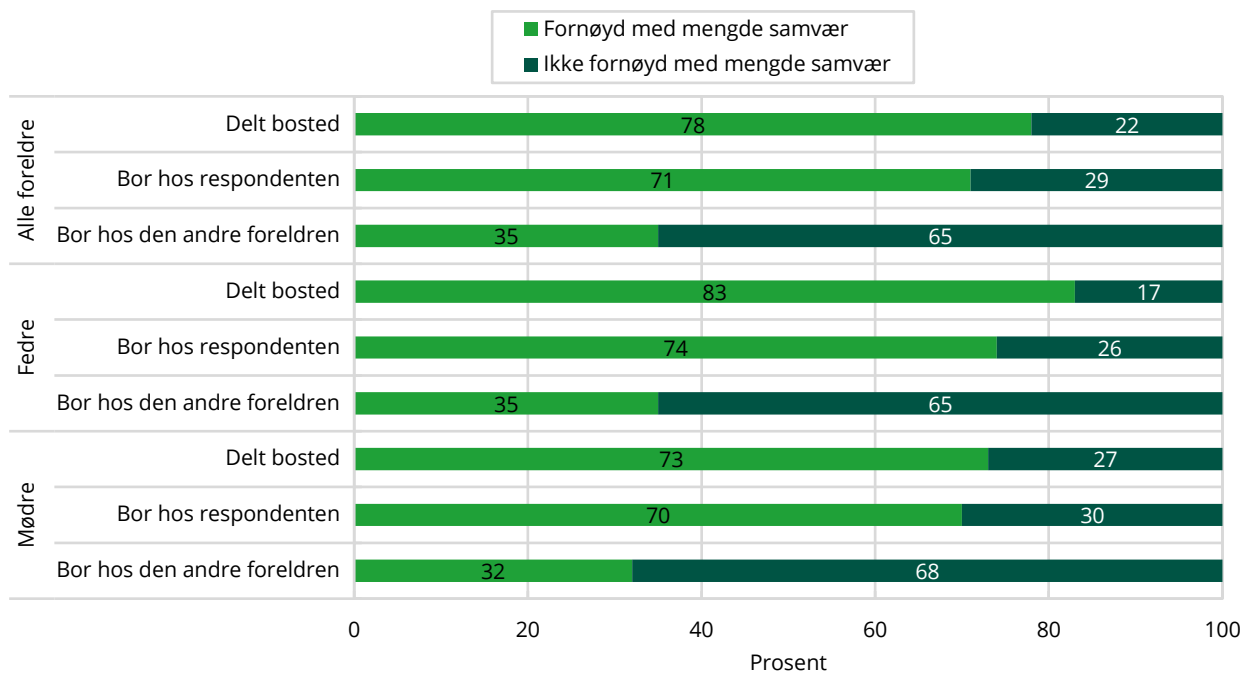
	Barnets bosted						Alle foreldre	
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far			
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle								
Mening om mengde samvær								
Fornøyd	858	77	664	53	101	57	1 623	64
Ønsker mer samvær	227	21	367	31	47	26	641	26
Ønsker mindre samvær	6	1	162	13	21	12	189	7
Uoppgitt	18	2	47	4	9	5	74	3
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Fedre								
Mening om mengde samvær								
Fornøyd	483	81	180	34	83	69	746	60
Ønsker mer samvær	98	17	323	63	7	6	428	35
Ønsker mindre samvær	1	0	3	1	21	18	25	2
Uoppgitt	11	2	11	2	8	7	30	3
I alt	593	100	517	100	119	100	1 229	100
Mødre								
Mening om mengde samvær								
Fornøyd	375	72	484	67	18	32	877	67
Ønsker mer samvær	129	25	44	6	40	67	213	17
Ønsker mindre samvær	5	1	159	22	0	0	164	13
Uoppgitt	7	1	36	5	1	1	44	3
I alt	516	100	723	100	59	100	1 298	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

En ikke ubetydelig andel av foreldrene kunne ønsket seg mindre samvær med barnet enn de har per intervju tidspunktet. Som vist i tabell 5.2 gjelder dette først og fremst bostedsforeldrene: 22 prosent av bosteds mødre oppgir at de ønsker mindre samvær med barnet, sammenliknet med 18 prosent av bosteds fedre. Ingen delt-bosteds fedre, og kun en prosent av delt-bosteds mødre, ønsker seg mindre samvær med barnet. Syv prosent av foreldrene sett under ett ønsker seg mindre samvær med det yngste barnet.

I figur 5.2 skiller det mellom foreldre som er fornøyde og de som ikke er fornøyde med samværs mengden, for alle respondentene under ett og separat for fedre og mødre (74 uoppgitte svar holdes utenfor). Igjen er foreldrene aller mest fornøyde hvis de har delt bosted for barnet (78 prosent) eller barnet bor hos respondenten (71 prosent). 35 prosent av samværs foreldrene (barnet bor hos den andre forelder) er fornøyde, mens 65 prosent er misfornøyde. Dette mønsteret gjelder for både mødre og fedre, men fedre er jevnt over noe mer fornøyde med samværs mengden enn mødre, særlig hvis de har delt bosted for barnet. 83 prosent av delt-bosteds foreldrene er fornøyde med dagens samværs mengde, mot 73 prosent av delt-bosteds mødre.

Figur 5.2 Fornøyd eller misfornøyd med mengde samvær med barnet. Etter bostedsordning. Prosent

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet. [Se figurdata 5.2 i vedlegg Tallgrunnlag for figurer.](#)

6. Barnas perspektiv

Som nevnt innledningsvis, deltok kun foreldre i undersøkelsen denne rapporten bygger på. Undersøkelsen inneholder likevel noen spørsmål som kan belyse barnas perspektiv, og i dette kapittelet ser jeg nærmere på følgende spørsmål:

Først analyserer jeg respondentenes svar på et spørsmål om i hvilken grad barnet var med å bestemme hvem det skulle bo hos etter at foreldrene skilte lag. Deretter undersøker jeg i hvilken grad barnet selv fikk være med å påvirke bostedsordningen foreldrene hadde valgt. Siden det kan være vanskelig for de minste barna å uttrykke og danne seg en egen mening om bostedsordning og samvær, fokuserer jeg her hovedsakelig på barn som er syv år eller eldre.

For å belyse barnets perspektiv, ser jeg også på barnets nåværende bosituasjon. For det første undersøker kapittelet om barnet fortsatt har en fot plantet i barndomshjemmet. Til sist analyseres et spørsmål om barnet har sitt eget rom hos begge, den ene eller ingen av foreldrene.

6.1. Var barnet med å bestemme hvem det skulle bo hos?

I tabell 6.1 skiller jeg mellom barn som var henholdsvis syv år eller eldre da foreldrene skilte lag (556 barn) og barn som var 12 år eller eldre ved foreldrebruddet (107 barn). Gitt det lave antallet foreldre hvis yngste barn var syv år eller eldre ved bruddet, skiller jeg her mellom de som har delt bosted og de som ikke har delt bosted. Av samme grunn har jeg valgt å slå sammen svaralternativene «i stor grad» og «i noen grad». Merk dessuten at dette dreier som om det yngste barnet i foreldrerelasjonen og at mange av samlivsbruddene inntraff mange år forut for intervjuet (som vist i vedleggstabell A6 ble hele ett av fem samliv oppløst for mer enn ti år siden, mens en av tre hadde flyttet fra den andre forelderen for mer enn åtte år siden).

Som vist i tabell 6.1 svarte i alt 38 prosent av foreldrene at barnet hadde hatt stor eller noen grad av innflytelse på hvem han eller hun skulle bo hos etter foreldrenes samlivsbrudd, uavhengig av barnets alder. 62 prosent av foreldrene svarte at barnet ikke hadde hatt innflytelse på hvem det skulle bo hos. Tabell 6.1 bekrefter at en høyere andel av de eldre barna hadde hatt medbestemmelse på hvem de skulle bo hos. 63 prosent av barna som var syv år eller eldre ved samlivsbruddet hadde hatt noe eller stor medbestemmelse, mot 86 prosent av barna som var 12 år eller eldre.

Mens 44 prosent av delt-bostedsforeldrene oppga at barnet hadde vært med å bestemme hvem de skulle bo hos var tilsvarende andel hos foreldrene uten delt bosted én av tre (33 prosent). Blant foreldre med barn som var syv år eller eldre da samlivsbruddet skjedde, svarte 69 prosent av de med delt bosted at barnet hadde hatt stor eller noen grad av medbestemmelse, mot 62 prosent av foreldrene uten delt bosted.

Blant foreldrene hvis yngste barn var 12 år eller eldre da de flyttet fra den andre forelderen var det ingen forskjeller i barnets medbestemmelse mellom de med og uten delt bosted. 86 prosent av disse foreldrene svarte at barnet i det minste hadde hatt noen medbestemmelse. Merk imidlertid at antallet foreldre i denne gruppen er svært lavt og derfor beheftet med noe usikkerhet.

Foreldrene fikk dette spørsmålet mange år etter at samlivsbruddet skjedde, og noen kan ha endret bosted for barnet. Som diskutert tidligere, er imidlertid de fleste bostedsordninger relativt stabile og få foreldre oppgir at de har byttet ordning en eller flere ganger. Det kan likevel ikke utelukkes at noen av foreldrene har byttet bostedsordning siden de flyttet fra den andre forelderen. Dessverre inneholder Undersøkelsen om samvær og bosted 2020 ingen spørsmål om slike endringer av bostedsordninger, ei heller det nøyaktige tidspunktet ordningen ble fastsatt på. Året for samlivsbruddet blir dermed det nærmeste jeg kommer dette tidspunktet.

Tabell 6.1 I hvilken grad var barnet med på å bestemme hvem han/hun skulle bo hos? Etter bostedsordninger og barnets alder da foreldrene flyttet fra hverandre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle						
I stor/ noen grad	497	44	479	33	976	38
Ikke i det hele tatt	609	56	929	66	1 538	62
Uoppgitt	3	0	10	1	13	0
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Barnet var 7 år eller eldre ved bruddet						
I stor/noen grad	227	69	142	62	369	63
Ikke i det hele tatt	97	30	85	37	182	33
Uoppgitt	2	1	3	1	5	1
I alt	326	100	230	100	556	100
Barnet var 12 år eller eldre ved bruddet						
I stor/noen grad	56	86	36	86	92	86
Ikke i det hele tatt	8	12	5	12	13	12
Uoppgitt	1	2	1	2	2	2
I alt	65	100	42	100	107	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

6.2. Påvirket barnet valg av bostedsordning?

Respondenter som svarte at deres bostedsordning ble fastsatt privat eller under mekling fikk også et spørsmål om i hvilken grad barnet selv hadde fått være med å påvirke bostedsordningen foreldrene hadde valgt. Gitt denne betingelsen i spørreskjemaet, får vi et noe lavere antall respondenter her (i alt 1 965). Antallet gyldige svar blir særlig lavt når det i tillegg skilles mellom barnets alder ved samlivsbruddet (444 foreldre med barns som var syv år eller eldre, 83 foreldre med barn som var 12 år eller eldre).

Foreldrenes svar på dette spørsmålet er vist i tabell 6.2. Først for alle foreldre, deretter for foreldre hvis yngste barn var syv år eller eldre og 12 år eller eldre da foreldrene skilte lag.

I alt 37 prosent av foreldrene svarte at barnet hadde vært med på å bestemme deres valg av bostedsordning i stor eller noen grad, mens 62 prosent svarte at barnet ikke hadde hatt medbestemmelse i det hele tatt.

Igjen øker andelene som svarer at barnet hadde hatt medbestemmelse med barnet alder ved samlivsbruddet. Aller høyest andel finner vi blant foreldre hvis yngste barn var 12 år eller eldre ved samlivsbruddet, og hele ni av ti foreldre i denne gruppen svarte bekreftende på spørsmålet om barnet hadde vært med å bestemme deres valg av bostedsordning. Blant foreldrene hvis yngste barn var syv år eller eldre oppga 67 prosent at barna i noen til stor grad av hadde vært med å påvirke bostedsordningen.

Videre var det få forskjeller i andelene foreldrene med og uten delt bosted som svarte at barnet hadde vært med å påvirke deres valg av bostedsordning. Uavhengig av barnets alder ved bruddet, svarte henholdsvis 40 prosent (delt-bostedsforeldre) og 34 prosent (foreldre uten delt bosted) at barnet hadde hatt slik medbestemmelse i noen eller stor grad. Tilsvarende andel blant delt-bostedsforeldrene med barn som var syv år eller eldre ved bruddet var 66 prosent, mot 71 prosent av foreldre uten delt bosted. Blant foreldrene hvis yngste barn var 12 år eller eldre ved bruddet

svarte rundt ni av ti at barnet hadde hatt noe eller stor medvirkning i valg av bostedsordning, uavhengig av om de hadde delt bosted eller ikke.

Tabell 6.2 I hvilken grad barnet selv fikk være med å påvirke bostedsordningen? Etter bostedsordninger og det yngste barnets alder da foreldrene flyttet fra hverandre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder og som fastsatte avtale om bostedsordning privat eller under mekling. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle						
I stor/noen grad	396	40	346	34	742	37
Ikke i det hele tatt	580	60	633	65	1 213	62
Uoppgitt	5	0	5	0	10	1
I alt	981	100	984	100	1 965	100
Barnet var 7 år eller eldre ved bruddet						
I stor/noen grad	191	66	109	71	300	67
Ikke i det hele tatt	95	33	46	29	141	32
Uoppgitt	3	1	0	0	3	1
I alt	289	100	155	100	444	100
Barnet var 12 år eller eldre ved bruddet						
I stor/noen grad	52	91	23	89	75	90
Ikke i det hele tatt	4	7	3	11	7	9
Uoppgitt	1	2	0	0	1	1
I alt	57	100	26	100	83	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

6.3. En fot plantet i barndomshjemmet?

Foreldrene fikk videre et spørsmål om de eller den andre forelderen hadde beholdt den felles boligen da de flyttet fra hverandre. Tabell 6.3 viser at til sammen åtte av ti foreldre som hadde bodd sammen med barnets andre forelder svarte at de selv (41 prosent) eller den andre forelderen (39 prosent) hadde beholdt barnets barndomshjem. Det var få eller ingen forskjeller i respondentens svar på dette spørsmålet etter bostedsordninger, men en noe høyere andel av delt-bostedsforeldre (83 prosent) hadde beholdt boligen enn de som hadde det yngste barnet bosatt hos en av foreldrene (79 prosent).

Skilles det mellom svar fra fedre og mødre ser vi at det som oftest var far som hadde beholdt barnets barndomshjem. Dette gjelder særlig blant foreldre med delt bosted, samt foreldre som har fast bosted for barnet hos far. Nærmere bestemt viser resultatene i tabell 6.3 at 58 prosent av delt-bostedsfedre hadde beholdt boligen foreldrene bodde i mens de var samboere eller gift med barnets mor, mot 24 prosent av delt-bostedsmødrene. Motsatt oppga 26 prosent av delt-bostedsfedrene at mor hadde blitt boende i deres tidligere felles bolig, mot 24 prosent av delt-bostedsmødrene. Videre hadde seks av ti bostedsfedre (barnet bor hos far) beholdt boligen, mot 40 prosent av bostedsmødrene (barnet bor hos mor). Hele 69 prosent av samværs-mødrene (barnet bor hos far) oppga at far hadde beholdt den felles boligen.

Likevel bekrefter tabell 6.3 at det var få kjønnsforskjeller i andelen som oppga at ingen av foreldrene hadde beholdt boligen etter samlivsbruddet: 16 prosent av delt-bostedsfedrene svarte at ingen av foreldrene hadde beholdt boligen mot 21 prosent av fedrene uten delt bosted. Henholdsvis 18 prosent (delt-bostedsmødre) og 20 prosent (mødre uten delt bosted) oppga at ingen av foreldrene hadde beholdt boligen de hadde hatt med den andre forelderen.

Tabell 6.3 Beholdt noen av foreldrene den felles boligen da dere flyttet fra hverandre? Etter bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle										
Respondenten beholdt boligen	475	43	499	40	81	45	580	40	1 055	41
Den andre forelder beholdt boligen	444	40	476	39	64	37	540	38	984	39
Ingen beholdt boligen	184	17	255	21	32	18	287	21	471	19
Uoppgitt	6	1	10	1	1	0	11	1	17	1
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100
En beholdt boligen	919	83	975	78	145	81	1 120	79	2 039	80
Ingen beholdt boligen	184	17	255	21	32	18	287	21	471	19
Uoppgitt	6	1	10	1	1	0	11	1	17	1
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100
Fedre										
Far beholdt boligen	348	58	205	39	74	60	279	43	627	50
Mor beholdt boligen	149	26	201	39	23	21	224	36	373	31
Ingen beholdt boligen	91	16	108	21	22	20	130	21	221	18
Uoppgitt	5	1	3	1	0	0	3	0	8	1
I alt	593	100	517	100	119	100	636	100	1 229	100
Mødre										
Mor beholdt boligen	127	24	294	40	7	12	301	38	428	32
Far beholdt boligen	295	57	275	38	41	69	316	41	611	47
Ingen beholdt boligen	93	18	147	21	10	17	157	20	250	20
Uoppgitt	1	0	7	1	1	2	8	1	9	1
I alt	516	100	723	100	59	100	782	100	1 298	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Foreldrene som svarte at en av foreldrene hadde beholdt barnets barndomshjem, fikk så et oppfølgingsspørsmål om de eller den andre forelder fortsatt bodde i denne boligen på intervjuet. Respondentenes svar på dette spørsmålet er vist i tabell 6.4. Tabellen bekrefter at delt-bostedsforeldre oftere enn foreldre uten delt bosted hadde blitt boende i barnets barndomshjem. Nærmere bestemt ser vi at 36 prosent av delt-bostedsforeldrene selv fortsatt bodde i denne boligen, mens ytterligere 33 prosent oppga at den andre forelder bodde der. Som illustrert i figur 6.2, hadde til sammen 69 prosent av delt-bostedsbarna en fot plantet i barndomshjemmet. Blant foreldre uten delt bosted svarte 50 prosent at en av foreldrene fortsatt bodde i boligen, mens like mange svarte at ingen av foreldrene bodde der.

Separate svar fra fedre og mødre bekrefter igjen at det blant delt-bostedsforeldrene som oftest er far som har blitt boende. 50 prosent av delt-bostedsfedrene svarte at de selv fortsatt bor i boligen, mens 18 prosent svarte at mor bor der. Og motsatt blant delt-bosteds mødre: 17 prosent bodde fortsatt i boligen mens 52 prosent av disse mødre oppga at barnets far bor der.

Også blant foreldre uten delt bosted er det som oftest far som fortsatt bor i barnets barndomshjem. Henholdsvis 45 prosent av bostedsfedrene og 43 prosent av samværmødrene (barnet bor hos far) oppga at far bor i boligen. Blant foreldre hvis yngste barn bor fast hos mor, hadde omtrent like mange fedre som mødre blitt boende i barndomshjemmet: 25 prosent av disse fedrene bodde selv i boligen mens 22 prosent oppga at mor bodde der. Blant bosteds mødre hadde 26 prosent blitt boende mens like mange oppga at far bodde der.

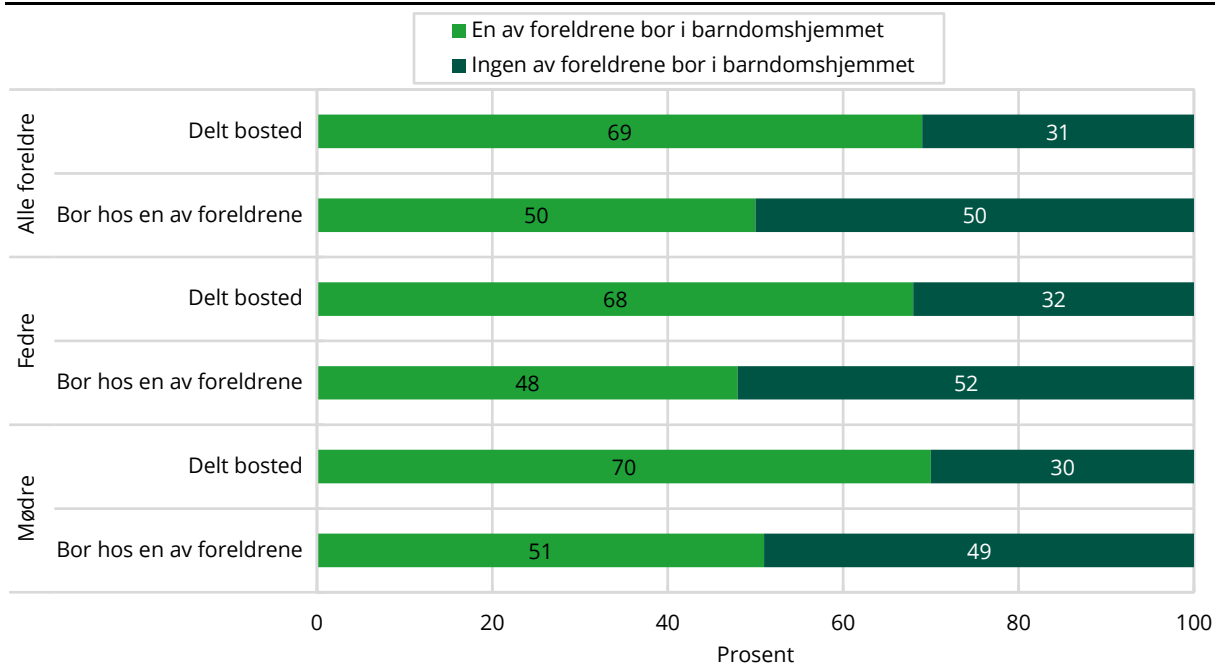
Blant både mødre og fedre uten delt bosted var det likevel flere av foreldrene som ikke bodde i denne boligen på intervju tidspunktet (52 prosent av fedre og 49 prosent av mødre uten delt bosted), sammenliknet med delt-bostedforeldre (32 prosent av fedrene og 30 prosent av mødrene med delt bosted).

Som illustrert i figur 6.2 hadde altså til sammen 68 prosent av barna til delt-bostedfedrene og 70 prosent av barna til delt-bostedsmødrene fortsatt tilgang til hjemmet de bodde da foreldrene skilte lag.

Tabell 6.4 Bor noen av foreldrene fortsatt i boligen de hadde sammen? Etter bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder og der en beholdt boligen etter bruddet. Antall og prosent

	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle										
Respondenten bor der	329	36	258	26	46	31	304	26	633	31
Den andre forelder bor der	309	33	237	24	23	15	260	23	569	28
Ingen bor der nå	281	31	477	50	76	54	553	50	834	42
Uoppgitt	0	0	3	0	0	0	3	0	3	0
I alt	919	100	975	100	145	100	1 120	100	2 039	100
En av foreldrene bor der	638	69	495	50	69	46	564	50	1 202	58
Ingen bor der nå	281	31	477	50	76	54	553	50	834	42
Uoppgitt	0	0	3	0	0	0	3	0	3	0
I alt	919	100	975	100	145	100	1 120	100	2 039	100
Fedre										
Far bor der	254	50	107	25	45	45	152	29	406	39
Mor bor der	88	18	92	22	2	2	94	19	182	18
Ingen bor der nå	155	32	204	51	50	53	254	52	409	42
Uoppgitt	.	0	3	1	.	0	1	1	3	0
I alt	497	100	406	100	97	100	503	100	1 000	100
Mødre										
Mor bor der	75	17	151	26	1	2	152	24	227	21
Far bor der	221	52	145	26	21	43	166	27	387	37
Ingen bor der nå	126	30	273	48	26	55	299	49	425	41
Uoppgitt	.	0	.	0	.	0	.	0	.	0
I alt	422	100	569	100	48	100	617	100	1 039	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Figur 6.1 En av foreldrene bor fortsatt i barndomshjemmet. Etter delt bosted. Prosent

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet. [Se figurdata 6.1 i vedlegg Tallgrunnlag for figurer.](#)

6.4. Har barnet eget rom?

Hvor mange av barna har eget rom hos den eller begge foreldrene, og er det forskjeller etter bostedsordninger? Tabell 6.5 bekrefter at hele åtte av ti delt-bostedsbarn har sitt eget rom hos begge foreldrene, mens 13 prosent har rom hos den ene forelderen. Kun fire prosent av disse barna har ikke sitt eget rom hos noen av foreldrene. Blant barna som bor fast hos en av foreldrene, på den andre siden, hadde 55 prosent sitt eget rom hos begge foreldrene. 35 prosent av barna som hadde fast bosted hos en av foreldrene hadde rom hos den ene forelderen, mens syv prosent manglet et eget rom hos både mor og far. Videre ser vi at 53 prosent av barna som hadde fast bosted hos far hadde eget rom hos både far og hos mor, mot 55 prosent av barna som bodde fast hos mor. 34 prosent av barna med bosted hos mor hadde eget rom hos en av foreldrene, mot 40 prosent av barna med fast bosted hos far.

Andelen barn som har sitt eget rom hos begge foreldrene øker med alderen deres. I alt hadde 70 prosent av barna som var syv år eller eldre da intervjuet ble gjennomført sitt eget rom hos begge foreldrene, sammenliknet med tre fjerdedeler (75 prosent) av de som var 12 år eller eldre. Andelen barn med eget rom hos begge foreldrene var aller høyest blant delt-bostedsbarn i aldergruppen 12 til 17 år. Hele ni av ti barn i denne aldersgruppen hadde et eget rom hos både mor og far. Blant barna med fast bosted hos en av foreldrene i denne aldergruppen hadde 64 prosent sitt eget rom i begge foreldrehjemmene.

Uavhengig av barnets alder, var andelene som hadde rom hos begge foreldrene noe høyere blant barn som bodde fast hos mor enn hos far, mens barna som bodde fast hos far oftere hadde rom hos bare den ene av foreldrene.

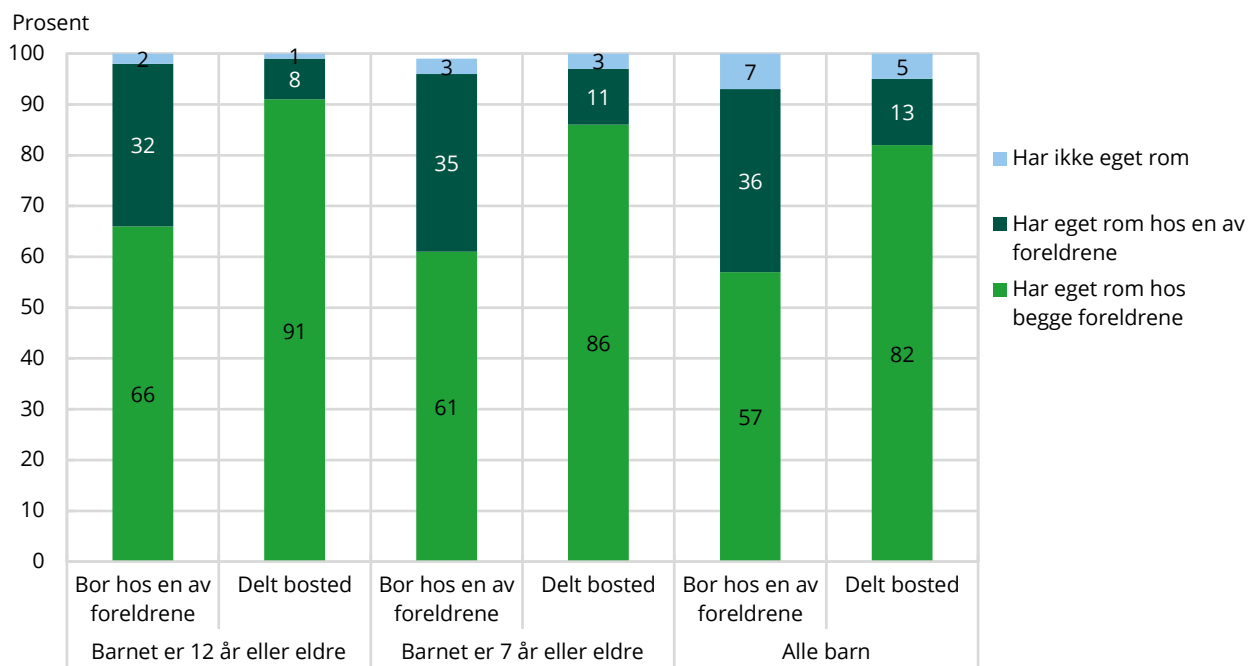
Tabell 6.5 Har barnet eget rom hos begge foreldrene, en av foreldrene eller ingen av foreldrene? Etter bostedsordninger og barnets alder. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted									
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Hos en av foreldrene, alle		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle barn										
Har eget rom hos ...										
Begge foreldrene	896	80	688	55	97	53	785	55	1 681	66
En av foreldrene	141	13	420	34	69	40	489	35	630	25
Ingen av foreldrene	48	4	80	7	7	4	87	7	135	6
Uoppgitt	24	2	52	5	5	3	57	4	81	3
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	1 418	100	2 527	100
Barnet er 7 år eller eldre										
Har eget rom hos ...										
Begge foreldrene	802	84	604	59	92	55	696	59	1 498	70
En av foreldrene	102	11	333	33	62	39	395	34	497	24
Ingen av foreldrene	30	3	32	3	4	3	36	3	66	3
Uoppgitt	16	2	44	5	5	3	49	4	65	3
I alt	950	100	1 013	100	163	100	1 176	100	2 126	100
Barnet er 12 år eller eldre										
Har eget rom hos ...										
Begge foreldrene	493	90	403	64	59	58	462	64	955	75
En av foreldrene	41	8	191	31	36	37	227	31	268	21
Ingen av foreldrene	5	1	12	2	1	1	13	2	18	1
Uoppgitt	7	1	18	3	4	4	22	3	29	2
I alt	546	100	624	100	100	100	724	100	1 270	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Grunnet avrunding summerer ikke alle andeler til 100.

Andelen med eget rom hos begge foreldrene, en av foreldrene eller ingen av foreldrene er også illustrert i figur 6.3. Her skiller det mellom barn som har delt bosted og de som bor fast hos den ene forelder. Figuren bekrefter at de aller fleste barn har sitt eget rom hos minst en av foreldrene, uavhengig av bostedsordning. Kun syv prosent av barna som bor hos en av foreldrene har ikke eget rom, mot fem prosent av delt-bostedsbarna. Blant de eldste barna mangler kun et lite mindretall sitt eget rom, uavhengig av bostedsordning. Blant barna som var 12 år eller eldre gjelder dette to av hundre hvis de bor fast hos en av foreldrene og en av hundre hvis de har delt bosted. Blant barna som var syv år eller eldre, er det kun tre av hundre som ikke har sitt eget rom, uavhengig av om de har delt bosted eller ei.

Figur 6.2 Barnet har eget rom hos begge, en eller ingen av foreldrene. Etter delt bosted og barnets alder. Prosent

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som tidligere har bodd med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet. [Se figurdata 6.2 i vedlegg Tallgrunnlag for figurer.](#)

7. Oppsummering av hovedfunn

Som vist i denne rapporten, har det vært en kraftig økning i andelen som har delt bosted for barna etter samlivsbrudd. Først sammenliknet jeg andelene med delt bosted i de fire undersøkelsene om barns samvær og bosted/bidrag som så langt har blitt gjennomført. Disse fire undersøkelsene dekker perioden fra 2002 til 2020. I denne perioden har andelen med delt bosted etter samlivsbrudd økt jevnt og trutt fra ni prosent i 2002 til 43 prosent i 2020. Andelen barn som bor fast med mor har sunket tilsvarende, fra hele 82 prosent i 2002 til 49 prosent i 2020. Gjennom hele perioden har andelen barn fra oppløste familier som bor hos far har holdt seg jevnt lav på mellom syv og ni prosent.

Deretter så jeg på endringer i den siste undersøkelsen etter året foreldrene flyttet fra hverandre. Også målt på denne måten har andelen foreldre med delt bosted økt: fra 31 prosent for foreldre som oppløste samlivet i 2010 eller tidligere til 44 prosent i den mellomste perioden (2011-2015) og hele 53 prosent av foreldrene som flyttet fra hverandre i perioden 2016 til 2020. Selv om dette ikke er et feilfritt mål på endringer over tid (noen av foreldrene kan for eksempel ha endret bostedsordning etter samlivsbruddet), åpnet denne framgangsmåten opp for muligheten til å gjennomføre en multivariat analyse av endringer i bostedsordninger over tid. Denne analysen bekreftet at sannsynligheten for at foreldrene har delt bosted kontra at de har fast bosted for barnet hos en av foreldrene var aller høyest i den siste perioden sammenliknet med foreldrepar som flyttet fra hverandre i 2015 eller tidligere, kontrollert for deres øvrige sosioøkonomiske og demografiske kjennetegn. Dette funnet tyder på at andelen som velger delt bosted kan fortsette å øke i årene som kommer.

I tillegg til denne økningen i delt bosted for barn etter samlivsbrudd har rapporten dokumentert at det fortsatt er betydelige sosioøkonomiske og demografiske forskjeller mellom foreldre som velger delt bosted og foreldre som velger å ha barnet bosatt hos enten mor eller far. Av de viktigste funnene er:

- **Økonomi:** Foreldre med de aller laveste husholdningsinntektene har sjeldnere delt bosted enn foreldre med midlere og høyere inntekter. Foreldre som oppgir at de i løpet av det siste året har hatt problemer med å betale løpende utgifter har sjeldnere delt bosted enn foreldre som ikke har hatt pekuniære utfordringer av dette slaget.
- **Utdanning:** Foreldre med høyere utdanning har oftere delt bosted enn foreldre med lavere utdanning. Dette gjelder både foreldrenes egen og den andre forelderens utdanning, men det er særlig fedrenes utdanningsnivå som er av betydning: Mens fedre med høyere utdanning oftere har delt bosted enn fedre med lavere utdanning, er det for kvinner en positiv sammenheng mellom å ha en høyere utdannet ekspartner og delt bosted. Samtidig bekrefter rapporten at foreldrepar der begge er universitets- eller høyskoleutdannet er mer tilbøyelige til å ha delt bosted enn andre foreldrepar.
- **Arbeidsmarkedsdeltakelse:** Foreldre som på intervju tidspunktet var yrkesaktive har oftere delt bosted enn foreldre som ikke var yrkesaktive
- **Nåværende familiesituasjon:** Det er få forskjeller i delt bosted mellom foreldre som har etablert nye familier etter bruddet med den andre forelderens og de som ikke har etablert seg i nye samliv og fått flere barn.
- **Seks av ti foreldrepar hadde vært samboere med den andre forelderens, mens fire av ti hadde vært gift.** Det er imidlertid ingen forskjeller mellom de som var samboere og gift i sannsynligheten for å ha delt bosted.
- **Varighet av samlivet med den andre forelderens:** Det er en nær lineær sammenheng mellom antall år foreldrene bodde sammen før bruddet fant sted og sannsynligheten for delt bosted: Foreldre som har bodd sammen lengre har oftere delt bosted enn de som var i samliv av kortere varighet.

- Foreldrenes helse: Foreldre med den beste helsen er noe mer tilbøyelige til å ha delt bosted enn foreldre med en mindre god helse. Denne sammenhengen er imidlertid aller tydeligst blant fedrene.
- Likedeling av omsorgsarbeidet for barnet mens foreldrene bodde sammen: Foreldre som delte dette arbeidet likt mens de bodde sammen har oftere delt bosted og viderefører således en likedeling av omsorgen og samværet med barnet også etter at samlivet tok slutt.
- Foreldrene med det laveste konfliktnivået har oftere delt bosted enn foreldre med et høyere konfliktnivå.

Delt-bostedsforeldre er i gjennomsnitt sammen med barna sine 50 prosent av tiden og det er vanligst at foreldrene er sammen med barnet en uke av gangen. Samlet sett tegner rapporten et bilde der delt-bostedsforeldrene er mer fornøyde med bostedsordningen og samværsmengden enn andre foreldre.

I følge foreldrene, har flertallet av barna som var syv år eller eldre hatt medbestemmelse på hvem de skulle bo hos etter foreldrenes samlivsbrudd og foreldrenes valg av bostedsordning. Nær ni av ti barn som var 12 år eller eldre da foreldrene skilte lag hadde slik medbestemmelse, dersom vi tar foreldrenes svar bokstavelig. Det var få om ingen forskjeller i barnas medbestemmelse mellom foreldre som hadde delt bosted og de som ikke har det.

Delt-bostedsbarn har oftere enn andre barn fra oppløste familier en for plantet i barndoms-hjemmet. Syv av ti barn med delt bosted har tilgang til barndomshjemmet ved at en av foreldrene fortsatt bor der, mot halvparten av barna som bor fast hos en av foreldrene.

De fleste barna har sitt eget rom hos minst en av foreldrene. Å ha sitt eget rom i begge foreldre-hjemmene er imidlertid aller mest utbredt blant delt-bostedsbarna. Åtte av ti delt-bostedsbarn har dobbelt opp med rom, sammenliknet med rundt seks av ti barn som bor fast hos den ene forelderens. Blant barn som var 12 år eller eldre hadde ni av ti delt-bostedsbarn eget rom hos begge foreldrene.

Referanser

- Bauserman, R. (2012). A meta-analysis of parental satisfaction, adjustment, and conflict in joint custody and sole custody following divorce. *Journal of Divorce and Remarriage*, 53, 464-488. <https://doi.org/10.1080/10502556.2012.682901>
- Cancian, M., Meyer, D. R., Brown, P. R. og Cook, S. T. (2014). Who gets custody now? Dramatic changes in children's living arrangements after divorce. *Demography*, 51, 1381-1396. <https://doi.org/10.1007/s13524-014-0307-8>
- Goplen, E. (2015). Barns betydning i norske samboerskap: Skjøre samboerskap uten barn. *Samfunnsspeilet*, 2015/2, 11-15. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Hart, R. K., Lyngstad, T. H. og Vinberg, E. (2017). Children and union dissolution across four decades: Evidence from Norway. *European Sociological Review*. 33, 317-331. <https://doi.org/10.1093/esr/jcx039>
- Johansen, T. B., Nøkleby, H., Langøien, L. J. og Borge, T. C. (2022). Samværs- og bostedsordninger etter samlivsbrudd: betydninger for barn og unge: en systematisk oversikt. Oslo: Folkehelseinstituttet.
- Kitterød, R. H. og Lyngstad, J. (2014). She said, he said: Comparing mothers' and fathers' reports on the non-resident father's contact with his children. *Demographic research*, 30, article 31. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2014.30.31>
- Kitterød, R. H., Lyngstad, J., Lidén, H. og Wiik, K. Aa. (2015). *Praktiseres delt bosted for barn av andre foreldregrupper enn før?* Rapport 2015/3. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå
- Kitterød, R. H., Lidén, H., Lyngstad, J. og Wiik, K. Aa. (2016). Delt bosted for barna etter samlivsbrudd – en praksis for folk flest? *Sosiologisk Tidsskrift*, 24, 27-50. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-2928-2016-01-0>
- Kitterød, R. H. og Wiik, K. Aa. (2017). Shared residence among parents living apart in Norway. *Family Court Review*, 55, 556-571. <https://doi.org/10.1111/fcre.12304>
- Lagerstrøm, B. O. (2022). *Barn og foreldres samvær og bosted 2020- Dokumentasjonsrapport*. Notater 2022/4. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Lidén, H. og Kitterød, R. H. (2019). *Delt bosted: Barns perspektiver og utfyllende kunnskap*. Rapport 2019:3. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Lyngstad, J., R. H. Kitterød og E. H. Nymoen (2014): Bosted og samvær 2002, 2004 og 2012. Endringer i ansvar og omsorg for barna når mor og far bor hver for seg. Rapporter 2014/2. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Lyngstad, J., Kitterød, R.H. og Wiik, K. Aa. (2014). Når barnet har to foreldrehjem. *Samfunnsspeilet* 4/2014, 26-30. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Meyer, D.R., Cancian, M. og Cook, S.T. (2017). The growth in shared custody in the United States: Patterns and implications. *Family Court Review* 55, 500-512. <https://doi.org/10.1111/fcre.12300>
- Meyer, D. R., Carlson, M. J. og Alam, M. M. U. (2022). Increases in shared custody after divorce in the United States. *Demographic Research*, 46, 1137-1162. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2022.46.38>
- Nielsen, L. (2014). Shared physical custody: Summary of 40 studies on outcomes for children. *Journal of Divorce and Remarriage*, 55, 613-635. <https://doi.org/10.1080/10502556.2014.965578>
- Nilsen, S. A., Askeland, K. G., Bøe, T., Sivertsen, B., Heradstveit, O. og Hysing, M. (2022). Joint Physical Custody and Academic Achievement Among Youth: A Population-Based Study with Registry Linkage. *Journal of Family Psychology*, <https://doi.org/10.1037/fam0001015>

- Smyth, B. (2017). Introduction to special issue on shared-time parenting after separation. *Family Court Review*, 55, 494-499. <https://doi.org/10.1111/fcre.12299>
- Statistisk sentralbyrå (2022a). Tabell 09660: Skilsmisser og separasjoner, 1996-2021. <https://www.ssb.no/statbank/table/09660>
- Statistisk sentralbyrå (2022b). Tabell 08451: Levendefødte, etter paritet, mors samlivsstatus, 2002 – 2021. <https://www.ssb.no/statbank/table/08451/>
- Statistisk sentralbyrå (2022c). Tabell 06204: Barn 0-17 år, etter antall foreldre i familien, foreldrenes samlivsform, hjemmeboende søsken og barnets alder 2001 - 2022. <https://www.ssb.no/statbank/table/06204/>
- Statistisk sentralbyrå (2022d). <https://www.ssb.no/a/metadatas/conceptvariable/vardok/3363/nb>
- Steinbach, A. (2019). Children's and parents' well-being in joint physical custody: A literature review. *Family Process*, 58, 353-369. <https://doi.org/10.1111/famp.12372>
- Steinbach, A., Augustijn, L. og Corkadi, G. (2020). Joint physical custody and adolescents' life satisfaction in 37 North American and European countries. *Family Process*, 58, 353-369. <https://doi.org/10.1111/famp.12536>
- Turunen, J. (2017). Shared physical custody and children's experience of stress. *Journal of Divorce and Remarriage* 58, 371-392. <https://doi.org/10.1080/10502556.2017.1325648>
- Wiik, K. Aa., Kitterød, R. H., Lyngstad, J. og Lidén, H. (2015). *Samarbeid mellom foreldre som bor hver for seg*. Rapport 2015/1. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå
- Zilincikova, A. (2021). Children's living arrangements after marital and cohabitation dissolution in Europe. *Journal of Family Issues*, 42, 345-373. <https://doi.org/10.1177/0192513X20923721>

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1 Bostedsordninger blant foreldre som ikke har delt bosted. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent for alle foreldre, separate svar fra mødre og fedre og etter perioden samlivsbruddet fant sted

	Barnets bosted					
	Bor hos mor		Bor hos far		I alt	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle foreldre	1 240	87	178	13	1 418	100
Separate svar fra fedre og mødre						
Fedre	517	81	119	19	636	100
Mødre	723	92	59	8	782	100
Etter perioden samlivsbruddet fant sted						
Før 2011	442	87	64	13	506	100
2011-2015	468	86	74	14	542	100
2016-2020	330	89	40	11	370	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A2 Foreldrenes sosioøkonomiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Barnets bosted							
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Respondentens utdanningsnivå								
Grunnskole	153	17	283	27	53	35	489	23
Videregående skole	455	40	515	39	76	39	1 046	39
Universitet/høgskole	491	42	422	32	44	22	957	36
Uoppgitt	10	1	20	2	5	4	35	2
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Den andre forelderens utdanning								
Grunnskole	165	15	312	26	62	37	539	22
Videregående skole	434	39	548	44	56	31	1 038	41
Universitet/høgskole	502	45	351	27	56	30	909	35
Uoppgitt	8	1	29	3	4	2	41	2
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Husholdningsinntekt, EU-ekvivalensskala, 2019								
1. kvintil	133	13	318	27	55	33	506	21
2. kvintil	210	19	264	21	30	17	504	20
3. kvintil	224	20	251	20	31	17	506	20
4. kvintil	248	22	220	17	37	20	505	20
5. kvintil	294	26	187	15	25	13	506	20
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Subjektiv økonomisk situasjon								
Ofte/ av og til betalingsproblem	122	11	264	22	30	17	416	17
Sjelden/ aldri hatt betalingsproblemer	968	87	935	75	144	81	2 047	80
Uoppgitt	19	2	41	3	4	2	64	3
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Yrkesaktiv på intervju tidspunkt								
Yrkesaktiv på intervju tidspunkt	1 017	91	943	75	126	70	2 086	82
Ikke yrkesaktiv på intervju tidspunkt	77	7	267	23	47	27	391	16
uoppgitt	15	1	30	2	5	3	50	2
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Yrkesaktiv ved brudd								
Yrkesaktiv ved brudd	932	84	838	67	127	70	1 897	74
Ikke yrkesaktiv ved brudd	172	16	391	32	50	30	613	25
uoppgitt	5	0	11	1	1	0	17	1
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Arbeidstid per uke, yrkesaktive								
1-36 timer	119	12	179	19	11	9	309	15
37-39 timer	498	49	415	43	66	53	979	47
40-44 timer	223	22	175	19	26	20	424	20
45+ timer	161	16	142	15	20	16	323	16
Uoppgitt	16	2	32	4	3	2	51	3
I alt	1 017	100	943	100	127	100	2 086	100
Fleksibel arbeidstid, yrkesaktive								
Har fleksibel arbeidstid	533	52	383	40	67	53	983	47
Har fast arbeidstid	473	47	535	57	58	46	1 066	21
Uoppgitt	11	1	25	3	1	1	37	2
I alt	1 017	100	943	100	126	100	2 086	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A3 Foreldrenes sosioøkonomiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Prosent

	Fedre				Mødre			
	Delt bosted	Hos mor	Hos far	Alle fedre	Delt bosted	Hos mor	Hos far	Alle mødre
Fars utdanningsnivå								
Grunnskole	17	31	28	24	16	27	38	23
Videregående skole	47	47	44	46	48	50	34	48
Universitet/høgskole	35	19	24	30	35	21	23	26
Uoppgitt	2	3	4	2	1	3	5	2
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Mors utdanningsnivå								
Grunnskole	15	25	37	22	17	24	48	22
Videregående skole	32	36	29	34	31	33	31	32
Universitet/høgskole	52	36	33	43	51	41	19	44
Uoppgitt	1	2	1	1	0	1	2	1
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Husholdningsinntekt per forbruksenhet, EU-skala.								
1. kvintil	8	18	32	15	18	33	34	27
2. kvintil	14	14	16	15	24	26	19	25
3. kvintil	22	21	16	21	19	20	18	19
4. kvintil	24	23	21	23	20	13	18	16
5. kvintil	32	23	14	26	19	8	11	13
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Betalingsproblemer								
Ofte/ av og til	10	21	12	15	13	22	29	19
Sjelden/aldri hatt	88	75	85	82	85	75	69	79
Uoppgitt	2	4	3	3	2	2	2	2
I alt	100	100	100		100	100	100	100
Yrkesaktiv, intervju								
Yrkesaktiv, intervju	92	77	79	84	90	74	51	79
Ikke yrkesaktiv	6	21	17	13	9	24	48	19
Uoppgitt	2	3	3	2	1	2	1	2
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Yrkesaktiv, brudd								
Yrkesaktiv, brudd	94	84	81	88	71	54	47	61
Ikke yrkesaktiv	5	16	19	11	29	45	52	39
Uoppgitt	1	1	0	1	0	1	2	1
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Arbeidstid per uke, yrkesaktive								
1-36 timer	6	12	5	8	18	25	21	22
37-39 timer	46	36	56	43	53	49	44	51
40-44 timer	25	24	22	24	18	14	16	16
45+ timer	22	24	15	22	9	8	16	9
Uoppgitt	2	3	2	2	2	4	3	3
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Fleksibel arbeidstid, yrkesaktive								
Har fleksibel arbeidstid	57	44	57	52	46	37	40	41
Har fast arbeidstid	42	54	43	46	53	60	57	57
Uoppgitt	1	3	0	2	1	2	3	2
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A4 Foreldrenes samlede inntekt ved samlivsbruddet. Gjennomsnitt av året bruddet fant sted samt to år før. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall, prosent, gjennomsnitt og median

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Hos en av foreldrene		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Samlet inntekt i 10 000 faste 2015-kroner						
1. kvintil	122	11	383	29	505	21
2. kvintil	186	17	318	22	504	20
3. kvintil	235	21	272	19	507	20
4. kvintil	263	23	241	16	504	19
5. kvintil	303	27	204	14	507	19
I alt	1 109	100	1 418	100	2 527	100
Gjennomsnitt		51,4		40,7		46,1
Median		46,0		37,0		42,0
Standardavvik		28,2		28,0		28,8

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A5 Foreldrenes samlede inntekt ved samlivsbruddet. Gjennomsnitt av året bruddet fant sted samt to år før. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Prosent

	Fedre				Mødre			
	Delt bosted	Hos mor	Hos far	Alle fedre	Delt bosted	Hos mor	Hos far	Alle mødre
Samlet inntekt i faste 2015-kroner.								
1. kvintil	6	19	20	13	18	35	52	29
2. kvintil	12	18	19	15	24	27	17	25
3. kvintil	20	20	19	20	22	18	16	20
4. kvintil	23	19	19	21	23	15	9	18
5. kvintil	38	24	23	31	13	5	6	8
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A6 Foreldrenes demografiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted							
	Delt bosted		Bor hos mor		Bor hos far		Alle foreldre	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Respondentens alder								
20-34	153	15	277	24	27	17	457	19
35-39	191	18	231	19	32	19	454	19
40-44	287	26	253	20	30	17	570	22
45-50	283	25	242	19	43	24	568	22
50+	195	16	237	17	46	23	478	17
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Det yngste barnets alder								
0-5 år	102	10	169	15	12	8	283	12
6-8 år	215	20	187	16	18	11	420	17
9-11 år	246	22	260	21	48	27	554	22
12-14 år	301	27	296	23	46	25	643	25
15-17 år	245	21	328	25	54	29	627	24
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Antall barn								
1	235	22	318	27	42	25	595	24
2	562	50	497	40	81	45	1 140	45
3+	312	28	425	34	55	30	792	31
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Størrelse husholdning								
1 person	.	.	160	13	17	10	197	8
2 personer	286	26	326	26	58	33	650	26
3 personer	398	36	341	27	51	28	790	31
4 personer	205	18	195	16	23	13	423	17
5+ personer	201	19	186	15	27	14	412	16
Uoppgitt	19	2	32	3	4	2	55	2
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Samlivstype ved brudd								
Samboere	603	55	770	63	100	58	1 054	59
Gift	506	45	470	37	78	42	1 479	41
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100
Samlivets varighet								
0-4 år	158	15	389	33	45	28	595	25
5-7 år	181	17	268	22	44	24	493	20
8-10 år	224	21	237	19	33	18	494	20
11+ år	546	48	346	27	56	30	940	36
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100		100
Tid siden bruddet								
2 år eller mindre	239	22	169	14	11	6	419	17
3-4 år	195	18	161	14	29	17	385	16
5-6 år	217	20	189	15	25	14	431	17
7-8 år	166	15	210	17	38	21	414	16
9-10 år	136	12	166	13	24	13	326	13
11+ år	156	14	345	27	51	28	552	21
I alt	1 109	100	1 240	100	178	100	2 527	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A7 Foreldrenes demografiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Prosent

	Fedre				Mødre			
	Delt bosted	Hos mor	Hos far	Alle fedre	Delt bosted	Hos mor	Hos far	Alle mødre
Respondentens alder								
18-34	11	19	14	15	20	28	25	13
35-39	16	18	19	17	20	20	18	18
40-44	26	18	19	21	26	22	13	21
45-49	27	20	23	24	23	18	26	25
50+	21	25	26	23	11	12	18	24
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Det yngste barnets alder								
0-5 år	10	15	8	12	10	15	8	13
6-8 år	20	14	12	17	20	17	10	18
9-11 år	22	23	25	23	23	20	31	21
12-14 år	26	24	24	25	27	22	28	25
15-17 år	22	24	31	23	20	26	24	24
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall barn								
1	25	27	30	26	19	26	14	23
2	47	37	44	43	54	42	46	47
3+	28	36	26	31	27	32	39	31
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Størrelse husholdning								
1person	3	30	.	14	1	.	29	2
2personer	25	24	36	26	23	28	26	26
3 personer	35	18	31	27	37	34	23	35
4 personer	17	13	16	15	20	18	8	18
5+ personer	19	12	15	16	18	18	12	17
Uoppgitt	2	3	3	2	2	2	2	2
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Samlivstype ved brudd								
Samboere	56	65	55	60	54	62	62	59
Gift	44	35	45	40	46	38	38	41
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Samlivets varighet								
0-4 år	15	34	27	24	15	32	28	25
5-7 år	17	21	24	19	17	22	25	20
8-10 år	22	20	18	21	19	18	18	18
11+ år	47	25	31	36	49	28	29	37
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Tid siden bruddet								
2 år eller mindre	23	13	6	17	20	15	7	17
3-4 år	17	14	19	16	19	13	12	15
5-6 år	18	15	14	16	22	15	14	18
7-8 år	16	18	18	17	14	16	28	16
9-10 år	12	14	14	13	12	13	13	12
11+ år	15	26	28	21	13	28	27	22
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A8 Bostedsordninger for barn og konfliktnivå mellom foreldrene. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Antall og prosent

	Barnets bosted							
	Delt bosted		Bor hos mor		Hos far		Alle	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Fedre								
Grad av konflikt								
I stor grad	42	7	96	19	25	22	163	14
Til en viss grad	84	14	72	14	19	16	175	14
I liten grad	166	28	125	24	29	24	320	26
Ikke i det hele tatt	286	48	211	41	41	33	538	44
Uoppgitt	15	3	13	3	5	5	33	3
I alt	593	100	517	100	119	100	1 229	100
Stor/til en viss grad konflikt								
I liten grad/ ikke i det hele tatt	452	78	336	66	70	60	858	71
I alt	578	100	504	100	114	100	1 196	100
Mødre								
Grad av konflikt								
I stor grad	41	8	106	15	13	21	160	12
Til en viss grad	66	13	112	16	15	25	193	15
I liten grad	161	31	217	30	10	17	388	30
Ikke i det hele tatt	243	47	265	36	20	35	528	41
Uoppgitt	5	1	23	3	1	2	29	2
I alt	516	100	723	100	59	100	1 298	100
Stor/til en viss grad konflikt								
I liten grad/ ikke i det hele tatt	404	79	482	69	30	53	916	72
I alt	511	100	700	100	58	100	1 269	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A9 Bostedsordninger for barn og konfliktnivå mellom foreldrene. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent

	Barnets bosted					
	Delt bosted		Bor hos respondenten		Bor hos den andre forelder	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Grad av konflikt						
I stor grad	83	8	131	16	109	19
Til en viss grad	150	13	131	16	87	15
I liten grad	327	29	246	29	135	23
Ikke i det hele tatt	529	48	306	36	231	40
Uoppgitt	20	2	28	3	14	3
I alt	1 109	100	842	100	576	100
Stor/til en viss grad konflikt						
I liten grad/ ikke i det hele tatt	856	79	552	67	366	65
I alt	1 089	100	814	100	562	100

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet.

Tabell A10 Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom sosioøkonomiske kjennetegn og bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Modell 1		Modell 2		Modell 3	
	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall
Respondentens utdanning (grunnskole=ref.)						
Videregående	0,99	0,76-1,29	1,03	0,80 - 1,34	1,07	0,82 - 1,38
Universitet/høgskole	1,15	0,86-1,53	1,23	0,93 - 1,63	1,32 †	1,00 - 1,75
Den andre forelderens utdanning (grunnskole=ref.)						
Videregående	1,27 †	0,99-1,63	1,29 *	1,01 - 1,65	1,34 *	1,05 - 1,71
Universitet/høgskole	1,78 *	1,37-2,32	1,81 *	1,39 - 2,36	1,91 *	1,47 - 2,48
Husholdningsinntekt per forbruksenhet 2019, (3.kvintill=ref.)						
1.kvintil	0,60 *	0,44-0,82				
2.kvintil	0,95	0,71-1,26				
4.kvintil	1,15	0,88-1,52				
5.kvintil	1,26	0,95-1,67				
Yrkesaktiv, intervju (ikke yrkesaktiv=ref.)	1,97 *	1,47-2,63	2,21 *	1,67 - 2,94		
Ofte/ av og til betalingsproblem (sjelden/aldri=ref.)			0,71 *	0,55 - 0,93		
Samlet inntekt ved brudd (3.kvintill=ref.)						
1.kvintil					0,68 *	0,49-0,95
2.kvintil					0,89	0,67-1,18
4.kvintil					0,90	0,69-1,19
5.kvintil					1,06	0,79-1,43
Yrkesaktiv, brudd (ikke yrkesaktiv=ref.)					1,44 *	1,12-1,86
Periode brudd (2016-2020=ref.)						
Før 2011	0,48 *	0,34-0,67	0,49 *	0,35-0,68	0,49 *	0,35-0,69
2011-2015	0,65 *	0,51-0,83	0,65 *	0,51-0,83	0,65 *	0,51-0,83
Antall	2 527		2 527		2 527	
Prosent med delt bosted			43,9			
R ²	0,20		0,19		0,19	

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle modeller kontrollert for respondentens kjønn, samlivstype ved brudd, samlivets varighet, familietype ved intervju, respondentens alder, det yngste barnets alder, antall barn, landsdel, innvandrebakgrunn, manglende utdanning, konflikt med den andre forelder, arbeidsdeling for barnet mens foreldrene bodde sammen og respondentens helse.

* p<0.05, † p <0.10.

Tabell A11 Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom utdanning og inntekt ved intervju og bostedsordning. Separate modeller for fedre og mødre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Modell 1 Fedre		Modell 1 Mødre	
	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall
Respondentens utdanning (grunnskole =ref.)				
Videregående	1,19	0,83-1,70	0,86	0,58-1,28
Universitet/høgskole	1,87 *	1,24-2,83	0,79	0,53-1,19
Den andre forelderens utdanning (grunnskole=ref.)				
Videregående	1,45 †	1,00-2,10	1,24	0,88-1,75
Universitet/høgskole	1,74 *	1,20-2,51	1,99 *	1,33-2,98
Husholdningsinntekt per forbruksenhet, (3.kvintill=ref.)				
1.kvintil	0,47 *	0,29-0,77	0,68 †	0,44-1,03
2.kvintil	1,04	0,67-1,62	0,96	0,65-1,41
4.kvintil	0,92	0,63-1,35	1,29	0,85-1,95
5.kvintil	0,84	0,57-1,23	1,92 *	1,22-3,02
Yrkesaktiv, intervju (ikke yrkesaktiv=ref.)	2,30 *	1,50-3,55	1,96 *	1,30-2,95
Antall	1 229		1 298	
Andel med delt bosted	48,3		39,8	
R ²	0,21		0,20	

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Begge modeller kontrollert for samlivstype ved brudd, samlivets varighet, perioden samlivsbruddet skjedde, familietype ved intervju, respondentens alder, det yngste barnets alder, antall barn, landsdel, innvanderbakgrunn, manglende utdanning, konflikt med den andre forelderens, arbeidsdeling for barnet mens foreldrene bodde sammen og respondentens helse.
* p<0.05, † p <0.10.

Tabell A12 Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom sosioøkonomiske kjennetegn og bostedsordning. Separate modeller for fedre og mødre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Fedre		Mødre	
	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall
<u>Modell 2: Subjektiv økonomisk situasjon</u>				
Ofte/ av og til betalingsproblem (sjelden/aldri=ref.)	0,66 *	0,45-0,99	0,78	0,54-1,12
Yrkesaktiv, intervju (ikke yrkesaktiv=ref.)	2,40 *	1,58-3,67	2,22 *	1,49-3,29
Antall	1 229		1 298	
R ²	0,21		0,19	
<u>Modell 3: Økonomisk situasjon ved brudd</u>				
Samlet inntekt ved brudd (3.kvintill=ref.)				
1.kvintil	0,62 †	0,37-1,06	0,71	0,45-1,12
2.kvintil	0,82	0,52-1,29	0,99	0,67-1,45
4.kvintil	0,88	0,60-1,30	0,91	0,61-1,35
5.kvintil	0,81	0,55-1,20	1,32	0,79-2,21
Yrkesaktiv, brudd (ikke yrkesaktiv=ref.)	2,28 *	1,39-3,73	1,36 †	0,99-1,86
Antall	1 229		1 298	
R ²	0,20		0,19	

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle modeller kontrollert for foreldrenes utdanning, samlivstype ved brudd, samlivets varighet, perioden samlivsbruddet skjedde, familietype ved intervju, respondentens alder, det yngste barnets alder, antall barn, landsdel, innvanderbakgrunn, konflikt med den andre forelderens, arbeidsdeling for barnet mens foreldrene bodde sammen og respondentens helse.
* p<0.05, † p <0.10.

Tabell A13 Sosiodemografiske kjennetegn og bostedsordning. Logistiske regresjonsmodeller for alle foreldre og separate modeller for fedre og mødre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Alle		Fedre		Mødre	
	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall
Periode brudd (2016-2020=ref.)						
Før 2011	0,48 *	0,34-0,67	0,61 *	0,37-0,99	0,42 *	0,26-0,68
2011-2015	0,65 *	0,51-0,83	0,75	0,52-1,07	0,59 *	0,41-0,85
Familiesituasjon, intervju (enslig=ref.)						
I samliv, ikke barn med ny partner	1,07	0,85-1,34	0,92	0,67-1,27	1,25	0,90-1,74
I samliv, felles barn med ny partner	0,79	0,59-1,08	0,68 †	0,44-1,04	0,94	0,60-1,48
Landsdel (Oslo og Viken=ref.)						
Innlandet	1,23	0,85-1,77	1,43	0,85-2,42	1,04	0,61-1,77
Agder og Sør-Østlandet	0,63 *	0,48-0,83	0,57 *	0,38-0,85	0,69 †	0,46-1,03
Vestlandet	1,00	0,79-1,27	1,09	0,76-1,54	0,92	0,66-1,30
Trøndelag	1,04	0,76-1,42	1,05	0,66-1,66	1,02	0,66-1,59
Nord-Norge	0,70 *	0,50-0,99	0,77	0,48-1,25	0,63 †	0,38-1,03
Innvandrerbakgrunn (nei=ref.)						
Innvandrerbakgrunn, Asia, Afrika etc.	0,43 *	0,28-0,64	0,38 *	0,21-0,67	0,46 *	0,25-0,82
Innvandrerbakgrunn, EU/EØS etc.	0,70 †	0,48-1,02	0,56 †	0,30-1,05	0,75	0,46-1,23
Kvinne (mann=ref.)	0,91	0,74-1,12				
Respondentens alder (20-34=ref.)						
35-39	1,04	0,75-1,44	1,29	0,78-2,14	0,92	0,60-1,43
40-44	1,20	0,85-1,69	1,99 *	1,17-3,37	0,85	0,53-1,37
45-50	0,92	0,63-1,35	1,29	0,73-2,29	0,76	0,44-1,30
50+	0,66 *	0,43-1,00	0,83	0,46-1,50	0,60	0,32-1,13
Det yngste barnets alder (<6=ref.)						
6-8 år	1,78 *	1,22-2,58	1,50	0,87-2,57	1,96 *	1,15-3,34
9-11 år	1,39	0,93-2,06	0,97	0,55-1,72	1,87 *	1,05-3,34
12-14 år	1,80 *	1,17-2,79	1,24	0,66-2,32	2,29 *	1,22-4,32
15-17 år	1,12	0,70-1,81	0,86	0,44-1,70	1,22	0,61-2,46
Antall barn (1=ref.)						
2	1,16	0,91-1,49	0,99	0,70-1,40	1,32	0,92-1,90
3+	0,91	0,68-1,22	0,78	0,52-1,17	0,99	0,64-1,52
Samboer ved brudd (gift=ref.)	1,02	0,83-1,25	1,06	0,79-1,42	1,02	0,76-1,36
Samlivets varighet (<5 år=ref.)						
5-7 år	1,45 *	1,09-1,94	1,39	0,91-2,11	1,51 †	0,99-2,29
8-10 år	1,88 *	1,39-2,56	1,89 *	1,22-2,92	1,95 *	1,25-3,05
11+	2,77 *	1,00-3,84	3,19 *	1,99-5,11	2,80 *	1,74-4,49
Likestilt arbeidsdeling (en mest=ref.)	1,74 *	1,43-2,11	1,44 *	1,10-1,89	2,15 *	1,63-2,84
Stor/ noe konflikt (lite/ingen konflikt=ref.)	0,58 *	0,47-0,71	0,54 *	0,40-0,73	0,63 *	0,47-0,85
Utmerket/ meget god helse (dårlig-god=ref.)	1,23 *	1,01-1,48	1,39 *	1,05-1,84	1,13	0,86-1,49
Antall	2 527		1 229		1 298	

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle modeller kontrollert for begge forelderens utdanning, husholdningsinntekt per forbruksenhet og arbeidsmarkedsdeltakelse.

* p<0,05, † p<0,10.

Tabell A14 Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom type avtale og bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Alle		Fedre		Mødre	
	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall	Oddsrate	95% konfidens- intervall
Type avtale (privat avtale=ref.)						
Har ingen avtale	0,33 *	0,24-0,45	0,39 *	0,25-0,60	0,27 *	0,17-0,42
Avtale under mekling	0,85	0,70-1,04	0,81	0,60-1,09	0,86	0,64-1,14
Avtale ved rettsforlik eller dom	0,35 *	0,24-0,51	0,39 *	0,24-0,64	0,29 *	0,16-0,54
Antall	2 527		1 229		1 298	

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle modeller kontrollert for respondentens kjønn, samlivstype ved brudd, samlivets varighet, perioden samlivsbruddet skjedde, familietype intervju, respondentens alder, det yngste barnets alder, antall barn, landsdel, innvandrerbakgrunn, respondentens utdanning, den andre forelderens utdanning, husholdningsinntekt per forbruksenhet, arbeidsmarkedsdeltakelse, arbeidsdeling for barnet mens foreldrene bodde sammen og respondentens helse.

* p<0.05, † p <0.10.

Tabell A15 Resultater fra multinomisk logistisk regresjonsanalyse av delt bosted eller fast bosted hos far versus fast bosted hos mor (referansekategori). Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder

	Delt bosted versus bor hos mor		Bor hos far versus bor hos mor	
	Oddsrate	95% konfidensintervall	Oddsrate	95% konfidensintervall
Respondentens utdanning (grunnskole=ref.)				
Videregående	0,95	0,72-1,24	0,70 †	0,46-1,07
Universitet/høgskole	1,08	0,81-1,45	0,62 †	0,38-1,02
Den andre forelderens utdanning (grunnskole=ref.)				
Videregående	1,18	0,91-1,51	0,54 *	0,36-0,81
Universitet/høgskole	1,70 *	1,29-2,23	0,73	0,47-1,14
Husholdningsinntekt per forbruksenhet (3.kvintill=ref.)				
1.kvintil	0,64 *	0,47-0,88	1,65 †	0,98-2,28
2.kvintil	0,95	0,71-1,27	1,02	0,58-1,77
4.kvintil	1,18	0,89-1,56	1,22	0,72-2,07
5.kvintil	1,23	0,92-1,64	0,86	0,48-1,55
Yrkesaktiv , intervju (ikke yrkesaktiv=ref.)	1,93 *	1,44-2,60	0,83	0,54-1,27
Periode brudd (før 2011=ref.)				
2011-2015	0,46 *	0,33-0,66	0,77	0,41-1,47
2016-2020	0,64 *	0,49-0,83	0,96	0,56-1,53
Familiesituasjon, intervju (enslig=ref.)				
I samliv, ikke barn med ny partner	1,13	0,89-1,43	1,41 †	0,95-2,09
I samliv, felles barn med ny partner	0,77	0,57-1,06	0,71	0,39-1,27
Landsdel (Oslo og Viken=ref.)				
Innlandet	1,17	0,81-1,70	0,66	0,32-1,38
Agder og Sør-Østlandet	0,65 *	0,48-0,86	1,19	0,74-1,90
Vestlandet	0,97	0,76-1,24	0,78	0,49-1,24
Trøndelag	1,03	0,75-1,42	0,96	0,54-1,76
Nord-Norge	0,70 *	0,49-0,99	1,03	0,56-1,89
Innvandrerbakgrunn (nei=ref.)				
Innvandrerbakgrunn, Asia, Afrika etc.	0,40 *	0,26-0,60	0,60	0,32-1,12
Innvandrerbakgrunn, EU/EØS etc.	0,68 †	0,46-1,01	0,81	0,41-1,59
Kvinne (mann=ref.)	0,81 †	0,65-1,01	0,37 *	0,25-0,55
Det yngste barnets alder (<6=ref.)				
6-8 år	1,86 *	1,27-2,73	1,63	0,70-3,77
9-11 år	1,57 *	1,05-2,37	3,23 *	1,43-7,32
12-14 år	2,02 *	1,29-3,15	2,97 *	1,21-7,30
15-17 år	1,28	0,78-2,08	3,30 *	1,26-8,63
Antall barn (1=ref.)				
2	1,18	0,92-1,52	1,17	0,75-1,82
3+	0,89	0,67-1,20	0,89	0,53-1,48
Samboer ved brudd (gift=ref.)				
	0,99	0,80-1,21	0,74	0,51-1,09
Samlivets varighet (<5 år=ref.)				
5-7 år	1,51 *	1,13-2,03	1,43	0,88-2,33
8-10 år	1,87 *	1,37-2,55	0,99	0,57-1,71
11+	2,79 *	2,00-3,89	1,08	0,59-1,97
Likestilt arbeidsdeling for barnet (en mest=ref.)				
	1,76 *	1,45-2,15	1,12	0,78-1,59
Stor/ noe konflikt (lite/ingen konflikt=ref.)				
	0,61 *	0,49-0,75	1,55 *	1,11-2,18
Utmerket/ meget god helse (dårlig-god=ref.)				
	1,25 *	1,03-1,52	1,15	0,80-1,66
Antall	1 109		178	

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Modellen er også kontrollert for respondentens alder.

* p<0,05, † p<0,10.

Tabell A16 Mengde samvær med respondenten eller den andre forelder (bostedsforeldre) etter bostedsordninger. Antall dager per måned. Prosent

	< 10 dager	10-14 dager	15-19 dager	20+ dager	Ikke samvær siste år	Uoppgitt	I alt	Antall
Bostedsordning								
Delt bosted	4	27	58	9	0	2	100	1 109
Bor hos far	18	5	9	33	15	20	100	178
Bor hos mor	22	8	8	33	11	17	100	1 240
Bor hos en av foreldrene	22	8	8	33	12	17	100	1 418
Delt bosted	4	27	58	9	0	2	100	1 109
Hos respondenten	0	0	10	56	13	20	100	842
Hos den andre forelder	51	18	6	2	10	13	100	576
Svar fra fedre								
Delt bosted	6	31	55	5	0	3	100	593
Bor hos far	0	0	10	48	18	22	100	119
Bor hos mor	51	18	6	2	10	13	100	517
Svar fra mødre								
Delt bosted	1	21	61	15	0	1	100	516
Bor hos far	55	15	5	1	7	16	100	59
Bor hos mor	0	1	9	57	12	20	100	723

Kilde: Undersøkelsen om samvær og bosted 2020. Alle andeler er vektet. Bostedsforeldre ble spurt om samværsmengde med den andre forelder. I tabellen er samværsmengden for denne gruppen målt ved å subtrahere samværet med den andre forelder med 30 (gjennomsnittlig antall dager per måned). Andelene uten samvær gjelder samvær med den andre forelder.

Figurregister

Figur 3.1	Sammenheng mellom perioden bruddet fant sted og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	21
Figur 3.2	Sammenheng mellom egen utdanning og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	24
Figur 3.3	Sammenheng mellom den andre forelderens utdanning og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	25
Figur 3.4	Sammenheng mellom foreldrepærens utdanning og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	26
Figur 3.5	Sammenheng mellom husholdningsinntekt og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Resultater fra modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	28
Figur 3.6	Sammenhenger mellom betalingsproblemer, yrkesaktivitet og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	29
Figur 3.7	Sammenheng mellom nåværende familiesituasjon og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	31
Figur 3.8	Sammenheng mellom landsdel og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	32
Figur 3.9	Sammenheng mellom innvandrerbakgrunn og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	34
Figur 3.10	Sammenheng mellom foreldrenes alder og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	35
Figur 3.11	Sammenhenger mellom det yngste barnets alder, antall barn og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	37
Figur 3.12	Sammenheng mellom varighet av samlivet med den andre forelderen og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.....	38
Figur 3.13	Sammenheng mellom fordelingen av omsorgen for barnet mens foreldrene bodde sammen og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	40
Figur 3.14	Sammenheng mellom foreldrenes konfliktnivå og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	42
Figur 3.15	Sammenheng mellom selvrapportert helse og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	43
Figur 3.16	Sammenheng mellom type avtale og delt bosted (bor hos en av foreldrene=referansekategori). Modell for alle foreldre samt separate modeller for fedre og mødre. Predikerte sannsynligheter med 95 prosent konfidensintervall.	45

Figur 4.1	Gjennomsnittlig andel samvær per måned. Etter bostedsordninger. Med 95 prosent konfidensintervall.	48
Figur 4.2	Antall dager barnet bor med hver av foreldrene av gangen. Foreldre med delt bosted. Prosent	50
Figur 5.1	Svært fornøyd eller mindre fornøyd/ misfornøyd med bostedsordningen. Etter bostedsordning. Prosent	52
Figur 5.2	Fornøyd eller misfornøyd med mengde samvær med barnet. Etter bostedsordning. Prosent	54
Figur 6.1	En av foreldrene bor fortsatt i barndomshjemmet. Etter delt bosted. Prosent.....	60
Figur 6.2	Barnet har eget rom hos begge, en eller ingen av foreldrene. Etter delt bosted og barnets alder. Prosent.....	62

Tabellregister

Tabell 3.1	Hvem bor barnet fast med, det vil si hvem har den daglige omsorgen? Svar fra foreldre som har bodd sammen og foreldre som ikke har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	19
Tabell 3.2	Hvem bor barnet fast med, det vil si hvem har den daglige omsorgen? Svar fra alle foreldre og foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Prosent.	20
Tabell 3.3	Hvem bor barnet fast med, det vil si hvem har den daglige omsorgen? Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Etter året samlivet tok slutt, gruppert i tre perioder. Antall og prosent	21
Tabell 3.4	Foreldrenes utdanning og bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	22
Tabell 3.5	Foreldrenes inntekt, subjektive økonomiske situasjon og arbeidsmarkedsdeltakelse og delt bosted. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	27
Tabell 3.6	Nåværende samlivsstatus og stefamilieformasjon. Etter bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	30
Tabell 3.7	Bostedsordninger etter landsdel. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	32
Tabell 3.8	Bostedsordninger for barn etter innvandrerbakgrunn og verdensdel. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	33
Tabell 3.9	Foreldrenes demografiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	36
Tabell 3.10	Hvor langt unne hverandre bor foreldrene? Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	38
Tabell 3.11	Fordeling av arbeidet med barnet mens foreldrene bodde sammen, Foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	39
Tabell 3.12	Bostedsordninger for barn og konfliktnivå mellom foreldrene. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	41
Tabell 3.13	Respondentenes subjektive helse. Etter bostedsordning. Foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	42
Tabell 3.14	Bostedsordninger for barn og type avtale. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	44
Tabell 3.15	Bostedsordninger for barn og grunner til at foreldrene ikke har en avtale. Svar fra foreldre som ikke har en skriftlig eller muntlig avtale som regulerer samværet med barnet. Foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	44
Tabell 4.1	Respondenten / den andre foreldereren har vært sammen med barnet i løpet av de siste 12 månedene. Etter bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	46
Tabell 4.2	Mengde samvær etter bostedsordning. Antall dagers samvær per måned. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Prosent.....	47
Tabell 4.3	Antall dager barnet bor med hver av foreldrene av gangen. Foreldre med delt bosted. Antall og prosent.....	49
Tabell 5.1	Foreldrenes fornøydhet med bo-ordningen. Etter bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	51
Tabell 5.2	Foreldrenes mening om mengde samvær med barnet. Etter bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	53
Tabell 6.1	I hvilken grad var barnet med på å bestemme hvem han/hun skulle bo hos? Etter bostedsordninger og barnets alder da foreldrene flyttet fra hverandre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	56

Tabell 6.2	I hvilken grad barnet selv fikk være med å påvirke bostedsordningen? Etter bostedsordninger og det yngste barnets alder da foreldrene flyttet fra hverandre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder og som fastsatte avtale om bostedsordning privat eller under mekling. Antall og prosent.....	57
Tabell 6.3	Beholdt noen av foreldrene den felles boligen da dere flyttet fra hverandre? Etter bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	58
Tabell 6.4	Bor noen av foreldrene fortsatt i boligen de hadde sammen? Etter bostedsordninger. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder og der en beholdt boligen etter bruddet. Antall og prosent	59
Tabell 6.5	Har barnet eget rom hos begge foreldrene, en av foreldrene eller ingen av foreldrene? Etter bostedsordninger og barnets alder. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	61
Tabell A1	Bostedsordninger blant foreldre som ikke har delt bosted. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent for alle foreldre, separate svar fra mødre og fedre og etter perioden samlivsbruddet fant sted.....	67
Tabell A2	Foreldrenes sosioøkonomiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.....	68
Tabell A3	Foreldrenes sosioøkonomiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Prosent.....	69
Tabell A4	Foreldrenes samlede inntekt ved samlivsbruddet. Gjennomsnitt av året bruddet fant sted samt to år før. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall, prosent, gjennomsnitt og median	70
Tabell A5	Foreldrenes samlede inntekt ved samlivsbruddet. Gjennomsnitt av året bruddet fant sted samt to år før. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Prosent.....	70
Tabell A6	Foreldrenes demografiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent.....	71
Tabell A7	Foreldrenes demografiske kjennetegn. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Prosent.....	72
Tabell A8	Bostedsordninger for barn og konfliktnivå mellom foreldrene. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Separat for fedre og mødre. Antall og prosent.....	73
Tabell A9	Bostedsordninger for barn og konfliktnivå mellom foreldrene. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Antall og prosent	73
Tabell A10	Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom sosioøkonomiske kjennetegn og bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.	74
Tabell A11	Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom utdanning og inntekt ved intervju og bostedsordning. Separate modeller for fedre og mødre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.....	75
Tabell A12	Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom sosioøkonomiske kjennetegn og bostedsordning. Separate modeller for fedre og mødre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.....	75
Tabell A13	sosiodemografiske kjennetegn og bostedsordning. Logistiske regresjonsmodeller for alle foreldre og separate modeller for fedre og mødre. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.	76
Tabell A14	Resultater fra logistisk regresjonsanalyser av delt bosted (1=ja, 0=nei). Sammenhenger mellom type avtale og bostedsordning. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.....	77

Tabell A15 Resultater fra multinomisk logistisk regresjonsanalyse av delt bosted eller fast bosted hos far versus fast bosted hos mor (referansekategori). Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder.	78
Tabell A16 Mengde samvær med respondenten eller den andre forelderen (bostedsforeldre) etter bostedsordninger. Antall dager per måned. Prosent.....	79

Tallgrunnlag til figurer

Figurdata 4.1 Gjennomsnittlig andel samvær per måned. Etter bostedsordning. Med 95 prosent konfidensintervall.

Bostedsordning	Gjennomsnittlig andel samvær med barnet per måned	Nedre 95% konfidensintervall	Øvre 95% konfidensintervall
Delt bosted	50,1	49,5	50,8
Bor hos respondenten	76,1	75,0	77,3
Bor hos den andre forelderen	26,5	25,1	27,9
Svar fra fedre			
Bor hos far	56,0	50,6	61,5
Bor hos mor	53,1	51,3	55,0
Svar fra mødre			
Delt bosted	47,6	46,8	48,5
Bor hos far	76,3	73,0	79,6
Bor hos mor	26,8	25,3	28,2
Svar fra mødre			
Delt bosted	53,1	52,1	54,1
Bor hos far	24,1	19,2	29,0
Bor hos mor	76,1	74,9	77,4

Kilde: Undersøkelsen om Barn og foreldres samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet.

Figurdata 4.2 Antall dager barnet bor med hver av foreldrene av gangen. Foreldre med delt bosted. Prosent

	Svar fra alle	Svar fra fedre	Svar fra mødre
Under 1 uke	11	15	6
1 uke	69	69	69
Inntil 2 uker	17	14	21
Annet	3	2	4

Kilde: Undersøkelsen om Barn og foreldres samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet.

Figurdata 5.1 Svært fornøyd eller mindre fornøyd/ misfornøyd med bostedsordningen. Etter bostedsordning. Prosent

	Svært fornøyd	Mindre fornøyd/ misfornøyd
Svar fra alle foreldre		
Bor hos den andre forelderen	37	63
Bor hos respondenten	75	25
Delt bosted	74	26
Svar fra fedre		
Bor hos den andre forelderen	37	63
Bor hos respondenten	79	21
Delt bosted	78	22
Svar fra mødre		
Bor hos den andre forelderen	33	67
Bor hos respondenten	75	25
Delt bosted	69	31

Kilde: Undersøkelsen om Barn og foreldres samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet.

Figurdata 5.2 Fornøyd eller misfornøyd med mengde samvær med barnet. Etter bostedsordning. Prosent

	Fornøyd	Misfornøyd
Svar fra alle foreldre		
Bor hos den andre forelder	35	65
Bor hos respondenten	71	29
Delt bosted	78	22
Svar fra fedre		
Bor hos den andre forelder	35	65
Bor hos respondenten	74	26
Delt bosted	83	17
Svar fra mødre		
Bor hos den andre forelder	32	68
Bor hos respondenten	70	30
Delt bosted	73	27

Kilde: Undersøkelsen om Barn og foreldres samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet.

Figurdata 6.1 En av foreldrene bor fortsatt i barndomshjemmet. Etter delt bosted. Prosent

	En av foreldrene bor i barndomshjemmet	Ingen av foreldrene bor i barndomshjemmet
Svar fra alle foreldre		
Bor hos en av foreldrene	50	50
Delt bosted	69	31
Svar fra fedre		
Bor hos en av foreldrene	48	52
Delt bosted	68	32
Svar fra mødre		
Bor hos en av foreldrene	51	49
Delt bosted	70	30

Kilde: Undersøkelsen om Barn og foreldres samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet.

Figurdata 6.2 Barnet har eget rom hos begge, en eller ingen av foreldrene. Etter delt bosted og barnets alder. Prosent

	Delt bosted	Bor hos en av foreldrene
Alle barn		
Har eget rom hos begge foreldrene	82	57
Har eget rom hos en av foreldrene	13	36
Har ikke eget rom	5	7
Barnet er 7 år eller eldre		
Har eget rom hos begge foreldrene	86	61
Har eget rom hos en av foreldrene	11	35
Har ikke eget rom	3	3
Barnet er 12 år eller eldre		
Har eget rom hos begge foreldrene	91	66
Har eget rom hos en av foreldrene	8	32
Har ikke eget rom	1	2

Kilde: Undersøkelsen om Barn og foreldres samvær og bosted 2020. Svar fra foreldre som har bodd sammen med barnets andre forelder. Alle andeler er vektet.